

پہ لارہ حُم

تولہ زنگبرم

(د امریکا یونلیک)

Ketabton.com

سیدہ حسینہ گل

۱۳۹۴ لمریز کال

پہ لارہ حُم
تولہ حُنکبَرِم
(د امریکا یونلیک)

سیدہ حسینہ گل

۱۳۹۴ ال کال

کتاب پښندنه:

د کتاب نوم:	په لاره خم ټوله ځنگېږم
ليکواله:	سیده حسینہ گل
خپرونډی:	د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانگه
وېبپاڼه:	www.melitahrik.com
کمپوزگر:	سلیم نانباد
ډیزاینگر:	ضیاء ساپی
پښتی ډیزاین:	فیاض حمید
چاپشمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپکال:	۱۳۹۴ ل کال / ۲۰۱۵ م
د تحریک د خپرونو لړ:	(۳۲)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

ترون

د هلمند په نوم چې په دې ټول تگ کې زما ملگری و او
بیا یې د ابدې سفر په لور خپل تگ پېل کړو.

د خپل ځواني مرگ ورور اعجاز علي شاه شهید په نوم
چې د خپلې کورنۍ د قافلې نه د پنځویشو کالو په
عمر کې بېل شو او ټول یې ویرژن پرېښودل —!!!

ڊالی

خپله دا وړه غونډې هڅه په ډېره مینه او احترام هاغه پښتنو لیکونکیو ته ډالی کوم چې پښتو ژبې او ادب ته یې په زړه پورې یونلیکونه ورکړي دي او د پښتو ددې مد کمی یې برابر ساتلی دی.

میا اکبر شاه ته ډالی چې د ازا دی تلاش یې پښتو ژبې او ادب ته پېرزو کړو.

محترم طاهر اږیډي چې په دې لاره کې یې ډېر گټور قدمونه اخستي دي -

خدای بخښلی افضل شوق چې دا کار یې په نظر کې ساتلی وه.

په تېره تېره سیده قاتنه بېگم چې "زما سفر" ته یې کتابي بڼه ورکړې ده.

دغه رنگ د بره وطن درانه لیکونکي پوهان استاد اسمعیل یون او استاد لال پاچا ازمون ټولو یونلیکونکیو ته چې زما د فکر او قلم واگي یې په دې لړ کې ټینگې ساتلې دي.

د تحريك يادښت

د افغانستان ملي تحريك د (۱۳۹۳ ل) كال په پيل كې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهير كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبي او ټولنيز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحريك دا ژمنه د ياد كابل د كب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د يوې پرتمينې غونډې په ترڅ كې يې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحريك په ياده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهير كې به انشاء الله د خداى (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبيعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دى، ډېر زيات زيار او زحمت ته اړتيا لري، خو ملي تحريك ټينگ هوډ كړى چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملى كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دى د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دى، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحريك هيله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته كړي. ملي تحريك له ټولو هغو ليكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندويانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهير كې يې يو بل سره مرسته او ملگرتيا كړې او دا فرهنگي بهير يې بريالى كړى، د زړه له كومې مننه كوي او كور وداني ورته وايي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازۍ په هيله

د افغانستان ملي تحريك فرهنگي خانگه

څو خبرې

د خصوصي مني سره

د ډېر اوږد او زړه چاودي انتظار نه پس "په لاره ځم ټوله ځنگېرم" — ستاسو مخې ته دی — په دې هيله چې ستاسو مينه ماته کړي... د تگ ليک يا يونليک د روايتي رنگ او چوکاټ نه لږ بهر دی خو کوشش مې دا وه چې د خپل ژوند د دې حقيقي او لوی سفر ټولې خاطرې تاسو سره په يو ځانگړي رنگ او خوند کې شريکې کړم. په دې کې به څومره کاميابه شوې يم؟ دا خو به تاسو وايئ — خوزه يوئل بيا د هاغه ټولو مئينو مينه والو مشرانو کشرانو، استادانو ډېره مننه کوم چې پرله پسې يې د دې يونليک د چاپولو مينه او خوښي څرگنده کړې ده. د گران عبدالوحيد گران او ساحل يوسفزي مينه که ونه ستايم زياتی به وي چې په دې مسوده

یې خپل نظر اچولی دی او د چاپ سند یې را کړی دی. د لوی پوهاند استاد فېض الوهاب فېض هم مننه چې بیا بیا یې د دې کتاب د خپرېدو عمل ته ی زه هڅه ولې یم.

د ملگري عبدالروف عارف او گران لطیف شاه شاهد هم د زړه نه مننه کوم چې هر کتاب ته مې سترگې په لاروي. د ټولو لوستونکیو هم مننه.. خو د گران فیاض حمید او ضیاء الرحمن ضیاء هم مننه چې د کمپوزنگ په مد کې یې خپله خواري په مینه وکړه او د سر څښې د پاره د سلیم ناشاد هم مننه چې د دې کتاب ایډیټنگ یې وکړو. څار شم له ټولو.

په درنښت

سیده حسینه گل

مردان، مقبوضه پښتونخوا

۱۹م اکتوبر ۲۰۱۵

زما طبيعت نن نسبتاً ډېر خراب وو، د پلار کره یوه ورځ
مخکې راغلی وم، د ژوند د تېرو وختونو د یاد تازه کونې په غرض
مې ډډه اچولې وه، خپل دواړه ورېرونه، اعجاز ثاني او ارمان علي
شاه راسره خواکې ناست وو، درې کلن ارمان جان خو داسې خوږې
خوږې خبرې کولې چې په اورېدو مې داسې گڼله لکه چې خپل تېر
وخت مې یوه خوږه سندره راخستې وي...

تاته به زه ډېر ممونه راوړم...

د (ډېر) کلیمې سره به د هغه غټې غټې سترگې لږې نورې
خلاصې شوې، مابه بې اختیاره خپلې سینې ته راجوخت کړې.

دې دوران کې زما په تېلفون یو زنگ راغی، زما د هېلو سره
بلخوا یو نارینه په اردو ژبه راسره لومړۍ خپل پېژندگلو وکړه، زه
اظفر اقبال د امریکې د سفارت اسلام آباد نه خبرې کوم...

زما جېرانتیا لږه ډېره شوه چې داسې حالاتو کې له داسې ځایه
زما سره د چا څه کار پېښېدای شي؟ خو ډېر زر راته هغه وویل؛
زموږ سفارت په امریکا کې دیوې ادارې لخوا د یو کتاب د مخ
کتنې دستوره کوي چې پکې ستاسو نظموڼه هم چاپ دي! او ماته

دہغه کتاب خیال راغی چہی خو ورخہی د مخہ ماتہ د ډاک پہ واسطہ ترلاسه شوی وه، دغه کتاب چہی د ماډرن پوبتري اف پاکستان ... ترسریک لاندی ہم دغه رنگه یوی ادارې خپور کړی دی، دپاکستان د تیولو ژبو د نوموړو شاعرانو ذکر او انگرېزي ژباړې پکې موجودې دي.

زما ذکر هم پکې زما د ځینو نظمونو سره راغلی دی، اوس اظفر اقبال زما د (هو) او (نه) په تمه وو...

هغه بیا بیا په دغه پروگرام کې زما د گډون دیقیني کولو او یا زما د انکار فېصلې ته اټال وو، زه د هغه پدې دومره تلوار لږه فکر واغستم ځکه چہی دا وخت زه د کورنه بهر وم، او د دې لپاره د کور د تیولو غړو سره صلاح مشوره کول وو.

اظفر اقبال ته مې دومره وویل:

تاسو ته به ما بنام زنگ درکړم! هغه اوکې وویل-

او فون یې قطع کړ، زه د لږه وخت د پاره کت کې کېناستم او فکر مې په یو داسې صورتحال کې گیر شو چہی زما د ژوند، او نسل د بقا سوال یې مخې ته وو، (هو) بالکل!!

ددې خوشحالی زېری ماتہ یو خو ورخہی وړاندې ډاکټري راکړی وو، مبارک! شه د ځان ډېر خیال ساته ته مور جوړېدونکې یې!
او د کله نه چہی دا خوشحالی زما په ژوند کې راگډه شوې وه.

نو د وخت نه مخکې ما خپل ځان د (مور) په رنگ کې دخپل
 بچي د پاره د ډېرې مینې سره لیدو، مابه خپل ورکوتی وراړه هم په
 دغه جذبه خپلې سینې ته رانزدې کړو... د هغه په معصومه څېره
 کې به راته د خپل راتلونکي ماشوم کره وړه ښکارېده، گوره! ته خو
 بلکل لکه د هغه یې، غونډ موندنې تک سپین، گوره! وړانې به بېخي
 نه کوي، ښه... گنې بیا به دې ووهم... او ځان به خو هډو سخا کوي
 نه...! هن! واخله دا ټول ممونه ستا دي ---

اف ژاړه مه! زما په زړه څه چل کېږي ...

یو خوا که د دې ټلېفون سره زما د امریکې د لیدو ارمان هم زما
 په زړه کې را ولاړ شوي وو نو بلخوا د دې دومره اوږد سفر سره تړلی
 زما د راروان ماشوم د ژوند او سلامتیا لپاره ډېرې خطري هم مخې
 ته وې، زه د څو شېبو لپاره په یوه عجیبه کشمکش کې وم، خو زما
 دې خبرې ته د سره پام نه وو چې د هغه کس نه مې دا معلومات
 کړي وي چې پروگرام کله دي؟ لږ وروستو مې خپل کور ودانې وارث
 خان نایاب ته په فون ټول حال ورکړو...

هغه هم زما نه رومبې. دا پوښتنه دا وکړه چې پروگرام کله دي؟
 ماورته په ډېره سادگۍ او ویل چې دا خو مې خیال نه وو، نایاب راته
 اووې فون ورته وکړه چې پته ولگي بیا به سوچ کوو، هسې هم نن
 سبا کې ستا صحت د دې خبرې اجازه نه درکوي.

د نایاب خبره په خپل ځای صحتي وه، د پیلار کره خو مې ټولوته وویل، ورنډار مې چې زما د یک یو نیازیین ورور کور ودانی ده، او په خپله هم ډېره مینه ناکه جینی ده، سم دستي یې د حېرانتیا سره په پوزه گوته کېښوده، ویی هني گل!! ته چې ناجوره یې ---

دهغې دا خیال وو، لکه چې سبا جهاز ته خېژم، ماورته په برق برق وخنډل...

نا کله به وي؟

خو کله به وي؟

دا ماته هم نه وه معلومه ماسخوتن مې په هاغه شمېره فون وکړ، اظفراقبال راسره په ډېر احترام خبرې شروع کړې... وړمبی ټپوس مې د پروگرام د نېټې وکړو، هغه چې کومه نېټه راوښودله نو هغې خوزه نوره هم په فکر کې ډوبه کړم، پروگرام د راروان کال ۲۰۱۱ د اپریل میاشت کې ټاکل شوي وو او دا د راروان کال ستمبر ورځې شپې وي...

ما زر زر د لاسو د گوتو په بندونو د خپلې بیماری د نېټې د ورځو شپو حساب وکړ، هو! اپریل خو به زما د بیماری اتمه میاشت وي او پښتنې مشرانې دا خبره کوي چې د داسې بڼځې لپاره دا میاشت ډېره د خطرې وي، ولې چې که په دې میاشت کې د ماشوم

پیدايش وشي نو د وخت نه وړاندې وي، او ماشوم ژوندي نه پاتې کېږي.

دغه وخت مې د داسې مشرانو د خولې يوه يوه خبره رامنځ ته کړه، بيا مې زر خپل لاس په خپله خپټه کېښود، د خپټې په اندروني دنيا کې يو نوي ماشوم د خپل وجود د رغونې د عمل سره مخ وه، خو ماته به يې شېبه په شېبه هم د څه علاماتو په شکل کې د خپل وجود احساس راکولو چې په مابه سر وگرځېده، سترگې به راباندې تورې شوې او فشار به مې وغورځېدو، خو دې علاماتو سره چې د ژوند د کومې خوشحالی تصور تړلي وه، زه په هغه تصور ډېره په طاقت کې وم، ماچې د خپل فن او هنر کوم تخليقات دا دومره کلونه کړي وو نن که امريکې ته چا بللم نو په دغه تخليقاتو زما دننه يو سوال راپورته شو ته خو د پخوا نه د تخليق د عمله تېرېږي، شېبه په شېبه خو زما بنځينه فطرت دغه راپورته شوي سوال ته خپله يو ځواب شو، زه بنځه يم، د ټولونه بهترين تخليق زما لپاره زما بچي دي... او زما دننه دغه عمل روان وو، دهغه تخليق لپاره به لازه د خپل وجود د ډېرو تکليفونو نه تېرېدم هاغه پړاو ته لا ډېر وخت وو، خو نه — زه خو د دې عمل د شروع کېدو سره يوه مور جوړه شوې يم....

زما بچي زما په غېږ کې وو. ماته يې مسکي مسکي کتل دا د چا بچي دي؟ ډېر واوه بچي دي، ډېر وران بچي دي... نه... نه ډېر

کوکو دی - د خپل بچي د ژړا په اواز به زما غږ او احساس د زمزمې رنگ واخیستو، الله هو! پیشو راغله د بانډو!! او بیا به زما بچي په مزه مزه په دې زمزمه خپلې سترگې پټې کړې...

ماته لا ډېر وخت وو، خو د دې وخت د یوې یوې تېرېدونکې لمحې وخت په سر ما د خپل هنر او د خپل فن هر تخلیق هم د زړه نه کولو، اوس زما دنیا بدلې وه، زما د کور دنیا بدلې وه، زما ناسته ولاړه تله راتله ډېر د احتیاط وو، د خوابې مور دا غږ به هر وخت په ما پسې لکه د څاروونکې اورېدې شو.

پام کوه!! چې دروند کار ونکړې، او زما مټین د ژوند ملگری خو به په ولاړه زما نه څارېدو، تاته د خوراک ډېر ضرورت دي، هغه به زما د آرام او خوراک اوس ډېر خیال ساتلو - اوس په دې هرڅه کې زما د امریکې د تگ سودا هم د ټولو مله وه، په داسې حال کې به څه لاره شي خور!! دابه زما د کشرې خور د خپگان نه ډکه یوه خبره وه چې په داسې حال کې زما روغه خټه او زما د بچي ژوند او سلامتیا ورته ډېره اړینه وه، زما د هستۍ شته کېده یې لوي ارمان وو، خو د امریکې تله یې زما لپاره یو اعزاز گڼلو، په کور کې یو بحث پېل شو، وخت هم روان وو، خو د دې هر څه باوجود زما مشر لپور دا صلاح راکړه چې فلحال ته د تگ لپاره (هو) وکړه حالتو ته به گورو...

د ډاکټرې سره به مشوره کوو که چېرې ډاکټرې تاته د سفر اجازت درکوو نو الله به یاد کړو، ته په ذهني توگه ځان تیار کړه او په خپل پروگرام د دغه کس نه ځان بڼه پوره پوي کړه، چې تاته به هلته څه کول وي؟ خو ورځې به هلته ایسارېږي؟ دې دوران کې به اظفر اقبال زما سره په فون اړیکه خامخا ساتله او چې کله مې ورته د تگ لپاره (هو) وکړل نو بیا یې زما برېښنالیک (ایمېل) هم زمانه واخیسته، او هغه یې هغې ادارې ته ورکړ، چې دا پروگرام یې جوړ کړي وو.

د امریکې د اسیا ټولني له خوا هرکامل داسې دستوري تر سره کېږي چې د نړۍ د ټولو هېوادونو نه پکې هغه خلک غوښتل کېږي داسې خلک چې د فن او هنر سره وي، د دغه کسانو لپاره هلته کولتوري پروگرامونه جوړېږي، اوس به په دوېمه او درېمه ورځ د دغه ادارې لخوا ماته یو نه یو برېښنالیک خامخا راتله، ماسره کور کې د انټرنېټ اسانتیا نه وه، خو زما دغه رابطه به د نایاب په ایمېل دهغه په دفتر کې کېده او چې غرمه به د دفتر نه کور ته راغی نو سمدستي به یې د نېټ نه اغستی د ایمېل نقل ماته حواله کړي.

مابه په تلوار تلوار ولوسته، دې ادارې داخل د پاکستان نه دوه بنځینه شاعرانې منتخب کړې وې چې تعلق یې د بېلابېلو ژبو او سیمو سره وو، زمانه علاوه د پاکستان د اردو ژبې لویه لیکواله

فهمیده ریاض هم دغه پروگرام ته غوښتلي کېده، زما د پاره خود ویاړ خبره دا هم وه چې د سندھ سیمې د ډېرې پیاوړې شاعرې سره سم زما نوم هم انتخاب شوي وو.

هغوي د هر څه نه لومړي خپل پروگرام موږ ته واضح کړ، چې پدې تگ راتگ کې کومې کومې اسانتیاوې شته موږ یې ترې خبر کړو، تگ راتگ، خوراک څښاک، استوگنه دا هرڅه د هغوي په غاړه وو خود نغدو په صورت کې یې مېلمنو ته کومه اعزایه نه ورکوله دا ټولې خبرې یې په ابتدا کې په موږ ښکاره کړې د امریکا د نوم سره که یو خوا د یو لوي سامراج تصور ترلي دي، په خصوصي توگه د مسلمانانو ورسره یوه ناخوښي هم جوړه ده، خو بلخوا د پښتنو لپاره دا قوم نور هم لا ډېر د ناخوښۍ نوم دي ځکه چې د افغانستان نه د خپلو گټو په اخیستو کې یې دهشتگردي یوه نعره په ټوله نړۍ کې وهلې ده.

او یو داسې جنګ یې په پښتنو ورتپلي دي چې د پښتنو ورسره هېڅ تعلق نشته او نن چې په دنیا کې څومره زیاته وینه د پښتون بهېرې دومره لاد بل چا نه بهېرې، خو خبره بیا هم هاغه چې خبره د ډالر ده، هم د دغه ډالر سر خورلي له لاسه هر قام امریکې ته سلامي دي.

اوبیا د امریکې لیدل، امریکې ته تگ خود هر چا ارمان وي، ماته خو خدای په وړیا یوه داسې موقع راکړې وه، نو زما فکر هم

اوس د امریکې د بنارونو د هسکو هسکو عمارتونو په څو کو بنځ وو، تصور به مې لکه د مارغه د امریکې د اسمان او فضاگانو سپلونه کول خو چې خپلې ناروغۍ ته به مې پام شو نو د امریکې تگ به راته یو خوب بنکاره شو، خدایه! چې پدې کې به ستا څه راز وي؟ یو خوا د امریکې نه بلنه راتلل او بلخوا زما ناروغي شروع کېدل...

خو! د امریکې ویزه هم پر پاسپورټ لگېدل څه ټوکه نه وه.

کېدای شي ویزه درنکړي! دابه مې د بلې خور یوه داسې د حالاتو تجزیه وه چې په میدیا او روانو حالاتو یې یو نظر لرلو، داخو ده...

دهغې د دې اندېښنې سره به ما اتفاق وکړ، مابه هم چې د دنیا په کچ په روانو حالاتو نظر واچولو په خپله سیمه به مې د ترهگری لگیدلي اور ته وکتل نو د امریکې تگ به مې د لېوني خوب گانه.

د چا نه چې به مې اورېدل نو د امریکې د ویزې نه به مایوسه شوي وو، پداسې حالاتو کې به زما په پاسپورټ د امریکې ویزه څه ولگي؟ دا یو داسې سوال وو چې د حالاتو د کومې نه راپېدا شوي و، د دې بحث او تبصرو سره وخت تېرېده، خو ورسره ورسره هاغه خوشحالی ته هم د ټولو سترگې وې چې زموږ د کور د چټیا سینه به په خپل غږ، خپلې ژړا، خپلې خندا او خپلو معصومو اداگانو خیرې کړي، زه په کور کې د ټولو کارونو نه فارغه کړي شوي وم.

زما د ارام او خوراک به ډېر زیات خیال ساتلي شو، په هر چا د لسو میاشتو دا سفر لکه د کلونو تېرېده، هره میاشت د ډاکټرې معاینه کول خو په ما لازمه گرځولې شوې وه، او دا ځکه چې دا واده نه پس یو ځل مخکې هم زموږ یو ماشوم د ډاکټرې د بې غورۍ له سببه ضایع شوي وو، د هغې نه پس هم په هاغه مرحلو کې ډاکټرې په ډېر احتیاط ماته دا خبره کړې وه، چې ستا د بل ماشوم د پیدا کېدو امکانات پنځوس فیصده ختم دي، کېدای شي ماشوم وشي کېدای شي ونشي!

د ډاکټرې په دې اند پېښه د کور په ټولو وړو لویو لکه چې د مایوسۍ نه د ټوپک ډز شوی وي خو ما بیا هم په ډېر صبر او استقامت د ډاکټرې دا خبره واورېده پدې کې لوي لاس زما د ژوند د ملګري وو. چې د حوصلې او استقامت یو غر دي، په ډېره مینه او محبت یې زما ذرې ذرې وجود پدې دعوه راغونډ کړ چې ماته ته پکار یې بچي نه او دا دعوه یې په حقیقت کې ثابتې هم کړه په هر قدم یې ماته دومره مینه او اعتماد راکړو چې ماته په خپل ژوند کې د اولاد د محرومۍ احساس هډو شوي نه وو، دابه یې هم ویل چې ته یوه عامه بڼه نه یې! قدرت به ستا نه کوم بل کار اخلي، بس خپل مقصد په نظر کې ساته او مابه په ظاهره د هغه ټولې خبرې په زړه پټې. خو کړې خو خپل خالي وجود او تشې غېږې به وزورولم، نو کابل پس زما د اولاد اثار پیدا کېدل څه وو چې په کور کې بې

اختره اختر شو خلکو د وړاندې نه د راروان ماشوم د بختوروالي وړاندوینې کولې، خو د ویرې وجه وه که بل څه خو ماته د خپل بچي په هکله ډېرې اندېښنې وې، کله کله چې به مې سپغز په درد شو نو زما وار به خطا شو، چې لږه به سمه شوم د الله شکر به مې ادا کړ، پداسې حال کې د امریکې د تگ نوې مشغولاتر ډېره حده زما فکر د خپل ځانه لږ لږې وساته.

اوس به مې د خیال د بلۍ نه د امریکې د بنارونو نیویارک او هوسټین نظارې کولې او د خپل تخیل په زور چې څومره خایست ما تصور کولې شو مابه دغه دواړه بنارونه په هغه معیار بنکلي لیدل، ځان به راته د دې نوې دنیا د کوه قاف په سر را الوتې بې وزرو هاغه بنسپېری بنسکارېده چې زموږ د ماشوموالي د دور د معصومو او پاکو جذبو یو بنکلي جهان به یې پخپل ځان کې نغښتي و، خو په اصل کې دا د یویشتمې پېړۍ د دوېمې لسیزې دور وو، د جنګونو د اورونو دور، د بمونو او میزایلو دور، د پښتنو د وینو د توپیدلو دور او د بادار د مقصدونو د ترلاسه کولو دور..

اظرفاقبال به کله کله په ټیلیفون ضروري پوښتنې کولې، ډېر معلومات به یې ماته هم راکول، هغه په اسلام اباد کې د امریکې په سفارت کې د عامه اړیکو په څانګه کې کار کوي، خو د دې رابلونکو سره یې رابطه هم په غاړه وه، هغه راته وویل چې د

باقاعده کاغذی کاروایی او سفری دستاویزاتو د شروع کونې کار به تاته د یو فارم د درلېرلو په صورت کې پیل شي.

هغه به په ډېر غور لولې او د قناعت وړ ځوابونه به یې ولیکي!، خو دې سره سره که ستا پاسپورټ جوړ نه وي ته خپل پاسپورټ جوړ کړه!

زما پاسپورټ خپل معیاد بایللي وو، ځکه نو د هغې د نوې کولو مرحله هم دومره زړه چاودونکې وه څومره چې د نوي پاسپورټ د جوړېدو وي، زما مخې ته یوه بله مسله هم پرته وه، د پاسپورټ نه مخکې ماته خپل شناختي کارډ بدلول وو، دواړه کړې بنسټې د حیثیت سره دغه بدلون لارمي و، خو د هغې نه هم مخکې یوه بله مهمه مرحله وه هغه د کمپیوټرایزډ نکاح لیک جوړول وو، د هغې لپاره هاغه ټول اړین کارونه تر سره کېدل پکار و، زما او د وارث خان نایاب نکاح بیا تازه کړي شوه، اوس دغه نکاح لیک د یونین کونسل نه د څه ضروري کارونو نه وروسته کمپیوټر ته حواله شو، او درې ورځې وروسته دغه نکاح لیک تیار شو اوس د پېژندپانې (شناختي کارډ) د بدلولو لپاره د شناختي کارډ دفتر ته تگ و، دا د جنورۍ میاشت وه، سحر په ډېر یخ کې وختي وختي چې زه خپل لېورزي عدنان ایوب په خپل موټر سایکل د دفتر پر لور بوتلم، نو هوا لکه چې دواوړې پشان یخه وه، موږ د ارجنټ شناختي کارډ د وصولۍ لپاره لارمي پېسې جمع کړې او د شناختي

کارډ د دفتری عملې د نورو راغلو کسانو په نسبت زموږ بڼه هر کلي وکړ، یوه ښکلې د پردې خونه کې یې په سهولت کینولم، لږه شېبه ورورسته یوې خایسته پېغلې چې نقاب یې لگولې وو، زمانه، زما زوړ شناختې کارډ بېرته واخیسته، ما داسې وگڼله لکه چې د ژوند ډېرې زړې حوالې، زړې خپلوئ د نوو حوالو او نوو خپلوو رنگ اخلي، د نوي شناختي کارډ لپاره یې د نایاب شناختي کارډ هم له نظره تېر کړ، دهغه یو نقل یې هم د نورو کاغذونو سره جمع کړ او داسې په نیمه گېنټه کې یې زموږ ټول کار او کاغذی کارونه ډېره په منظمه طریقه سرته ورسېده.

د وصولۍ تاریخ او ټوکن یې راکړ، د نوي پېژندپاڼه(شناخت کارډ) د وصولۍ لپاره اته ورځې نېټه موږ ته ښودلې وه، او ټیک په اتمه ورځ نایاب په هاغه ټوکن زما نوي شناخت کارډ، کوم چې دهغه نوم او درشتې د نوي حبشیت او حوالې سره جوړ شوي وو، د ځان سره راوړو، اوس راروان پړاو د پاسپورټ جوړول وو، دغه رنگ د ارجنټ پاسپورټ لپاره هم خپل نزدې د پاسپورټ دفتر ته ورغلو، د ټولو ضروري کارونو نه وروسته یې هم که موږ ته یې نېټه یوه راکړې وه خو پاسپورټ یې په بله راکړ، اوس د اېشیا سوسایټی ټولوغړو خپلې اړیکې زموږ سره نورې ټینګې کړې، هره ورځ به یې برېښنالیک کوه، او بیا یوه ورځ راته دهغوي په لورې هاغه پوښتنلیک فورمه ترلاسه شوه، په هغې کې د رسمي او غیر رسمي

پوښتنې درج وې، چې مابه وخت په وخت په اظفراقبال نه پکې مشوره اخسته.

که چېرې د پروگرام نه وروسته ته ایسارېده غواړې؟ په فارم کې دې پوښتنې زما د فکر مطابق ماته یوه موقع په لاس راکولې شوه چې هلته د پاتې کېدو په صورت کې زما د ماشوم پیداښت ممکن کېدې شو. ما د نایاب سره په دې اړه خبره وکړه، که داسې وکړم څنگه به وي؟ هغه زما په خبره لږ فکر ښکاره کړو.

ریښتیا هم چې هغه هم د خپل بچي بڼه مستقبل په دې کې لیده چې د هغه ماشوم دې هلته پیدا شي، داسې به نوي ماشوم د امریکې استوګن شي، خو زما د یوازیتوب احساس او بیا پدې مرحله کې د انسان د مرګ او ژوند ترلې ټولې ویرې او اندېښنې د هغه د سترګو پر وړاندې وې...

ټیک ده بڼه به وه خو که زه درسره وي!!، دا د هغه یوه داسې خبره وه چې زموږ د ژوند د مجبورو او بې وسیو احساس ترې کېدو اوس خو چې چاته پته لګېده چې د امریکې تګ او د ماشوم د راتګ وخت لګ بګ دي نو دا مشوره به یې خامخا راکوله چې پردې او دومره لرې هېواد کې د یوې یوازې ښځې پداسې حال کې پاتې کېدل او اوسېدل هم اسانه خبره نه وه، کله کله به د ډېرو خلکو پدې یوه خبره چې خلك د دې لپاره په لکونو روپۍ لګوي او تاته دا موقع وړیا په ګوتو درغلې ده... سوچ به واخیستم د خپل بچي د روښانه

سباوون لپاره به مې د خلکو د خبرو سبره اتفاق راپیدا شو، پخپل اعتماد او فکر به مې ډېر سوچونه وکړل ډېر کارونه به راته اسان او بنکار بدل خو ډېر به گران وو، که زه مړه شوم نو بیا...؟

د دې سوچ په راتلو به مې په خپله لمن کې راجمع کړې د خوشالو ټولې ملغلرې له لاسه ورکړې، د فکر او سوچ پیوند کړې زنځیر به بیا وران شو.

يو ځل خو مې پټه شان دا خبره د خپلې ورنډارې سره هم کړې وه، هغې زما د ماشوم لپاره داسې جامې او شيان برابر کړل چې د هاغه ځای د موسم مطابق وو، دا ټولې خبرې په خپل ځای لويه مرحله خولاد دې سفر په سرپرته وه (د امریکې د ويزې ترلاسه کول).

پدې لړکې به مارتین رېکر چې دا پروگرام يې جوړ کړي وه، اکثر به يې ويل چې موږ ته د وېزې په ترلاسه کولو کې څه ستونزې مخې ته دي، خو کوشش کوو چې دا مسلې اخوا شي، د مارتین پداسې اندېښنو به کله کله زما ټولې تمې بې دمه شوې، اوس خو دې سفر سره زما يو داسې غوښتنه او خوشالي ترلې وه چې زما د پاتې ژوند او کورنۍ لپاره د ډېرې اسودگۍ باعث گرځېده، ما د خپل ځان ډېر خيال ساته.

او بیا هاغه ورځ هم راغله چې زما ډاکټرې په التراساوند ماته په نارینه اولاد زېري راکړ، زه په دې خبره د ډاکټرې د سترگو په ځلا او د شونډو په نړۍ موسکا زر د تختې نه را ولاړه شوم...

ښه! زما د خولې نه د (ښه) لفظ ډاکټره په حېرانتيا کې واچوله ته خو اول خوشحاله شوې خو بيا دې د څېرې تاثرات بېخي بدل شول، ولې؟

د ډاکټرې نظر د ژوند او د ډېرو انساني څېرو د تغير او تبديلي نه وتلي و، زه دهغې په دې مشکل سوال ډېره په گرانه کې شوم، هسې بس!...

ما زر وخنډل، اصل کې زموږ په کور کې زما د مشر لېور ټول زامن دي نو د دغه ټولو هلکانو د اغوښتنه وه چې زموږ د کاکا دې (لور) وشي، ډاکټرې په برق برق وخنډل، هاغه ټولو هلکانو ته ووايه چې که ستاسو خواهش جينی ده نو ماته ضرورت د هلك دي! ډاکټرې په دې پسته خبره زه ډېره په مزه د تختې نه رابنکته کړم، پښتنه ټولنه او د دې اکثر وگړي د نارينه اولاد ډېره غوښتنه لري خو په وړمبي ځل دې ډاکټرې د يوې داسې کورنۍ کيفيت ليدو چې د نورور پښتنو نه يې سوچ جلا وو.

په ورو ورو زه هم په خپل احساس پوهېدم زما دننه هم د خپل نارينه بچي مينه په غورځنگ شوې وه، د کور ټول لوي واړه اوس د ورکوټي (ککي) په تمه وو...

او کله چې مې ماسخوتن د وارث نه تپوس وکړ، ته خوشحاله يې؟

ولې نه... خو لومړي ستا روغ صحت وروسته هلك، جلی!!.

هغه یو ځل بیا زما د ژوند او خپل بې شانه محبت لپاره په ډېر استقامت زما د سوال ځواب راکړ، نوم به یې څه وي؟

مایو ځل بیا هغه وچېرلو، هلمند خټیک او ماپه زوره زوره وخنډل په ټول کور کې یو نوي بحث د نوي خوشحالی سره روان و، خود امریکې تگ پکې یوه داسې موضوع گرځېدلې وه چې هر سحر به د نغري په غاړه د لویو وړو دا یوه خبره وه، خو وارث خان به د دې بحث نه ځان د خپلې فطري حیاء له سوبه په ډډه ساته، د هغه خبرې د هغه ټولې کیسې به زما د امریکې د سفر سره د تړلو اندېښنو وې، د هغه خیال دا و چې په دې تگ به زما په اعتماد کې اضافه اوشي زما د لیک او تخلیق سلسله به نوې لارې او پېژني، د دې سفر لپاره هغه زما د تیاری ټوله ستړیا په خپل سر اخیستې وه، زما د سفر لپاره ضروري سامان، جامې جوړې، بېگ او داسې نور... د ضرورت شیان یې راته په ډېره مینه راوړل.

دې سره سره زما د صحت او آرام خو په ټول کور کې ټولو خیال ساتلو د وخت د تېرېدو سره سره ماته د خپل وجود دروندوالي او وزن د زیاتي احساس کېده او دې نوي اغستونکي وزن به په ما ډېره ستړیا راوسته، د خپلې یوې ملگرې نگار روف ذکر به خامخا کوم چې یو کال د مخه یې په امریکې دغه رنگ یوه دوره کړې وه، د هغې نه چې به مې د دې اوږد سفر پرله پسې د الوتکې په چوکۍ

دا اېغې نېغې ناستې ذکر واورېده نو د اوس نه به مې په ملا نري نري درد راغی، بیا به مې سوچ وکړ چې دا د دې سفر نفسیاتي اثرات دي چې په ما يې د وړاندې نه تاثیر کړی دی.

او دا ځکه چې زه د بیماری په حالت کې وم، گنې نو امریکې ته خو خلك ځي راځي دغه سفر کوي په دې کشمکش کې د امریکې د تگ زما ټولې تیاری روانې وې په دې دوران کې یوه ورځ د ډیوه راډیو امریکه نه ناهید سحر چې یوه بڼه د پښتو ژبې شاعره هم ده د هایکو په صنف کې یې نوې نوې تجربې کړي دي او د تېر څه وخت نه دې لوي نړۍ والې نشریاتي ادارې سره کار کوي، فون يې وکړ د رسمي دعا سلام نه وروسته زما د هیلې سره سم يې زه نن خپل یو پروگرام لپاره پابنده کولم، دغسې ادارې اکثر ادیبانو، شاعرانو ته د وړاندې نه فون وکړي چې نن شپه به د دې پروگرام لپاره ستا موجودیت لارمي وي، شاعران ادیبان چې زیات تر پداسې خپرونو کې برخه اخستو ته چمتو ناست وي خو ډېر پکې لکه زما د بل د مخ نه نشي تېرېدي، او د دې پابندی لپاره به ورته بڼه وکړي.

بیا خدای دې مل شه که کور کې دې حالات هر څنگه وي!، موبایل به ورته بڼه چارج کړي، وخت ته به گورې او زنگ ته به دې غوږ وي! دا یوازې د دې لپاره چې ستا اواز د دنیا گوټ گوټ کې واورېدل شي، زه دا نه وایم چې پدې وسیله شاعر ادیب خپل د امن پېغام هم دنیا ته رسولي شي که نه شي. بلکه د شاعر ادیب بې

شمېره مسلې هم دي چې د وطن د ادارو سره سره پرې دغه رنگ عالمي ادارو ته هم نظر او خبرتيا پکار ده، نو خبره مو د ناهید سحر او د ډیوه راډیو کوله، د هغې نه مې هسې د امریکې د سفر لپاره د جهاز د ناستې ولاړې او د نورو سفري ستونزو تپوس وکړ، نوزر یې راته یې وویل: خبر شه راځې څه؟

ما ورته وویل (هو) که نصیب شوي وي، خو ... یوه خبره بله هم ده! زه ورته په خندا شوم، هغه زما د خندا او د پاتې خبرې په معنا د ټکه پوه شوه، نوره خو ښه یې که نه؟ هغې لکه چې زما د خولې نه خبره واخیسته او ما بیا په ټول صورتحال پوه کړه!

جینی!! ائرلین والاخو داسې ښځې ته ټکت نه ورکوي! او نه ورته په الوتکه کې د تلو اجازت! دا دهغې داسې قوي خبره وه چې دهغې د ډېر وخت د تگ راتگ د تجربې نه وتلي وه، ماورته په مات زړه وویل، ښه!.

او بیا چې د ناهید سحر د دې خبرې ذکر به مې د چا سره کولو د هغو به زما سره همدردی راپېدا شوه، مړې خور! ستا راتگ ایله په داسې وخت کې راجور شو! زما کشرې خور سیمما چې زما تگ یې ډېر د کامیابی گڼلو، زما د ادب او جدوجهد لپاره زما نه به زیاته پدې صورتحال هغه خپه وه، د کاغذونو تله راتله دواړه غاړې ته په دوام کې وو، اوس زه د ایشیا سوسایټي (ټولنه) په کار او زیار پوره خبر وم.

چې دا ټولنه د دنیا په ژبو ثقافتونو کار کوي، هر کابل داسې کتابي، فرهنگي او کولتوري مېلې جوړوي چې د دنیا د ټولو ژبو او کولتورونو استازي ورته راغواړي او د هغوي په کار او زیار دنیا خبر وي، ستاینه او ډاډگیرنه یې کوي دا ځل یې د خپلو هم دغو روایاتو په سمون یوه لویه کتابي مېله په دوو لویو بنارونو نیویارک او هوسټین کې راجوړه کړې وه، او د پاکستان نه یې دوه شاعرانې یې دې مېلې ته رابللي وې، نن چې ماته د مارتین کوم برېښنالیک ترلاسه شوي وو، نو په هغې کې یې زما نه زما د پاسپورټ د لومړیو پاڼو نقل، زما دوه تصویرونه او ورسره یې زما د ژوند او ادبي سفر یوه لنډه شان پېژندگلو غوښتلې وه، دغه مطلوبه ټول څیزونه زر تیارول وو، زما مشر لېورزي عمران ایوب په ډېره خواری او صفایۍ زما تصویرونه تیار کړل او بیا یې مارتین ته ایمل هم کړل، بله ورځ د دې ادارې لخوا مې د رېچل کوپر ایمل ترلاسه کړ، چې هاغه عکسونه یې د پروگرام لپاره په چاپدونکي تشهیري کتابگوټي ولگول د ماشوم لپاره د امریکې د قومیت د حصول په لړ کې ماته مې د ملگرو او خواخوږو مشورې جاري وې، زما هم زړه غوښتل چې زما بچي دې د یو امن ناکه وطن غړي شي، خپل ژوند دې هلته وکړي، خپلې سترگې دې هلته وغړوي، د هغه په ژوند کې دې هغه ستونزې نه وي، د کومو سره چې موږ مخ یو خو بیا به مې د خپل ژوند، خپل مرام او د خپلې خاورې سره د بې کچه مینې یو لارواله تصور مخې ته شو.

ما چې ټول عمر د دې خاورې سندرې ویلې دي، د دې وطن د بې وزله ولس غم مې ژړلی دی، د دې وطن د سحر او ماښام نه مې یو الهام اغستی، د دې وطن په وجود د بلو لمبو مې ماتم کړی دی زه خپل بچی ته څنگه د یو پردي وطن پردی. خاورې شناخت او پېژندگلو ورکړم.

نه! نه!... زه د خپل بچی نه دا پېژندگلو نشم ترولې، دې احساس زما د سترگو کور نمجن کړ، او دغه وخت زما دننه د مور د جوړېدو روان عمل د یو ترپ سره ماته د خپل ژوند او بیداری احساس راکړ، زما بچی لکه چې زما پدې احساس د ژوند د لومړۍ ساه د اغیستو جوگه شوي وو، ماته یو عجیبه احساس وشو د یوې شېبې لپاره مې خپلې سترگې پټې کړې...

زما بچی زما په غېږ کې وو، په خپلو وړو وړو سترگو یې مسکي مسکي زما څېرې ته کتل، د هغه په مخ د امېدونو یو خور وور جهان ماته ښکارېده، هغه چې به خپلې نرمې پستې چاچۍ را اوچتې کړې نو لکه چې زه به یې د عرش منارو ته وڅېژولم - خدایه!! د ده دا غونډې غونډې سترگې خو د ژوند د یوې نوې رڼا نمونې دي او بیا د هغه معصومي مسکا لکه چې ماته زما په کړې فیصلې شاباسي راکوه، نه... نه! زه د خپل وطن نه چېرته هم نه ځم، اوس هغه هم یوه فیصله کړې وه، مورې!! ما پردي وطن ته مه پرېگده... زما نه زما د خپل وطن وجود مه بېلوه! هغه ماته زاری کولې.

زویه! دلته چې ستا لپاره امن نشته نو... ما د خپل وطن یو عکس د هغه مخې ته کړو. وي به مورې! زه به د خپل وطن لپاره د امن زېري شم... ماته وگوره! زه راغلم، اوس به دلته امن وي! د هغه په څېره کې د یوه لوي عزم او پخې ارادې رڼا ماته له ورايه بنکارېده او داسې به ولې نه وه چې د هغه وجود د هاغه وینې نه خپل وجود موندلو کومې چې د خپلې خاورې سره د ایمان تر حده مینه کوله.

پدې نوي نااشنا حرکت ماته زما د بنځینه وجود د ډېرې نیمگړتیاوې خپل تکمیل ته رسېدونکي بنکارېدې، د کور په لویو وړو لکه چې بیا اختر شوي وي، او بیا دغه حرکت زما د امریکې د تگ ټول حرکتونه په دوام کې کړل. زه نن پېنسور ته تلم د امریکې د ویزې لپاره مقرر (فیس) پیسې مې جمع کولې دوه ورځې مخکې چې رچېل کوپرکوم ایمېل رالېکلي وو، نو په هغې کې یې دا خبره لیکلې وه چې که تاته څه اقتصادي ستونزه مخکې ته وي، نو دا پیسې به تاته اوس در ولېږو، خو که ته پیسې لرې نو جمع یې کړه! بیا به یې وروسته د نور حساب کتاب سره تاته اداکړو، په کور کې شل لاجې مسلې موږ ته راپه غاړه وې، د ټولونه زیات لگښت خو زما په بیماری روان وو، ځکه مې درته ولیکل چې زه کوم معاش یا بله د آمدن وسیله نه لرم، ښه به داوي چې دا پیسې هم تاسو راولېږی، کور یې ودان بله ورځ یې په یو بل برېښنالیک کې زمانه د

پیسو د رالېرلو اسانه لار (ذریعه) او پوښتنه چې پیسې پرې لاسي را رسي، ماورته د (وېسټرن یونین) دلار ټول ضروري لوازمات ولېرل او بیا په یو ساعت کې پیسې زموږ گوتو ته راغلي وې. اظفراقبال پېښور کې مونږ د سپیډیکس کورییر مرکز په گوټه کړو چې دلته به ته د ویزی فیس جمع کوي. ۱۴۰ امریکایي ډالره - یاده دې وي چې دغه اداره د امریکې د ویزی په هکله خلکو ته لاره گودره هم برابروي، دلته به ما څلور عکسونه هم وړل، په مردان کې مو د یو بنه فوټوگرافر نه چې د امریکې د ویزی او برتانیې د ویزی لپاره دهاغه د تصویرونو د اوبنکلو دعوه یې کوله خو چې څنگه مو عکسونه ولېرل نو واپس د رچپل کوپر برېښنالیک راغلو چې په ډېره شایسته انداز کې یې د نورو عکسونه غوښتنه کړې وه، ولې چې دغه عکسونه دهاغه معیار نه وو د کوم چې دکاندار دعوه کړې وه خو داخل هغوي د عکس اغیستونکي لپاره څه لیکلې لارښوونې هم رالېرلې وې او ورسره ماته د لارښوونې هم شوې وې چې ته زر سپیډیکس کورییر ته ورشه دلته د ویزی فیس او څلور تصویرونه د خپل پاسپورټ او د کنفرمېشن لېټر (منښتپاڼه) جمع کړه کنفرمېشن هم یو څو ورځې مخکې رارسېدلي وو خو ماسره د عکسونو فکر وو، چې د مردان انځور اغیستونکي هم مونږ هسې په کړاو کې واچولو د پېښور فوټوگرافر هم رد کېدای شي دا چرته یو بل چکر نه شي دې دوران کې مې د خپل خپگان ذکر د اظفراقبال سره وکړ هغه زما ټول خپگان زما نه لرې کړ. سپیډیکس

والا به تاته د تصویرونو انتظام وکړي . خبره نوره هم اسانه شوه نن زه او نایاب دواړه د دې مقصد لپاره پېښور ته تلوونکي وو، د کاغذونو ټول فایل مې سره د پروگرام د بلنلیک برابر کړ، خو د سپیدیکس کورپر هېڅ درک راته نه و معلوم.

د خپل یو ملگري جوهر شاه نه مې د دې ځای د درک پوښتنه وکړه، هغه راته ددې ځای ښه قوي درک راکړ او داسې یې د څه کړاو دغه ځای ته په ډېره اسانۍ ورسېد، دغه دفتر پېښور صدر کې د پي آيي اي په عمارت کې دي خو په گېټ يې یوه لویه امنیتي پوسته وه چې د بدني تلاشی او د بېگونو کاغذونو د کتوله امله تېر شو نو پدغه ساده غونډې دفتر کې یو ځوان مورې په ډېر عزت کېنولو، ټول کاغذونه یې د نظره تېرکړل. د ویزی د فیس پیسې مې ورته مخکې کېښودې د هغې رسید یې راکړ په پاسپورټ کې یو د سپین کاغذ چټ ولگولو او د عکسونو غوښتنه یې وکړه، ټوله خبره مې ورته وکړه هغه په ډېره اخلاق سره وویل: خبر به شي دلته د دې عمارت مخې ته په مخامخ کوڅه کې یو فوتوگرافر دي هلته ورشی! او لږ ساعت کې مو دغه مطلوبه ځای د یو کس نه په پوښتنه راپېداکړه، دلته یو د کچه عمر غنم رنگه هلك چې په هند کې ژبه غږېده خو زما سره یې په هند کې نیمه نیمه پښتو هم ویله، تصویرونه یې راته وویستل خو د خپل وطن به کومه کومه ستونزه ژاړو، برق لاره، نو مورې ته یې د عکسونو د راکولو نېټه هم لږه اوږده

راکړه زما خو پدې خبره په زړه تیاره راغله، نایاب البته ډېر په
استقامت هغه کس ته وویل چې پیسې به ډېرې درکړو، جنرېتر
وچلوه چې زموږ کار اسان شي.

دا د فروری ورځې وې خو موسم نن لږ گرم وو، یا خو موږ په
منډه وو نو هوا راته توده لگېده، هلک بښنه وغوښته زه نو کړیم؛ د
دکان مالک نشته چې، پوښتنه ترې وکړم، زموږ ناسته دلته بې گټې
وه، موږ یو ځل بیا هغه ځای ته لاړو او هغوي مو په ټول جریان پوه
کړل، برېښنا (بجلي) هلته هم نه وه، اوس به مو یا دا وخت دلته په
انتظار تېروه، تاسو بیا ورشئ او فوټو گرافر پوه کړئ! هغه به
تصویرونه موږ ته راوړسوي، دا خبره موږ ته اسانه ښکارېده، هر څو
که دومره د بیرته تگ ستړیا پکې وه، خو همداسې مو وکړه، نن
ماته گرځېدل ډېر گران شوي وو، بلخوا چې د کار د نه کېدو یا د
نیمگړي پاتې کېدو په وجه چې به کوم بوج زما په مغزو راتله، هغې
به زه د تگ نه پاتې کولم، پښې به مې لکه د شلو په شان ارجل
برجل کېدې، یو قدم تگ راته په غره ختل ښکارېده، دغسې ټول
وخت به یوې بې دمه او ستړیا رانه خپل لاسونه کلک چاپېره کړل،
نایاب چې زما دې حالت ته کتل نو په صدر کې یې د تازه مېوو یو
دکان ته بوتلم چې د ښځینه وو لپاره پکې د ناستې ځانگړي
ځایونه دي. دلته ماکتل چې یو شمېر ځوانان زلمي، ښځې او
ماشومان څه خو د خپلو کورنو سره راتلل او ځنې پکې ځانته هم

وو، د یخ شربت خوږ احساس مې په وجود کې دم راوسته، اوس مې داسې محسوسوله چې د خپل ژوند د راروانو دواړو مرحلونو په خیر او کامیابی سره د تېرېدو جوگه یم! د بنځې لپاره د اولاد د زېږون شېبه که د تکلیف او کړاو درانه لري خو الله پاک په خپلو قدرتونو دغه شېبې اسانوي.

او د یو نوي انساني وجود او روح راویستل د ادم (ع) او هوا د راتگ سلسله په دوام کې ساتي، د نړۍ په مخ ډېر روحونه راغلل، ډېر مخونه پناه شول، خو د کاینات حسن دغه روحونو، دغه انساني خپرو او کردارونو بڼکلې کړې دي د یو نوي روح نوي وجود جواز زه هم جوړېدونکي وم، دا احساس زما د هستۍ لپاره د بقا وو، دغه حواله زما د ژوندي پاتې کېدو وه او زه مور جوړېدونکې وم. هوزه مور جوړېدونکې وم.

دا خو یو داسې احساس وو چې زما د ژوند ډېر زخمونه یې ټکورول، لکه د تودې پهبې په دې زخمونو پرېوتو او د راحت او سکون یو خوب، یوې جذبې د اوس نه راته لکه د مور الله هو ویل، ما د یوې شېبې لپاره هاغه شېبه تر سترگو کړه، چې د دردونو په یوه لویه روانه ورا (جنج) کې یو غونډ موند، پوست مالوچ گوډاگي، زما غېږ ته راغی...

دا چې ولې ولې چاچۍ (ورې ورې چاچۍ)، دا چې واوه بچي دي! دا چېرته وو؟ ته ... چرته وي؟ او دغه شېبه کلکه ما خپله سینه

پورې نیولې وه، زما ماشوم سترگې غړولې ما ورسره په وړه خوله د هغه په انداز خبرې کولې، کله به مې یې یو لاس را اوچت کړ، او پنجه به مې بڼکل کړه، کله بل لاس په پنجو کې، کله به موسکي شو، کله به یې شونډې بوسې بوسې کړې، کله به یې مخ ترش کړو، کله به یې سترگې وغړولې او کله به یې سترگې پټې کړې، زما دننه د مور احساس به په هغه لکه د شبنم پونه پونه کېد، دهغه د څېرې گل به لکه زما د لاسونو په ډنډر بڼکته پورته کېده! د نایاب، هلمند او زما وارث زما په لاس زما په غېږه کې د مینې او محبت یو سمندر کې د خپلو جذبو دننه داسې په غورځنگ شو چې هرې چپې یې زه د خپل ژوند د راتلونکي په سفر کې تر لرې لرې یورم، ناست خلک د دکان نه پاڅېدل روانېدل خو زه د خپل خیال د مارغه په وزر اوس د یو بل سفر لپاره د خپل وجود د سفر لپاره په الت شوې وم، زما فکر د نیویارک ښار په دنگو مانیو زړه رابڼکونکو بڼکلاگانو داسې په ولکه کې اغستی ووچې د نایاب دې غږ د حقیقت دنیا ته راوستم، پاڅه چې څو...

هن! ما زر خپلو بڼو ته ځمب ورکړ، لکه چې دې خیالاتو په ریښتیا زما سترگې د څه وخت لپاره درنې کړې وې، ما د بورقي پلو په مخ برابر کړ، لاسي بېگ مې راواخیسته او دواړه د دکان نه راووتو، ماسپینین کور ته راوړسېدو، اوس درې ورځو لپاره هاغه ورځ ته انتظار وو چې موږ به بیا ورتلو، او بیا په درېمه ورځ زه

یواځې د دې مقصد لپاره پېښور ته روانه شوم، نن د دې ځای عمله لاپه ځای نه وه، د لږ وخت انتظار نه وروسته هاغه ځوان بیا زما مخې ته پخپل ځای ناست وو، زه یې وپېژندم خو ما بیا هم خپله رسمي پېژندگلو ضروري وگڼله، دهغه د لومړۍ ورځې راکړې رسید مې ورته په مېز مخې ته کېښود، دغه کس اول په کمپیوټر څه اوکتل بیا یې راته خپل پاسپورټ د دې وینا سره راکړو چې په پنځلسم مارچ به سحر اوه بجې تاسو اسلام اباد ته ځئ! د امرکې سفارت ته. زه پدې خبره ډېره خوشحاله شوم، ماویل چې د سفر دا ټولې مرحلې څومره ژر سرته رسي لائنه ده، د مغزو نه مې بوج اخوا کېږي.

دغه کس راته دا مشوره هم راکړه چې خپل ټول کتابونه، ټوارډونه، سندونه او نور داسې شيان چې ستا کېس پرې قوي کېږي د ځان سره واخله، د پاسپورټ د پاسه یې راته په سپین چټ دغه ټاکلې نېټه او وخت لیکلي وو، ما داسې وگڼل چې دا سفر اوس ډېر اسانه شوي دي، خو سحر اوه بجې د مردان نه، امریکې سفارت اسلام اباد ته رسېدل زموږ لپاره ناشوني وه. صلاح مو دا وکړه چې یا خو به یوه ورځ د مخه ځو او یا به د شپې سفر کوو، اخر مو فیصله دا وکړه چې یوه ورځ مخکې به ځو، او شپه به پېنډۍ یا اسلام اباد کې کوو، زموږ یو ملگري د دې لپاره موږ ته د راتلو بلنه

راکړه، دغه ملگري سره د خپلې کورنۍ د غړو اوسېدو، نایاب زما ټول کتابونه، اپوارډونه، سندونه او نور ټول تعریفی اسناد او دستاویزات په بېگ کښې ډېر ترتیب کېښودل.

د ستاویزات خویي ټول په یو جلا فایل کې خوندي کړل، دې سره سره مو هاغه کتاب ماډرن پوټیري اف پاکستان چې د کوم پرنسټ چې زه امریکا ته غوښتل شوې وم هم کېښود، په سفارت کې پکار بدل، د پروگرام لپاره ټول ایمبلونه چې د پروگرام پکې وو هغه مو هم د نورو کاغذونو سره کېښودل او داسې د کورنه د ډېرو دعاگانو د پلواندې په څوارلسم مارچ مازیگر مور د کوره روان شوو او ما بنام ناوخته اسلام اباد ته ورسېدو، دلته حاجي صیب د خپل ذاتي گاډي سره زموږ په انتظار ولاړ وو، زموږ یې ډېر تود هرکلي وکړ او په خپل گاډي کې یې کورته ورسولو، د حاجي صیب کور د اسلام اباد په اطراف کې نسبتاً په یو د کمې ودانۍ په علاقه کې وو چې ډېر د آرام او سکون ځای وو، هېڅ شور او غاڼل مغاڼل نه وو.

مېرمن یې ډېره مینه ناکه پښتنه او مونځ گزاره بنځه وه، هغې هم په ډېره مینه زموږ هرکلي وکړ، په خپل کور کې سره د ستر پردې یوه ځانله د آرام ډکه کوټه یې موږ ته پاکه تیاره ساتلې وه، د حاجي صیب مېرمن د چاي، شربت او ډوډۍ نه وروسته ماسره ډېره ناسته وه، د هغې تجربه کار او ځیرک نظر زما د حالت پوره پوره اندازه

ولگوله، ته خو لکه چې ناروغه یې؟ هغې د یوې نرمې پستې موسکا سره زما د وجود جاج واخیسته، هو... بس! ما هم وخنډل په ځمکه په پسته توشکه ناستې زما د وجود نه ټوله ستوماني لرې کړه، خپلې دواړه پښې مې بښې په ارام وغزولې، ملا مې په تکیه برابره کړه، چې پدې کې زما د ملگري نگار رووف زنگ راغی، خور ته چرته یې؟ انټرویو ته تللې یې؟! هغې رانه سمدستي پوښتنه وکړه، زما د خپلو سکه خوښندو پشان دې هم زما د ناروغۍ په هکله زما ډېر تشویش لرلو او خور راغلي یو سبا سحر وختي به ورځو دعا کوه! په لنډو لنډو مې ورسره څو خبرې وکړې، بیا بیا به یې راته د ځان د خیال ساتنې پخلی کولو مابه ورته وخنډل چې فکر مه کوه! خیر به شي، اوس د حاجي صیب واره بچي کله کله په لوبو منډو کې د کوټې د نیم کښو وره نه به ماته واضحه بنکار بدل، ماته دا وخت داسې محسوسېده لکه چې د دې ماشومانو ترڅنگ زما هلمند هم واره واره پلونه اخلي، کله کله په ځمکه راپرېوزي، پوزه یې په پرمخ پرېوتو وینې شوې وي، زما زړه ناقلاړه شو، وئې خوږ شوی، خبر دی، گوره مېرې دې مړ کړو، عاجز کور ته روان وو کور ته یې اوږه وړل تا ترې ټول توې کړل، بس ژاړه مه بڼه الاهو- ما داسې وگڼل لکه چې په ژړا ژړا مې خپل هلمند د ځمکې نه راوچت کړو په اوږه مې واچولو- د ماشومانو شور، خنداگانو او ژړاگانو تر ډېره وخته زه په داسې کیفیت کې وساتلم دا وخت زه په کوټه کې یوازې ناسته وم، نایاب د حاجي صیب سره مېلمستون (بېټک) کې

ناست وه او د حاجي صېب مېرمنې د سبا سحر د پاره خپل پاتي نيمگري کارونه سر ته رسول د مردان نه تر اسلام اباد سفر زه ډېره ستومانه کړې وم، سترگې به مې مرغۍ مرغۍ شوې کله کله به خوب په ناسته جوته راکړه ما سره د ناياب فکر وه زه هيڅ نه پوهېدم چې د ملاستې به څنگه پروگرام و- خو زر د حاجي صېب مېرمنې زما دا پرېشاني زما نه لرې کړه دا کوټه ستاسې دواړو د ملاستې هم ده، هغې د شنو چايو او وچې مېوې پتنوس زما مخې په دسترخوان کېښودل - ته به څومره سترې يې، چايۍ وڅښه چې دمه شې او بيا راسره خپله هم کېناسته او د کوټې نه بهر د ماشومانو د شور غوغا نه راتله، ټول مې اوډه کړل سحروختي بيا سکولونو ته ځي، هغې په روڼ تندي ماته ډېمار د بادامو چکۍ مخې ته کېښودې - دا به څومره سترې وي، په کور کې ددومره وړو لويو خدمت کول په يوازې ځان ډېره گرانه وي، ما داسوچ کولو چې د کوټې دروازه چا په مزه مزه وټکوله زما ښه کلک يقين وو چې دا به حاجي صيب او ناياب وي، رايۍ! او د دې سره لومړي حاجي صيب او بيا ناياب کوټې ته رانوتل، خو حاجي صيب په دروازه کې په ولاړه ولاړه مانه يې پوښتنه وکړه، خور! څه مسله خو به نه وي؟ ما ورته وويل، نه حاجي صيب! داسې گنم لکه چې خپل کور کې يم، کور دې ودان، حاجي صيب د تلو اجازت واخيسته، په دې وېنا چې اوس تاسو ارام وکړئ سبا سحر وختي به زه راپاڅېدلی يم چې په وخت لاړ شو-

نایاب تردې پره وخته ماته بیا بیا دا خبره کوله چې هلته به تانه ډېرې پوښتنې کېږي ته ورته ځان تیار او ذهن بیدار ساته.

مابه ورته وویل سمه ده سرپیه! اوبه شي اوس لږ آرام پکار دی - زما په داسې بېزاري به نایاب کله کله لکه د ماشومانو مور غوندې شو - یره هني! یاده دې وي چې ماته په دواړو کورونو کې (پلارگنی - او سخرگنی) لوی واړه هني یا هني گل وایي - ما خو بس د ډېرې ستومانۍ نه هغه خورې بستري ته خوار خوار کتل، کومې چې لحظه په لحظه ماته دا اشاره کوله چې هرڅه پرېږده کېږي به خو ته راځه ځکه چې نوره ناسته ماته بیخي گرانه شوې وه او بس ځان مې په هغه بستره وروغورزولو، مخ مې دېوال ته واړولو، د پستي ټولۍ احساس سمدستي دمه کړم، سترگې مې سمدستي پټې کړې او نایاب ته مې د کوتې د باتۍ د گل کولو ووي - هغه هم زما سره ډېر بې آرامه وو خو د هغه تسلي به چا کړې وې - زما تپ کړی فایل یې بیا راواغستو او د یو یو کاغذ یې پکښې بیا جاج واغستو، ما به په نیمه رڼا او نیمه تیاره کوټه کې د کاغذونو د پاڼو په اړولو ورو غوندې مخ راواړولو، بس دی اوس اوډه شه - خو د هغه په سترگو کې خوب چرته وو ډېره لحظه زه هم د هغه د وینې پرېشانۍ پرېشانه وساتلم خو اخر خوب یوړم - او بیا چې د سحر د اذان په بختوره نعره الله اکبر مې سترگې پرانستې نو لږ خوب راته ډېر آرام راکړی و، زه په یو نوي طاقت اوچته راپاڅېدم، نایاب داوخت په

تشناب کې وه، او چې څنگه رابهر شو نو ماته داسې بڼکاره شوه لکه چې ټوله شپه یې په وینښه خوړلې وي، زه مونځ کوم ته هم ځان تیار کړه، دغه وخت هم د هغه تادي د کتو وه. تانه خو مدام گډای روان وي، ما یوځل بیا په خدا کې په هغه یو ټک وکړو. خو د کوتې نه بهر د کور چیتیا مونږ ته دا بڼکاره کوله چې د کور نور وگړي په خواږه خوب اوده وو، یو د چا د غاړې د تازه کونې غږ مې څو شېبې د مخه اوربدلی وو چې په کور کېنې د یو کس نیم د وینښې احساس یې راکړو. ماهم مانځه ته ځان تیار کړی وو او چې د مونځ سلام مې وگرځولو نو نایاب د تگ د پاره ټوله تیاري سرته رسولې وه. ما د گړې مخ ته بیا بیا کتل اوس مونږ ته وتل پکار دي د نایاب سترگې خو مسلسل د گړې په ستنو بڼخې وې. خو دا وخت به گډای چرته وي؟ ماته په بنده کوټه کې د بهر د دنیا د تیاره رڼا هیڅ اندازه نه کېده. داسې بڼکارېده لکه چې بهر به لا توره شپه وي. زما خیال دی چې حاجي صېب د پرون راسې مونږ سره ډېر په عذاب شوی دی. مونږ ته خپله تگ پکار دی. د نایاب د دې خبرې سره ما هم اتفاق وکړو. مونږ د کوتې نه ورو شان راووتو. د دروازې داسې خلاص پرېښودل مې هم نه غوښتل هسې نه دغه وخت د بهر نه څوک کور ته ننوځي، څوک ترې غلا ونه کړي خو کور کې په چا غږ کول هم د هغوي د تکلیف نه خالي نه وو. د خپلې دې ویرې ذکر چې مې نایاب ته وکړو، هغه وویل فکر مه کوه، د مونځ اودس خلک دي اوس به راپاڅېدلې وي. د سرک په غاړه یوه ټپکسي لکه چې زمونږ

په تمه ولاړه وه، ټيکسي کې کېناستو. ناياب ورته ځای په گوته کړو او بيا لږوخت پس ټيکسي ولا مونږ هغه ځای کې د سرک غاړې ته بنسکته کړو چرته چې په لږه فاصلهد سفارت خانو هغه اجتماعي مرکز يا اډه وه چې د ډېرو هېوادونو سفارت خانو ته دغه خلک په مقرره ځايو کې رسولي شي. دلته حفاظتي انتظامات دومره سخت وو چې د تکليف او ستړيا يو ځانله داستان دی. لحظه په لحظه د تپوس پوښتنو او تلاشي ورکولو نه پس هغه ځای ته مونږ دواړه شريك ورسولي شو د وم ځای نه چې به يواځې زهد گاډي په ذريعه مخکې وړلی شوم. دا د ناستې يو ډېر ښايسته لوی ځای وه چې پکې دوکانونه، هوټلونه، نېټ کېفې او داسې نور کاروباري ځایونه وو چې د راتلونکيو خلکو د ضرورت او اسانتيا خيال يې ساتلی وه. دلته به ناياب زما نه يوازې پاتې کېدو او په ژوند کې په لورمبي ځل دا احساس وشو چې د ژوند د ملگري نه يوازې چرته تلل يا دهغه نه يوازې پاتې کېدل په ژوند څومره د تکليف خبره وي! خو د دې ازمېښت نه به مونږ څه ورځې پس خامخا تېرېدو خو د نن جدايي خو د يو څو ساعتو وه په دې خيال مې ځان پورې وخنډل او ډېر په چابکو قدمونو مې ځان هاغه کاونټر ته ورورسولو چې د گاډي دپاره کرایه پنځه سوه کالدارې پکې جمع کولې شوې.

دلته د دې پېسو ماته د تگ د راتگ غبرگ ټيکس راکړلی شو او ماته يې د وړاندې تگ د پاره يو ورکوټي بوت ته د

ورنوتو اشاره وکړه - دلته یوې بڼایسته پیغلې تلاشي اخسته - د کاغذونو د یوې یوې پانې پلټنه یې کوله دغه کتابونه کاغذونه هرڅه د کېمرې د سترگې نه تېرېدل - اوس به زه د یوې لویې پردې د شانه د گاډو لوی ترمینل ته ورتلم او د دې ځای خلکو گڼه گڼه د مېلې په شان زړه رابښکونکو منظرونو به اوس د نایاب څېره زما د سترگو نه پنا کوله ما یو وار بیا په ورستو وکتل، نایاب د هرڅه نه بې نیازه ولاړ وه د هاغه منظرونو نه کوم چې د هغه مخې ته لکه د فلم د سکرین چلېدل خو دهغه په مخ د ژوند د هیلو یوه ډېره بڼایسته رڼا وه چې د خپلو سپینو برېښېدونکو شغلو په ژبه یې ماته خدای په امانې کوله، د هغه لاس هم پدې اشاره راولاړ شو زه د هغه په مینه او خپل اعتماد ډېره تکړه وم، خو بیا مې هم څه فکرونه او اندېښنې خامخا لرلې، دغه اندېښنو به زما د تاترې په شان د لوی اعتماد مخې ته هم کله کله خپل سرونه راوچت کړل هسې نه وېزه --- او د دې ویرې سره به مې خپلې ټولې ستړیاگانې او منډې تررې رامخې ته شوې، د نایاب یوه یوه ستړیا به مې هم مخې ته ودرېدله - په دې ټولو سوچونو وسوسو او خوشحالیو کې د هاغه لویې گاډي مخې ته اوس د مسافرو په قطار کې ولاړه وم کوم چې د تگ د پاره چمتو ولاړ وو - اوس یوه شپبه پس زه هم په یوه بڼایسته ارامه چوکۍ بڼه په سُر کې ناسته وم، لکه چې د امریکه د سفر د پاره مې د الوتکې په پورې بڼه اېښودې وي - چې لږه ساه صورت شوم نو په گاډي کې د ناستو ولاړو د مسافرو څېرو ته مې پام شو په

هره څېره د امید او ناامیدۍ گډوډ تاثرات د ورايه بنکارېدل، زه هم د هغوي په منځ کې ناسته وم، زما هم ټول امېدونه د دې سفر په اړه د خپل راتلونکي بچي د روڼ سبا سره تړلي وو، د هغه راتلل هم را نژدې وو په چوکۍ ناستې نه پس مې خپل سر وروغوندې شاته ولگوله د آرام او استراحت احساس د دې گاډي په تگ کې لکه د ځانگو خوند راکولو، دغه استراحت يو ځل بيا په ما غلبه وکړه زه يې په خيال خيال کې ډېره لرې يورم زما د بچي څېره يو ځل بيا د خيال په شیشه راوځلېده زما د ژوند د رڼا گانو د مشال مخ، زه خو دا ټوله سخته ستا د ژوند د بڼه کونې لپاره په ځان تېروم، که چېرې د دې سفر نه ستا د ژوند څه بڼه لاره راووخې، ستا مستقبل بڼه شي، د اخل ما د خپل بچي سره داسې خبرې کولې لکه چې هغه يو لوي زلمي وي.

د مور او پلار د ژوند يوه يوه سخته يې د خپل وجود او ژوند سره ډېره د نژدې نه په خپلو سترگو ليدلې وي، لکه چې هغه په دې پوهېده، خپل دواړه لاسونه به يې زما د غاړې نه لکه د هار چاپېره کړه، په کټ کټ به يې وخنډل، زما په سترگو کې به اوښکې راغلې د خپل وطن په وجود د لمبو او وينو تصور به رامخې ته شو. درز شي... دز شي... او بيا خبر راشي د وطن خاوره بيا په وينه خړوب شوې وي د وطن بچي په وينو کې پراته وي، چاپېره د خلکو چغې نعرې وي، ژړاگانې وي ويرونه وي خلک په خپلو مئينو پسې گرځي

د هغوي لټون کوي، میاندي خپل مخونه ټکوي زما بچی سحر د کوره وتی دی مزدوری پسې تللی دی، بې اسرې پاتې نوې ناویانې په لاسونو د واده نکریزو ته گوري او د غم سلگۍ وهي پټې اوبنکې تويوي، لکه چې په دې لاسونو یې د خپل جانان تیکه تیکه وجود په وینو سور راټول کړی وي. د اسمان رنگ د بارودو په لوگو تور تښتېدلی وي لکه چې اوس درنگ ساعت له یو بل ځای د سرو وینو باران راروان دی. اف!! یو ځل بیا د سرو وینو سېلاب راتلونکی دی په دې وینې وینې تصور زما مری کلکه ونښته خله مې بیخي ونښته ځان سره د راخستي د صفا اوبو د بوتل نه مې یو غټ غږ وکړو خو زما اعصاب دې تصور ډېر لږزولي وو خو دلته هم کله کله به زما په راټوله غېږه کې لکه چې څه ورو غوندې وخوسکېدل زما لاس پهورو شان زما د غېږې نه زما خپټې ته وروغوزېدو او بیا به لکه یوه وړه منگل زما په لاسو ولگېده. ماته داسې ښکارېده لکه دواړه منگلۍ زما اوبنکې اوچوي. ده بیا اړخ بدل کړو دغه وخت د ژوند او مینې یو احساس زما اعصاب بیا قوي کړل، ما یو ځل بیا د خپل فکر د بدلولو په نیت د خپلو کاغذونو جایزه اخسته. خپل ټول کتابونه مې وړاندې پراته وو، دې تخلیقاتو ماته یو لوی نوم او ستر مقام را کړی وه. زه ډېره مطمئنه شوم د اطمینان یوه اوږده ساه مې رابنکله. داسې ښکارېده لکه چې زما بچي د خوب نه خوره وړه ستوماني ویستې وي. د کړکۍ نه مې د اسلام اباد د شینکي تماشه کوله، د سپرلي موسم د خپلو ټولو رنگونو او خوشبویانو سره د دې

سیمې په وجود خور لیدی شو، او بیا د گاډي ډرایور به لکه د کلینډر اواز کولو، ایران ایمبسي، په لوي گاډي کې د ډرایور غږ په گاډي کې د لوډسپیکر په مرسته تر هر چا ډېر بڼه رسېده، د گاډي نه یو کس د دې سفارت مخې ته بنکته شو، دغه رنگ د کوپټ او د چین د سفارت خانو وړاندې هم څه کسان بنکته شول او بیا چې په لاره هرڅومره امبېسیانې راتلې نو د گاډي نه به ورته د ډرایور په غږ څوک نه څوک بنکته شو. اوس د گاډي نیمې سورلی. په لاره لاره کوزې شوې وې او پاتې نیم کسان ټول د امریکا سفارت ته روان وو، او اخر هاغه اواز هم راغی چې گاډی پرې پوخ ودرېدو. امریکن امبېسي! ... د دې غږ سره ټول ناست کسان په یو وخت د خپلو چوکیو نه پاڅېدل، زما مخې ته ډېر خلک ولاړ وو ځکه خو زه په خپل نشت ناسته وم او د کړکۍ نه مې د امریکې د امبېسي نه د گېرچاپېره علاقې جاج اخستو. یو دوه امریکنیان د ورزش د پاره په منډه وو چپه چیتیا وه د مرغو او نورو مارغانو بڼایسته بڼایسته غږونو په دې چیتیا کې سندرې زمزمه کولې. زړه مې د هېبت نه هم درزېدو. د امید او مایوسی په یو عجیبه غوندې حالت کې وم. افسوس مې کولو چې درېغه نایاب سره مې په موبایل خبرې کولې شوې خو موبایل خويي رانه ډېر مخکې جمع کړی وه، دگاډي نه بنکته شوي ټول کسان د دې سفارت د ودانۍ مخې ته د ونو لاندې په چوکیو کېناستل، دلته د مخکې نه هم گڼ خلک ناست وو، ما خپل پاسپورټ د فایل نه راوېنکه ورسره مې څو نور کاغذونه هم

تیار په لاس کې ونيول، ټولو خلکو هم دغسې کړي وو، لږه شپبه وروسته یو امنیتي افسر ټول په قطارونو کې ودرول، زه هم د یوې خایسته نوې واده کړې پېغلې سره په قطار کې ولاړه وم.

وار په وار د ټولو کاغذونو کتنه کېدله، او یو یو کس به په قطار کې وړاندې کېده، موږ اوس ددې پړاو نه د سړک بلې غاړې ته د هاغه دروازې مخې ته یو ځل بیا په قطار کې ولاړ وو، اوس د دې ځای د عملي په لارښوونه ټول کسان منظم د استقبالیې مرکز ته ورتلل وو چرته چې د زنانو د تلاشي لپاره بیا یوه بنایسته پېغله ناسته وه، هغې د ټولو زنانو بدني تلاشي هم کوله او د هغوي کاغذونه یې هم ډېر په سمې او غور کتل دي سره سره د بنځو په لاسي بېگونو یې هم نظر ساتلو د ډېرو زنانو د بېگونو نه یې د سینگار شیان او نور شیان، د دوايانو پلتي، نوک تراشي وغېره د ځان سره جمع کول، او د دې هر څه به یې رسيد ورکوه، ما په دې غرض خپل بېگ د وړاندې نه جايزه کړ، خو داسې څه پکې نه وو پراته، پدې دوران کې مې فهمیده ریاض صاحبه په نظر راغله، د هغې هم په ما سترگې لگېدلې وې، زه ورته زر نژدې شوم، په مینه یې تر غاړې باسلم، په دواړه مخه یې بنکل کړم، د هغې ټول کارونه سرته رسېدلې وه، ځکه نو هغه د مخکې تگ مرحلې ته تیاره وه ما کتل چې فهمیده ریاض ته دې پېغلې د ځینو هداياتو سره یو چټ ورکړو چې د زیر رنگ په قطار کې به مخکې ځي. زما تلوسه په

زیاتې وه د جینۍ سره د مختلفو رنگونو چټونه پراته وو چاته به یې یو رنگ چټ ورکولو او چاته بل رنگ - د لږ انتظار نه پس اماته یې هم د زیږ رنگ چټ راكړ، زه هم د دې رنگ په قطار کې په ورو ورو روانه شوم، د هر رنگ د قطار لپاره به د بېلو بېلو رنگونو پری تړلي شوې وو، دا ټول رنگینه قطارونه نزدې هاغه بوته ته رسېدلې وو، چېرته چې به د پاسپورټ او د نورور کاغذونو لومړنۍ کتنه کېده، ماته په دې قطار کې په روانه داسې بڼکارېده لکه چې خپل ماشومتوب راباندې غږ کړی وي، زه خپلې ماضي ته ورسېدم، چې ډېره وړه وم، د خپلو همخولو سره به مې لوبې کولې، کله کله به مو دغه رنگ د دوو غزېدلې پرونه رېل گاډي جوړ کړ، پدې قطار کې به په ورو ورو پلونو د همخولو نه زه مخکې روانه وم او یابه د نیا د کور په دروازه کې یو دېوال سره د پروت لویې د نښتر په تیر به په قطار ناست وو، دا به مو رېل گاډي وه.

موږه لانه یو خبر؟!

د وړوکوالي عمر

ښه مې یاد دي، نه هېرېږي

د نیا د کور په دوراه کې به مو لوبې کوي

هلته یو لویې د نښتر تیر به دېوال ته پروت وو

موږ به پرې ناست وو تابه ووي

دا به ربل گاڏي وي!

راڄه!

ته ماسره زما ڊبه کي جوخته کڀنه
موربه به دواره لکه يو ڄاي کراچي. ته ورڄو
هلته به سيل د سمندر کوو، لامبو به وهو،
مابه د خپلي لوپتگي. نه بورقه جوڙه کڙه
تانه په وروسته غونڊه مونڊه شاني کڀناستمه
گاڏي به ورو ورو په مزه مزه تامخکي بوتلو
مابه د مخ نه پلو اخوا کڙو د سيل د پاره
تابه په قهر راته وکتل چي مخ دي پت کڙه
بهر د گاڏي، نه ولاڙ خلك دي مخ ته گوري
خومره موده اوشوه چي اوس هم لڙه لاره کي يو
د کراچي. د سمندر سبل مولا کڙي نه دي
خو... وخت مو گاڏي کي په خپله خوبنه خداي زده،
چرته... کوم يو ڄاي ته بوځي
موربه لاره يو خبر!!
(حسينه گل)

دلته هم د دې رنگينه پټۍ نما پرو په رابنکلي کړنو کې په قطار روان وو، دغه بوته د يوې خيمې شکل لرلو، دننه پکې دفترې سازو سامان، کرسۍ، مېز، کمپيوټر په نظر راتلل، د کاغذونو درانه درانه فاي لونه پکې ليدي شول، يو خايسته ځوان پکې ناست وو، سلام يې وکړو او د پاسپورټ غوښتنه يې وکړه پاسپورټ يې دننه او بهر سرسري وکته بيا يې په پاسپورټ د لگيدلي تصوير سره زما د مخ موازنه وکړه، دې دوران کې هغه يو کاغذ راوغستو او په کاغذ يې نظر واچولو يو ځل يې بيا کاغذ د سر نه ترپايه وکتو بښنه غواړم! ستاسو نوم خو په دې فهرست کې نشته! هغه په اردو ژبه بښنه وغوښته.

ماورته زر په پاسپورټ باندې لگيدلي سپين چيټ په گوته کړو چې د راتگ په کومه نېټه يې راغوښتنې وم او نن دغه نېټه وه، هغه وويل سمه ده خو! ماسره په فهرست کې ستاسو نوم نشته زما د پښو نه لکه چې ساه اووته لينگي مې په رېږدېدو شول ته بهر کېنه لږ ساعت پس بيا معلومات وکړه کېدي شي دې دوران کې بل فهرست مور ته راغلي وي. زه خو ټول طاقت جوابې کړې ومه نوره يو قدم مخکې نه شوم تلي، خو کول خو دغسې وو، خفه ذهيره واپس د هاغه ځای نه بيا په هاغه کړنښه کې را روانه شوم، واپس د ونو په سيوري په يوه چوکۍ کېناستم د ځان سره پدې نوي راپېښ صورت حال مې سوچونه کول دې دوران کې مې نظر په يو دنگ لور

سورسپین زلمي پرېوته، چې په څېره يې د خپگان او مایوسی گردونه الوتل د پرېشانی نه ترې ناسته نه کېده په ولاړه ولاړه په سوچونو کې ډوب وه او هم د غه وخت د هغه نظر پر ما پرېوته لکه زما په مخ لیکلي مضمون يې ټول په ټوله لوستلي وي.

زر را وړاندې شو زما مخې ته ودرېده...

وبښی...! تاسو؟ هغه په انگرېزی او اردو کې زمانه څه تپوسونه کول خو که هغه د اردو د وینا په انداز او لهجه زه د تکه پوي شوم چې هغه پښتون دي! او وروره! زما نوم په لست کې نشته او زما په دومره ویلو هغه زر لاس تندي ته راواچولو اوس هغه په پښتو غږېدو زما هم دا مسئله ده، هغه هم ډېر مایوسه وه، خو اوس زموږ د دواړو مایوسي اخوا شوې وه، هاغه احساس زموږ نه لرې شوې وو چې گنې د ټولو کار وشو یو زه پاتې شوم، کېدای شي داسې نور خلک هم وو په هر حال هغه دا زیاته کړه چې زه یو ورکشاپ ته روان یم! اخر د پښتنو سره داسې ولې کوي؟ د هغه دننه لسانی نفرت او کرکه رالېږدې وه، وروره څېر به شي تسلي مې ورکړه او بیا د یو بل نه خبر نه شو ډېره لحظه پس بیا وراغلم خو صورتحال هم هاغسې وه - اوس زما دلته نوره ناسته هسې عبث وه خو د سوچونو پنجوړو مېرو مې لکه د شوبلکې په مغزو پنځې بنخولې کېدې شي دې تگ کې زموږ څېرته وي په دې خبره مې ځان ډاډمن کړ او بېرته تگ لپاره یو تیار گاډي ته په ډېر استقامت راوختم، چې گاډي په حرکت شو نو

مایوه نظر د ناستو ولاړو خلکو په څېرو واچوه، ډېرې څېرې ډاډمنې وې خو ډېر مخونه لکه زما د مایوسۍ کردونو خړ کړي وې، ماسره په یوې چوکۍ ناستې د پوخ عمر بنځې خپلې ملگري نه پوښتنه کوله، وایې چېست ملي؟ هغې بلې ورته په ډېرغرور ځواب ورکړ، هان! ماته د حاجي صېب خبره رایاده شوه چې د وېزې د ورکړې په صورت کې امېدوار ته په دغه ورځ سپین چیت ورکولې شي.

پدې خبره ما د دغه بنځې مخ ته بیا بیا کتل، څومره خوشحاله ده، ډېره ډاډمنه وه، دې کې گاډي خپل ټرمینل ته بېرته ورسېده، زه چې په درنو درنو پښو هاغه لوي د مسافرو ځای ته رانوتلم نو نایاب مې په انتظار ولاړ وو، څومره به خفه شي! ماسره د ځانه سپوا د هغه غم وو، ډېر راسره کړېدلې وو، زما په مخ لیکلي شوي مضمون هغه د لرې نه ولوستلو، ولې خیر خودي! زما د لاسونه یې بېگ او ټول کاغذونه واخستل په آرام په یوه څوکۍ کېنولم، ټول صورتحال مې ورته په مزه مزه مخې ته کړ، هغه وویل موږ ته زرد دې ځایه تلل پکار دي چې خپل سپل فونونه ترلاسه کړو او د اظفر اقبال سره اړیکه وکړو، خپل سپل فونونه مو ترلاسه کړل او د اظفر اقبال سره مو رابطه وکړه، هغه مې د ټول صورتحال نه خبر کړ، هغه هم لږ خپه شو خو راته یې وویل چې تاسو بېرته مه ځئ! زه معلومات کوم لږ ساعت وروسته د اظفر اقبال زنگ راغی هغه وویل لږه غلطې د پېښور سپیدیکس کوریر والو نه شوې ده تاسو یې خبر

کړې نه یې! موږ ورته نېټه اولسم مارچ یاده کړې وه، د اظفراقبال په دې خبره موږ دواړه خپل سرونه ونيول دلته زموږ ایسارتیا عبث وه، د سوچ کولو لپاره دواړه یوې خواته کېناستو خو د بېماری په دې حالت کې نن بېرته مردان ته تگ او بله ورځ بیا راتگ زما لپاره ډېره گرانه خبره وه، فېصله مو د بېرته تگ وکړه حاجي صېب ډېر وس وکړ چې موږ د هغه کره پاتې شو خو د هغه نه مو پدې وعده رخصت واخسته چې سبا به هم داسې کوو خو نن کورته تله پکار دي - تر مردانه د نوي ناڅاپي راپېښ صورتحال سره تله داسې وو چې په ټول سفر کې مو خپل سرونه نیولي وو، د دې صورتحال نه چې به مې خپل سوچونه او فکرونه و تمبول نو یوې بلې پرېشانی په مخه کړم، د مور مې مشره خور چې زما ورسره ډېره مینه وه، ډېره ناروغه وه د ورور او خوښو نه به مې هره ورځ په ټیلفون د هغې د حالت پوښتنه کوله دا څو ورځې مې د هغې پوښتنه هم نه وه کړې، چې څنگه به وي؟ په دې خو پوې وم چې هغه د یو څو ورځو مېلمنه ده، خوراک او خبرې یې پرې ایښې وې، خو د ساه گانو حساب الله پاک ته معلوم وي، بس هغې هم خپلې ساه گانې پوره کولې د ترور بي بي د مینې او محبت ټول خواږه مې رایاد شول، سترگې مې نمجنې شوې، زما او د نایاب ترمینځ تر ډېر وخت د چوپتیا پرده خوره وه ته مایوسه کېږه مه! الله به خیر کړي، د ډېرې ژورې خاموشۍ پرده اخر نایاب خیرې کړه، نه تروربي بي مې یادېږي، ما خپلې اوبښکې په کاغذي رومال وچې کړې، د کور ټول غړي زموږ

په دې بې ځايه تگ او کړاو ډېر خپه شول، اوس اظفراقبال ماسره يو ځل بيا د خپلې اړيکې سلسله جوړه کړه، ماسره داغم وو چې د پاسپورټ د پاسه په لگېدلي سپين چټ خو نېټه يوه ده او څو چې په بله نو موږ سره تصد يقي پرچه نه وي.

اظفراقبال وويل هېڅ خبره نه ده، زه به د شوې غلطۍ له سوبه نوې نېټه تاته په يو برېښنالیک کې درولېرم، دغه برېښنالیک د ځان سره راوړي! سبا له د تگ لپاره مو بيا لاره ونيوه.

د حاجي صېب کورنۍ هم زموږ په کړاو خفه وه، د مېرمن خويي زما د بيمارۍ له وجې ماسره ډېره همدردي وه، شپه مو بيا په نوو نوو اندېښنو کې تېره کړه، نن سهار په توره خړه د حاجي صېب خوريي موږ د حاجي صيب په موټر کې روان کړي وو، د اسلام اباد هوا او موسم د سهار نه تودوخه لرله خو بيا هم د اسلام اباد په وجود خور د شينکي لباس انساني نظر او زړه ته د ژوند يو نوي حرارت بښلو، لږه شېبه وروسته موږ د گاډي نه په هاغه ځای رابښکته شو، اوس به بيا د هاغه پړاوونو نه تېرېدل وي؟ د اظفراقبال زنگ راغی زموږ د راتگ نه يې ځان خبرولو. دا ځل د هغه په اواز او د خبرو په انداز کې زموږ د پاره نوی امېد وه ځکه خو ډېر ژوندی ژوندی غږېده، انشاالله! الله خير کړي گا!

د هر مسلمان په دې کلمه ايمان او باور وي مرحله يوه يوه سرته رسېده، ناياب يو ځل بيا زما نه په هاغه ځای ولاړ پاتې شو، دې

احساس زه بیا هم د پخوا په شان ناقراره کړم، ته څه! الله دې مل شه! هغه زه په دعا د راتلونکي پل سراط نه تېرولم، هاغه پرده بیا راتولېدلې، زه یې د گاډي ترمینل ته بلې غاړې ته کولم، هاغه گاډی که نه وه نو د هغې پشان بل لوي گاډی ولاړ وو. په ورستو چوکو کې په یوه چوکۍ کېناستم، خپلې بې واره ساگانې مې په ځای کړې، هسې نه نن بیا...! یوې اندېښنې بیا په ما چونگارې ولگولې، دې دوران کې گاډی بیا د امریکې د سفارت مخې ته ولاړ وو، ما بیا لیدل چې څو امریکایانو په لنډو وړو جانگو کې د برېښو برېښو پښو سره په منډه وو، دغه وخت د دوي د نراوښخې توپیر ما نشو کولای، ماته داسې ښکارېده لکه چې دې منډه وهونکو خپل ځانونه د دې وطن د اولس وینو څښلو ته چمتو کولو او د خپل ولس د پاره یې د نورې ترقۍ منډه وهله، ماته هم خپل ځان د یوې نوې منډې لپاره ټوله کول وو، ما پاس اسمان ته وکتل دا ځای او د دې ماحول یوه ژوره چوپتیا لري، انسان دا خیال کوي چې دلته مارغان څنگه الوځي؟ دې خلکو خو د خپلې سلامتیا لپاره ډېرې وسیلې په کار راوستې دي، دلته خو چې مرغۍ په هوا کې وزرې خورې کړي نو د لگېدلو کېمر وسترگې هم څارنه کوي ما خپل ټول ضروري کاغذونه د سفارت لوی دروازې ته د دننه وړلو لپاره لومړي مرحلې ته تیار په لاس کې نیولي وو، د اظراقبال هغه نوي اېمپل هم چې د شوې غلطۍ عذر پکې ښکاره شوی وه، او د نن د راتگ لپاره پکې زما د راتللو سمې برابر کړي شوي وو، دا برېښنالیک په ټولو مرحلو کې

کې پکار راغلي وو، هاغه پېغله په خپله کرسی ناسته وه، هر ورځ د هغې د نظره دومره ډېرې څېرې تیرېږي چې یوه به څه یاده ساتي؟ خو زما ټول حالت داسې د گډوډي وو چې هغې د ټکه وپېژندم او بیا مې په لنډو کې هغه د ټول صورتحال نه خبره کړه په ډېر غور یې زما کاغذونه کتل، د بدن تالاشي مې یې واخسته زېر چېت یې د زور بیان سره راکړ. د دې رنگ په قطار کې په ورځې، ما په رپېدونکو گوتو کې د اچیت داسې ټینگ نیولي وو، لکه چې دا چت د ویزی یقیني کولو لپاره د یو لوي زیارت تعویز وي، خو زه نن په گړندي قدمونو په هاغه کرښه کې روانه وم، په یو څو قدمه فاصله کې هاغه بوته ته بیا مخې ته په اعتماد ولاړه وم، هاغه زلمي زما کاغذونه بیا وکتل خپل لېست یې راواخیسته دا ځل دا زلمي ماته عجیبه غوندې مسکې شوه هم زه د نوم نه وپېژندم زما مخ او په پاسپورټ لږېدلي تصویر ته یې په غور کتل، جایی...! او د ازادۍ د دې زېري سره یې زما ټول کاغذونه ماته بېرته راکړل، زما په بدن کې لږ دم راغی، زه سمدستي د هاغه ځای نه راوتم ماته هېڅ پته نه وه چې وړاندې تله به چرته وي؟ د نورې لارښوونې لپاره مې د ولاړ یو د امنیتي ساتونکي نه پوښتنه وکړه، هغه راته د لاس په اشاره نزدې یو څو قدمه په فاصله پورې دروازه په گوته کړه، درېغه نایاب مې د دې نوي تگ نه خبرولي شو!

د دې پورې ور په شا دنیا د بهر د دنیا ننداره به د کېمري په سترگه کوله، يو دم په گېټ ولاړ يو ځوان دروازه خلاصه کړه هغه هم سرسري غوندې زما کاغذونه وکتل او ماته يې دننه تلو اشاره وکړه، اوس زما باور نور قوي شوي وو، زما اعتماد لکه د غره کلک شوي وو، د ټولو مایوسیو او اندېښنونو مې دم ختلي وو زه په يو نوي اعتماد روانه وم خو لږ وړاندې يو غږ زه په ځای ودرولم! ته دلته کېنه! او ما چې د اردو په دې کلمه مخ راوړولو نو يوې نرۍ نروچکې، تورې سکني پېغلې ماته په يوه کرسۍ د ناستې اشاره وکړه.

دغه پېغلې زما ټول کاغذونه لټ په لټ کړل دلته زما د زړه دننه يوې نا قراری بيا سر اوچت کړ، هغې دا ځل په کمپيوټر کې زما نوم لټوو، د ډېر وخت نه وروسته هغې خپل سر وروغوندې په انکار کې و خوزولو، بښنه غواړم! او دې ټکي لکه چې د گولۍ گوزار پر ما وکړ، زما ټوله حوصله بيا تلا ترغه شوه، هغې پېغلې او هاغه د گېټ سنتري زمانه پوښتنې کولې څه رسمي او ځنې غېر رسمي ماته داسې ښکارېده لکه چې د ويزې د اخیستو لپاره د انټرويو هاغه پړاو هم دلته په سر راغلې ده خو ژر د يوې بلې څوکۍ نه را ولاړ شوي کس چې د هغې پېغلې ورسره پدې اړه خبرې جاري وې يوڅو قدمه زما خواله راو گرځېد، دا تور سکني هلک چې تورې چشمې يې لگولې وې زما وړاندې ولاړ وو، دلته ته څوک پېژنې ماورته ژر د

اظفر اقبال نامه واخسته، د ده د پوښتنې اندازه ماته د پاکستان د پولیس بنکاره شو، هغه د کمپیوټر په فهرست کې زما نوم په نښه کړي وو، اوس هغه ماته د مخکې تلو لار راکړه، یا الله!...

نور څومره تگ؟ زه چې امریکې ته ځم زما حال به څه وي؟ خو زما غوږ ته یو نري غږ راغلو چې لاره خو شې کنه امریکې ته تگ څه ټوکه نه ده. هن! زه په روانه روانه کې ژر په ځای اودرېدم یو خوا بلخوا مې کتل، دا شاید زما وهم وواو پل مې بیا بدل کړو، دا یو عام دفتری عمارت وو چې ځای په ځای پکې د دفتر عمه په کار کې بوخته بنکارېده ماسره د گېټ هاغه سنتري لکه د سیوري روان وو، دلته چې پیچ درپیچ گوت پېرونو او دفتری لړۍ نه واورېدم نو مخکې مې یو لوي پراخه او شانداره لاونج ولیدو چې پکې لکه د هوایي ډگر د لاونج ځای پر ځای د مسافرو د ناستې لپاره چوکۍ ایښودې شوې وې، صفا ستهرا ماحول، بنایسته دوکانونه او په دکانونو کې ډول ډول خوراک څښاک څیزونو د مړو خپتو اشتهام سېواکوله ماخو لاشه خوړلي هم نه وو، د تېرې فکري او بدني ستومانۍ او خپگان د لاسه مې لوږه ببخي مړه شوې وه، هېڅ مې نه وو خوړلي دلته دې وړو وړو هوټلونو او کپفو ته په کتو مې لوږه محسوس کړه، بیا چې مې ځانله د دې ځای د نرخونو هسې یوه بېکاره غوندي اندازه ولگوله نو د خپلې مور د خولې یوه بنایسته خبره رایاده شوه که گوشت گران دي نو صبر انسان دي او ژرمې

خپل پام په بله کړ، خو دې سره د نایاب یوه خبره هم رایاده شوه د خپل ژوند او وجود حقیقت مې مخې ته شو، په هاغه حرکت چې زما بچي یو ځل بیا خپل اړخ بدل کړ، د یوې ډډې نه بلې ته واورېدو او داسې چې د لاس د وړې پنځې او نرو نروچکو گوتو خوځول مې هم محسوس کړو لکه چې زما دې کیفیت هغه هم نارامه کړي وي.

زما ستریا اولورې هغه هم وارخطا کړي وو، د خوراک تاته زیات ضرورت دي، دا خبره نایاب ماته بیا بیا کوله او اوس زما بچي هم ماته دغه ویل ځکه چې زما خوراک خو په اصل کې د هغه هم ضرورت وو او حقیقت هم دا دي چې پداسې حالت کې بنځې ته د زیات خوراک اړتیا وي، خو زه لږه د ځانه بې غوره شوې وم، پدې احساساتو کې راگېره وم، ځانته مې یوه چوکۍ پیدا کړه او په کراره پرې کېناستم، دلته یو غټ ټي وي سکرین لگېدلي وو، چې شېبه په شېبه پکې قدرتي منظرې بدلېدې، دغه ټول منظرونه دومره زړه رابنکوونکي وو چې زه یې ډېر وخت په خپله ولقه کې وساتلم.

شنه شنه غرونه، چمنونه، گلونه، ابشارونه، سیندونه؛ ما ځان د یوې نا اشنا دنیا په جنت کې حسابولو، زه په دې غرونو لکه د هوسۍ گرځېدم خپل بچي به مې کله په تخرگ کې نیولي و، کله به مې د گوتې نیولي وو، زما بچي هم دا دنیا ډېره خوښوله ماته به یې په خپلو ځلېدونکو مسکو سترگو کتل په څېره یې ډېره بختوره مسکا خوره وه، مور چرته راغلي یو؟ هغه به په وړه خوله زما نه

لویه پوښتنه وکړه، دا زما اوستا دنیا ده، دلته ما ته د وخت د حالاتو نه راپت کړي یې! دا وگوره!

پاس اسمان ته به مو وکتل، دا اسمان څومره بڼایسته دي...

دلته ستا د پاره هېڅ خطر نه نشته، ما د خپل بچي تسلي کوله او هاغه مور مې دلاسه کوله چې د حالاتو خونړو پنجو یې د خپلو بچو د مستقبل مخونه نوکاري کړي دي او بیا د لارو سپیکر غږ زما پام ځان له راوگرځولو- یو یو نوم اخستی شو او ټولو ناستو کسانو د خپلو نامو د اورېدو انتظار کولو، زما وار او نوبت به خدای خبر چې کله راځي؟ یو ځل مې بیا توجه په هغه لوی سکرین ښځه شوه، زما پښې بادو نیولې وې ډېرې پرسېدلې وې، د دې خاطر زه د خپل ځایه راپاڅېدم او په ورو ورو مې څو قدمونه واخستل. دلته مې د گپت سنتري بیا ولیده چې د یوې نرۍ مسکا سره یې ماته کتل او بیا رانژدې شو، زما د زړه درزا بیا سپوا شوه لږ ساعت کې به تاسو وغواړي! او د هغه په دې خبره زما فکر سم شو، دا څنگه کېدي شي؟ د دومره ډېرو خلکو نه مخکې زما غوښتل؟ خو بیا راته زرد رچېل کوپړ یوه لیکلې خبره رایاده شوه تاته به په سفارت کې ځانگړې اسانتیاوې وي، نو اوس زه په دې پوي شوم چې د دې پروگرام په جوړښت کې د امریکې د سفارت مرسته شامله ده، زړه مې پدې خبره ډېر ډاډه شو او بیا ټیک لس بجې زما خواته هم هاغه سنتري راغی ما د هغه خبرې ته په سوالی نظر وکتل! تاسو راځئ!

زه د هغه پدې وینا سمدستي راولاړه شوم، زه په ده پسې ورو ورو روانه وم، ده زه یوې کوتې ته بوتلم، هلته په ډیوتی-ولار یو غنم رنگي ځوان چې رسمي کارکونکي وو، ماته هرکلي وکړ.

زما کاغذونه یې وکتل او مخامخ په یوه بله کوته کې یې راته د ناستې وویل، دلته هم انتظار، هر ځای کې یو انتظار به زما انتظار کوه، دا یوه ساده غونډې عامه د ناستې کوته وه، کوم دفتری کار په کې نه کېده، لږ ساعت پس یوه نقاب پوښه زبانه هم رانوته د ناستې نه وروسته یې زما نه په اردو کې پوښتنه وکړه، ته د کوم ځای نه راغلي یې؟ هغه د لهجې نه سوچه پښتنه بڼکارېده لکه چې په داسې ځای کې یې پر ما د دې ژبې د ویونکي گمان راغلي وو، په پښتو مې ځواب ورکړ. زه د مردان نه راغلي يم.

هغه ډېره خوشحاله شوه چې یوه پښتنه یې ولیده، هغه د هنگو نه راغلي وه یوولس کاله وړاندې یې یوه لور واده کړې وه چې دواډه نه یو میاشت وروسته د خپل ژوند د ملگري سره د امریکې په لور تلې وه او په دې دومره ډېر وخت کې یې یو ځل وطن ته راپېښه کړې وه، هغې خپل مور بلله او نن یې دا مورهم د خپلې لور د لیدو په ارمان د دې ازمېښت نه تېرېده، په دغه مور به د اټېر کلونه څنگه تېر شوې وي؟

زه د هغې لپاره فکر وړې وم چې هغې وویل: زه په دې خوشحاله يم چې لور مې خوشحاله هم ده او په امن کې هم! مور د خپلو سیمو

په روانو حالاتو خبرې کولې چې په دې دوران کې هاغه غنم رنگه زلمي ماته د دروازي نه اشاره وکړه، زه ژر پاڅېدم، او بيا يې يوې بلې لويې کوټې ته بوتلم چرته چې څه ناڅه خلک د وړاندې نه موجود وو، دلته د لاسونو د گوتو د نښو او د پاسپورټ کتنه کېده، د لاسونو د گوتو د نښو دا معاینه ډېره گرانه وه، د غبرگو کوټو ترمینځه دا لوي کاونتير چې ډېرو امريکايي نرو او بنځو پرې کار کولو زموږ په وړاندې يو کس د دې عمل نه زموږ د سترگو په وړاندې تېرېده، دهغه د گوتو نښې بيا بيا گډې وډې راتلې، ما په يو نېب د هغه کس مخ ته کتل د هغه پر مخ د هغه خپگان له ورايه بنکارېده.

اوس يوه توره امريکايي بنځه راغله او د ناستو نورو کسانو د لاسونو معاینه يې وکړه، دې د دوي د لاسو تلي معاینه کول د لاسونو د خشکۍ او نرمۍ اندازه يې لگوله، کوم لاسونه چې وچ او زيرېه وو، په هغوي يې يو ځانگړي لوشن لگوه، زما د لاسو په تلويې ډېره معمولي غونډې ولگوه اوس به د دې پړاو او عمل نه زه هم تېرېږم، زه د خپل نوم سره و غوښتل شوم او په ډېر اعتماد په هاغه ځای ودرېدم د لاسونو د گوتو نښې مې په درېم ځل صحيح شوې اوس د دې نه پس دا ټول خلک يوې بلې مرحلې ته مخامخ وو دا هم يوه لويه غبرگه کوټه وه چې د کاونتير د پاسه پرې د بنیښې د پوځي لگېدلي وه، پدې د پوځي لگېدلي لپاره يو تاخ وه، د خبرو اترو لپاره دلته

يو نه بنکارېدونکي د ما پکروفون نظام هم موجود وو چې د بتني په زور روان وو، ما خپل ټول کاغذونه د هاغه کاونټر مخې ته په اېښودې شوي مېز کېښودل، د شيشې د دېوال بلې غاړې نه يوه تورپوستې پېغله د خپلې څپرې نه بېخي يوه هندي پېغله بنکارېده، ماته يې د يوې بنايسته مسکا سره هرکلي ووي زما پاسپورټ او بلنليک يې په غور وکتل اوس يې په روانه اردو ژبه کې زمانه د پوښتنو پيل وکړ، دېرې پوښتنې رسمي وې خو کله کله به غير رسمي پوښتنې هم وکړې، د څه لپاره ځي؟ ما ورته د هاغه ادارې لخوا د جوړ کړي شوې پروگرام حواله ورکړه، دې ته دعوت شوي يم، په مسکا مسکا کې به يې دېرې د خوند خبرې هم کولې، "د دېرو خلکو دا غوښتنه وي چې امريکا دې وويني". هغې خدای زده ولې زما مخ او زما اعتماد ته دېرې په غور کتل، نه زما داسې څه غوښتنه خو نه ده، بس يوه موقع په گوتو راغلې ده، ضايع کوم يې نه! په دې ټولو خبرو کې زما د ادبي ژوند سفر او کتابونو په هکله دېرې پوښتنې يې وکړې، که د خپل پروگرام نه ورورسته دې هلته ايسارېدو يا پاتې کېدو ته زړه وشي نو چرته او د چاسره به پاتې کېږي؟

دهغې د داسې پوښتنې ما توقع کوله، ژر مې ځواب ورکړ، نه بېخي نه، سمدستي به بېرته راځم! ما دېر کلک ځواب ورکړ.

سمه ده مور تاته ویزه درکوو خو ته به د ځینو خبرو خیال ساتې، اوس هغې یو ځل بیا زما د مخ د تاثراتو جاج واخیسته، "دهاغه وطن د قانون به خیال ساتې، هېڅ داسې بل پروگرام ته به نه ځې چې مقصد یې پېسه گټل وي، نوره ته د امریکا هر یوه ریاست ته تلې شې، خپل ادبي دوستان لیدلې شې، مور پدې ډېر خوشحاله یو چې تاته د امریکې د چکر موقع په لاس درغلې ده"، دا هغه شېبه وه چې زما په پاسپورټ یې د امریکې ویزه لگول یقیني کړل، ما یې مننه وکړه، خو بغیر د دې نه یې چرته پرېښودم چې زما کلام وانه وري، وي مور به تانه ستا کلام او رو، زما یو څو شعرونه دا وخت زما په ذهن کې نوي پراته وو په ډېره دلچسپۍ یې واورېدل، ډېر داد یې راکړ او د یو بل نه مو رخصت واخسته په تلو تلو کې یې رانه پاسپورټ د دې وېنا سره جمع کړو "اوس ته تلې شې ستا پاسپورټ به مور اظفراقبال ته حواله کړو، هغه به یې تاته در رسوي" اوس زه ډېره ډاډمنه وم، زړه مې غوښتل چې وزرو والوزم اونایاب ته زرز په یوه ساه دا ټوله کیسه وکړم اوس خو یو پړاو نه وو، د بېرته تگ سفر ډېر اسان وو، گاهې چمتو ولاړ وو، د اطمینان او ازادۍ یوه اوږده ساه مې په سرک په ولاړه ولاړه واخسته، شکر چې د ډېرې ستریا، تلاشی، ځای په ځای د ناستې ولاړې، د انتظار د قید نه راوتلې وم، د ډېرو خلکو د وېنا تر مخه چې پدې ټول عمارت کې ځای په ځای پټې لگېدلې کیمري د هر تلونکي راتلونکي څارنه کوي، زه د واپسي تگ لپاره په گاهې کې په کراره ناسته وم، گاهې

په دې غلو خاموشه لارو په حرکت کې شو، د ناستو مسافر د يو بل سره غلې گنگوسې او وځينې خلاصې خبرې مې غوږو ته راتلې خو اوس زما د چاسره څه غرض وو، د گاډي د کړکۍ نه مې د اسلام اباد د شنو ځنگلونو ورشوگانو تماشه کوله اوس د گاډي حرکت ډېر خوند راکولو يو ځل مې بيا خيال د خپل بچي نه چاپېره شو، مبارك شه! خپلې شونډې مې د هغه په مخ کېښودې هغه ورو غوندې وخوسکېده لکه چې يو ځل بيا په ناسته ناسته زما په غېږ کې څه وخوځېدل لکه چې د يو پوست مالوچ لاس کلک بند موتي د ماشومي ادا سره خلاص شوي وي، يوه وړه پسته چاچۍ د ژوند د خوشحالو د راغونډولو لپاره بيا خوره شوې وي، ان تر دې چې ما يې دوږود وړو گوتو نري سرونه هم د خپل وجود سره لگېدلي محسوس کړل، پدې حرکت ما د ځان دننه يوه خوشحالي يوه حيراني محسوس کړه، هغه لکه چې د مور په خوشالي پوهېده، د مور په احساس خبر وو، مانن ډېر په شدت سره د خپل بچي ټول وجود، ټول احساس ټول شخصيت محسوسوه، زه ډېره خوشحاله وم، د گاډي د ودرېدو سره مې سترگې پرانستې دا ځل د هرچا نه زه مخکې مخکې رابنکته شوم په شنه منډه مې ځان هغه لاونج ته راوړسولو چرته چې ناياب په ډېره بې تابی زما انتظار کولو نن زما په دومره ايسار تيا هغه د وړاندې نه مطمئن وه - اوس سره غرمه وه زه د هغه مخې ته ودرېدم لږ په شوخي مې د هغه په سترگو کې

وکتل یو پیغام، یو زېری، یو کیفیت مونږ یو بل ته په سترگو سترگو کې ورسولو.

راځه چې کښېنو نایاب که هرڅومره خپله ستړی وه د انتظار په سولۍ یې دا ټول وخت تېر کړی وه خو زما د ستومانۍ ورسره ډېر فکر وه. او بیا د دې دنیا، د دې ځای په یو بڼایسته غونډې کې کپۍ کې دواړه کښېناستو یو بل ته مخامخ. تا خو به څه خوړلي هم نه وي، اول خوراک ورستو خبرې. نایاب په دې وېنا د هوټل نرخ نامه راواخسته. ما دومره انتظار نه شو کولې. څه به خوړې؟ هغه زما نه تپوس وکړو. چایۍ څښو او ورسره لږ خوراک. زما په سر لږ لږ درد هم وه او دغسې دردونه عموماً د چایو توده پیاله راټول کړي او د هغه دا زړه وه چې ډوډۍ خوړل پکار دي او بیا زما په خوښه هم د تودو چایو او ورسره مو څه د خوراک فېصله وکړه، دا وخت د تودو چایو د سرورناکو گوتونو ډېر چک لگولی وه. د خلکو تگ راتگ، د نوو واده کړو جوړو خپلو کې د نزدې ناستې او پتو گنگوسو دې ټول ماحول ته یو عجیبه رومانویت ورکړی وه. د چایو په دوران کې مې د انټرویو ټول روداد هغه ته واورولو. دواړه په ډېر اطمینان د تگ د پاره راولاړ شو. خپل جمع کړي سامان مو ترلاسه کړ، خپل موبایل فونونه چې په لاس راغلل نو اول مې اظفراقبال ته ټول حال ورکړو، هغه هم ډېره خوشحاله وه خو زما یو ارمان نیمگړي پاتې وو او هغه وه د اظفراقبال لیدل، چې دا خبره مې هغه ته وکړه نو په برق برق یې

وځنډل، وې ملاقات به وشي خو چې ستاسو کار وشو، نایاب هم په یو ګوت کې ولاړ وو، خپلو دوستانو، ملګرو ته یې کالونه کول، ماهم خپلې خوښې او ورور خبر کړل، د کور د خلکو سره مو هم خبرې وشوې، د حاجي صېب کورنۍ هم خبر شوه ټول ډېر خوشحال شول ټولو زما د بنه سفر د کامیابۍ دعاګانې او هیلې زما په نوم کړې خو په دې ټولو خبرو اترو، خوشحالیو کې یو ځل بیا زما ذهن خپلې ترور ته لاړ، د مرګ په کټ پرته ترور مې چې د هېڅ نه خبرېده، بس د خدای اسرې ته پرته وه، زما سترګې بیا لمدې شوې ترور هم لکه د مور خوږه وي، د ساه حساب د خدای سره وي خو په ظاهره د داسې ناروغي کس حالت او کیفیت هم بنده یوه اندازه ورکوي، ماته هم خپل ورور په فون د هغې د نورې بدترۍ حامل راکړي وو، د ګډې وینې او د ډېرې نزدې رشتني درد په خپله سینه کې ناګراره کړم، د دې حالت سره مې د خپلې مور د اخري ژوند د رنځورۍ او کړاو ټوله ستخته را مخې شوه، انسان وي او بیا نه وي دغه ژوند دي هر انسان پکې د خپلې برخې کردار ترسره کړي او بیا فناشي او چې کوم روحونه راتلونکي وي هغوي ته څومره انتظار وي، د هغوي لپاره د ژوند کوم کوم سامان اخستي شي؟ زما د امریکې د سفر مخې ته د ازمېښتونو یو ټولګي ولاړ وو. په دې ټوله سترېا کې یوه د خوشحالی داسې لمحې نه وه چې زه یې د ګوتې نه نیولې وې او چرته لرې د بې غمۍ دنیا ته یې بوتلې وې خو دا د خپل احساس خبره هم وي مونږ ته خدای داسې زړونه راکړي دي چې

د ټولې دنیا غمونه پکې گرځوو او ترور خو بیا ترور وي اوس هغې ته مې بس د دعاگانو ډالۍ ورکولې شوې.

تر مردانه سفر هم د دغه رنگ احساساتو په اوبنکو او اسویلو کې ترسره کېده د امریکې د تگ یقیني صورتحال ډېر عجیبه رنگ خپل کړي وو، خوشالي وه خو د هغې په شدت کې کمې راغلي وو، چې ولې؟ اوس پاسپورټ ته انتظار وو، خو ورسره دا خطرهم وه چې هوایي کرښې والا به ټکټ راکړي او که نه؟ اوس ټول سوچ دغه وو، په داسې حال کې د ملګري شعیب یوسفزي دې خبرې به مې لږه طبعه برابره کړه چې ستا په پاسپورټ خو چې د امریکې ویزه اولګي کنه دې مسلې سره به روستو ګورو! یاده دې وي چې دغه ملګري دا وخت پي، اي، اي په انتظامي خانګه کې یوه مهمه دنده لري، اظفراقبال دا یقین نه شو راکولې چې په پاسپورټ به ویزه خامخا لګي دغه خو ورځې د پاسپورټ او د ویزې د پاره د انتظار په غرمو څومره ګراني وې خو بیا یوه غرمه چې زه په غرق خوب اوده وم.

د اظفراقبال په زنگ مې سترګې وغړېدې د خوب ډکې سترګې مې د لاس په تلي ومښلې د سلام نه پس یې سمدست دا زېری راکړو چې ستاسو پاسپورټ زما لاسو کې دی او ویزه پرې شته...؟ ما د هغه نه په بې تابۍ تپوس وکړو. هغه زما په دې حالت په برق برق په خندا شو. هو! او په ما کې لږ دم راغلو. اوس به هغه ماته پاسپورټ د کوریر ډاک په ذریعه رالېږلو او بیا چې سبا نایاب د دفتر نه کورته

راتلو نو په لاس کې یې یوه غټه لفافه نیولې وه د لرې نه مسکې مسکې کېده په پاسپورټ لگېدلې د امریکې د ملتې پل ویزی لکه د ټال وځنگولم اوس لکه ما د دې سفر د پاره د جهاز په پورې پښه اېښودې وه - ډېره خوشحاله وم په لاسو کې مې د جهاز ټکټ نیولې وه، گېرچا پېره د هوايي ډگر لوی مېدان مې د سترگو د وړاندې دی - د مسافرو تگ راتگ گڼه گڼه د رغړنده بېگونو گړرار، هر یو کس په منډه دی، زما هم د جهاز د الوتو وخت رانزدې دی، سترگې مې د خپلو مټینو نه په جدایۍ لمدې وي، گېرچا پېراوتراترگوم چې ناڅاپي چا د مټې نه کلکه ونيولم --- ته نه شې تلې --- ما په هېبت د دغه کس مخ ته کتل، ژبه مې نښته خو په سترگو کې مې یو سوال وه، اخر ولې؟ خو هغه زما د سترگو په ژبه نه پوهېد او زری یوې کېمرې ته اشاره وکړه، هاغه لگېدلې کېمره دې نه پرېږدي او ما ډېر د افسوس نه سر وڅنډلو، مری مې غڼې غڼې شوه، یو خوا بل خوا مې شعېب یوسفزي ته نعرې وهلې خو هغه مې په نظر نه راتلو، د گړی ستنو خپل رفتار گړندې کړی وه، زما پرېشاني او حال د کتلو وو او زه د خلکو په دې مېله کې تماشه شوې وم، هر سړی زما مخ ته گوري، په ما افسوس کوي، د جهاز د روانگۍ اعلان وشو، اوس به څه چل کېږي؟ زه یو ځل بیا د هاغه کس منت زاري کوم، ما پرېږده چې زه لاره شم، دواړه لاسونه مې ورته په منت نیولې وي خو د هغه زړه د کاني نه هم کلک دی، گوره بي بي په جهاز کې ستاسو وړل زمونږ د پاره د نقصان دي، ته په دې ولې نه پوهېږې - د ډېرې

بې وسې نه زه په ژړا شوم، زما ټولې خواړې په سیند لاهو شوې، ټوله منډه مې ضایع شوه. اُف! خدایه خلك به څه وایي، د خلکو د خبرو احساس راباندې یخه خوله راوسته، وجود مې سم لکه د زلزلې جرقېدو، چرته یې؟ د نایاب غبرزه لکه چې د یو خوب نه راوینبه کړم. هن؟ ولې ما خوب لیدو څه؟ د ځان سره وگورېدم، او چې د دې حالت نه لږه بهر شومه نو په لاس کې مې خپل پاسپورت لیدلو، خپل عکس ته مې زېر زېر کتل، بس اوس هرڅه سم دي، د تسلی یوه ساه مې واخسته خو د ویرې د دې څو لمحو کیفیت زما وجود د پریه لږزان کړی وه، د رچېل کوپر او مارتین او مارتین رېکر رابطې زما سره نورې کلکې شوې، د ویزې ترلاسه کول په داسې حالاتو کې چې د رېمنډیوس (امریکایي سفارت کار) د کړي لوی جرم نه پس دا مجرم چې د پاکستان حکومت هغه امریکې ته واپس لېږلی وه او د پاکستان په اولس کې د دې پرېکړې د پېر خراب ردعمل روان وه نو زما د ویزې لاس ته کونه رچېل کوپر او مارتین کوپر خپله لویه کامیابي گڼله، اوس ستا ټکټ اوکی کړو؟؟

او زما د پاره د دې نه لویه د خوشحالی خبره بله څه وه چې د ټکټ مرحله هم په خوشحالی سره رسېدله زما د "هو" په کوه بله ورځ هغوي زما ټکټ ماته راوړېه چې پکې زما د تگ راتگ ټول شېډول برابر کړی شوی وه. اوس د نایاب ټوله توجه زما د سفري کاغذونو په فایل راغونډه وه خو څنگه څنگه چې وخت رالښېدو نو

دې لوی سفر ته مې د خپل وجود د بدلېدونکي حالت له سوبه حوصله هم غورزېدله - په دغه وخت کې به د نگار روف هغه خبره بیابیا رایادېدله "خور! ډېر لوی سفر دی، د انسان د جهاز د نوم نه هم کرکه پیدا کړي" او بیا زه خو نو...!! به هر حال د ملگري شعېب یوسفزي د وینا مطابق ماته اوس د ډاکټرې معاینه کول وو، او بیا طبي سند ترلاسه کول، چې زه د دې سفر جوگه یم، د ډاکټرې نه مې وخت واخیسته، او په مقرر وخت د ډاکټرې کلینک ته ورغلم، لومړي مې د معمول معاینه وکړه، د څو میاشتو راهسې ماشوم بې ځایه مخ چپه وه، د داسې ماشوم په پیداېښت کې ډېرې خطري وي، خو ډاکټرې دایوه نارمل خبره گڼله ماته به یې تسلي راکړه چې هېڅ فکر مه کوه! د ماشوم حالت بدلېدي هم شي، نن هم مسله هاغه رنګ وه، ډاکټرې زما تگ کې لږه اندېښنه څرگندوله خو بیا یې وویل چې که ته رښتیا د څو ورځو لپاره ځې، نو تاته لا وخت شته زما درته اجازه ده او د دې خبرې یې راته یو لیکلی سند هم راکړ، اوس زما په تگ کې د نه تلو څه جواز پاتې نه وو، د دې نه وروسته د ترور لیدو ته ورغلم، خیال مې دا و چې د خپلې مور د قبر دیدار هم وکړم او د خپل پلار نه هم دعا واخلم د ترور حالت مې هاغسې و، سترگې پټې او لنډه ساه به یې ژر ژر اخسته، زړه مې د هغې په دې حالت ډېر زهیر شو، داسې راته محسوسېده لکه د کټ سرتو مې ورسره مرحومه مور ناسته وي، ماته وگوري چې څه! ترور پداسې په داسې حالت کې مه پرېږده! د هغې داسې کړاو ته مې هم

نه شو کتلاي او هغه مې په تورو خاورو هم نه پيرزو کېده، څه مې کړي واي پداسې خپگان کې د کلي نه راروانه شوم، نن ما بنام زه د خپل مشر لېورزي عمران ايوب مېلمنه وم، هغه د تگ نه وړاندې ماته په خپل کور کې يو شانداره دعوت راکړ، زمونږ شکور، کور او نغری يو دی خو د دې لېوني بچي مينه او محبت دومره ډېر دی چې باوجود دې هرڅه دا يې يوه زياتي گړي پېرزوينه وه، دا يې وويل چې بس ټول به راغونډ شو او ما بنامې به بنایسته کړو او هني به لږه تنگه کړو، هم داسې مو وکړل د کور ټول واړه او غټ په لوي دسترخوان راټول شول بڼه خوراک او بڼې ډېرې خبرې مو وکړې، په دې کې ډېر پخلي ما په خپل لاس کړي وو چې ټولو يې ډېر صفتونه وکړل د ما بنام په رومانوي وخت کې مو ډوډۍ ډېره په مينه او خوند وخوړه، په دسترخوان زه او ناياب نژدې نژدې ناست وو، عمران چې د تورې زيرې او خپلې ظاهري او سنجيده کوارې سره سره يو شوخ او مست زلمی هم دی خو د پلار او تره په وړاندې د احترام نه ډېر په ادب ناست وه - د بڼو لاندې به يې راته غلی غلی وکتل لکه چې څه شوخي پرې چونگاره لگوي خو د پلار او تره په موجودگي کې دا خبره ماته کولې نه شي، زه پرې بڼه پوهېدم ماسره خو لکه د همځولو دوستانو شوخياني کوي کله کله ورته سمه د خدا نه شنه يم، شېخه! بس دی خدای ته وگوره، ما د خدا نه خپلې کولمې نيولې وي او شېخ به يوې ټوکې پسې بله راخستې وي خو نن د هغه په دې تکليف راته ډېره خدا راتله، شېخه! وريژې ما پخ کړي دي،

ځنگه قابله يم که نا! اخر مې خبره وکړه او هغه هم نور صبر نه شو او په غوږ کې راته پټ شان وويل، هو! قابله يې خود وهلو- او په دې خبره زه په خدا شوم، داسې د دې بنکلي ما بنام يادونه او خاطرې هر يو کس د خپل خپل ژوند په جولو کې راغونډول، د شپې ترناوخته د گپ شپ سلسله جاري وه، د شنو چايو نه موزور ويستلی وه.

خو کله چې د شپې د ځملاستي د پاره کټ ته ورغلم نو د خپلې مرگانه ترور حالت مې بيا ترسترگو شو- د هغې لنډې لنډې ساگانې لکه چې د هغې د ژوند په تړلې سلسله ډېرې ستومانه وې، زما زړه دغه وخت لکه چې چا بند په موتي کې ونيوه، لحظه په لحظه يې زور ورکوه- د ترور د لنډو ساگانو هغه اوازونه مې دلته هم اورېدل- د هغې د ځوانۍ دور ته لارم، ډېر بچي، ډېره اسودگي، بڼه ژوند، پېسې دولت، د خپلو مئينو سره د هغې مينه او محبت-... خو بيا يو دور يې داسې هم ليدلی وه چې د هغې د ژوند خراب دور وه- په بچو کې يې د کرکې او بې اتفاقي- هوا راالوتلې وه- د دوي ترمينځه حالاتو د بغض او نفرت تخم وکرلو او دغه بوتي زر زر ځواندېدل عن تردی چې د جهالت او نفاق لويې لويې اونې ترې جوړې شوې، زما د ترور د ژوند ټوله سرمايه يې د خپلو گور او ازغونځانگو د لاندې کړه، هغه يې يوازې کړه، اوس د هغې خله لکه چې چا په څوک تړلې وه، ډېر وخت يې خبرې نه کولې چې چاپ به ناسته وه، بس د وخت

سره یې په نه زړه خپل وخت تېرولو ټول حاکمیت او باچایي ترې اخستلې شوې وه او د بل لاس ته ناسته وه خو د چا نه یې چرې گیله نه وه کړې او نن د مرگ او ژوند په پوله ولاړه وه، د هغې خپرې ماته د هغې د ژوند د هرې لمحې یو تصویر رامخې ته کړو او تر ډېره وخته ما دې روان فلم ته په یو مخ کتل شپه مې ټوله په داسې ناقلازی کې تېره کړه، سحر مې دا فېصله وکړه چې دا څو ورځې کور کې تېروم چې د سفر د پاره تازه او تکړه یم. اخر هغه ورځ راغله چې نن به زه روانېدم. د خدای بخښلي اختر زمان کورنۍ په دې تمه وه چې مور به هلته ورځو او هوایي ډگر ته به مو هغوي وړي، اختر زمان خټک په هوایي مېدان کې خپل د پروتوکول افسر ته زما د الوتکې وخت او نېټه د وړاندې بنودلې وه، د هغه په خیال دغه کس به ماته د ټولو مرحلونو په اسانتیا سره د دې نه د تېرېدو لار برابروله، خو دلته شعب یوسفزي بیا په مور زوراور شو، هغه وې تاسو به هم ماسره پاتې کېږئ، د شپې ډوډۍ هم دهغه له خوا وه.

نن غرمه گړدجنه وه سپېرې سپېرې سیلی الوتې، د ټولونه په ډېرو دعاگانو کې د کوره ووتو، په ټوله لاره گړدجنې سیلی الوتې، خو پندۍ کې د خوځاڅکو د شپېگۍ په وجه موسم خوشگوار وه شعب یو بنکلي هوټل کې زموږ د استوگنې چمتووالي نیولي وو، خپله په ډیوتۍ وه مونږ د هغه په بنودلي شوي درک نېغ هوټل ته ورسېدو، د هوټل استقبالیې په ډېره مینه هرکلی وکړو اوزمونږ

بېگونه يې په منډه كمرې ته ورسول خو د كمرې دننه داسې ساه نيونكى څوپ محسوسېدو چې زما په زړه يې ډېره سخته راوسته، اې سي سم كار نه كوه، ناياب د كوتې يوه كړكى چې چت طرف ته خلاصېدونكې وه، د هغې دروازه پرانستله، د تازه هوا يوې يخې چې غېرې د څه وخت د پاره په سكون كړو خو سمدستي د ماشو يو لوى لښكر كوتې ته راننوتو او مونږ سره بله لاره نه وه چې د دروازې كړكى بيا وتړو. نن شپه مو په وينښه وه ولې چې څلور بجې د جهاز د روانېدو وخت وه او دوه ساعته مخكې تگ ضروري وه ناياب ووي ستا په سر لوى سفر دى لږې سترگې پټې كړه چې تازه شې نو ملا مې په كټ لږه ولگوله.

خو د ماشو لښكرو داسې تنگه كړم چې بيا په كټ كې ابغه نېغه كېناستم، اوس دواړه د دې هوټل په چت ولاړ وو، د دې ځايه مو د پېنډۍ د ښار ننداره كوله، ښكته د پېنډۍ ښار د خلكو په چپو سمندر داسې په خپله سينه پورې كلك نيولي وو، لكه مور چې خپل بچي نيولي وي، يوه شېبه خو دې گڼې او شور وارخطا كړو، خوزه چې د دنيا يو بل لوي ښار نيويارك ته روانه وم اوس مې د خيال په سترگه د پېنډۍ د ښار او نيويارك موازنه كوله، دواړه مې د يو معيار په تله تلل، خو په خپل سوچ خندا راغله چېرته دا د درېمې نړۍ د يو ورسته پاتې هېواد ښار چې د خيرون والي او گندگۍ پكې د ماشو مچانو لښكري راپېدا كړي دي، چرته چې د خلكو د پاكو

اوبو نه خلك محروم دي، خو د دې اوبو په خلكو مجبوره هم دي، چې په نتيجه كې يې د تور يرقان يا زيږي رنځ په شان موذي رنځ گټي خو د دې وطن سرمايه داره طبقه د ځان د پاره د سوتره اوبه يعني منرل واټر اخيستلاي شي، د دې وطن حكرانه او افسرشاهي طبقه چې د خوار اولس ويني څښي زموږ د ټېكسونو په دولت خپلې خټې څربوي خپلې عياشې پرې كوي، د پېنډۍ د بنار دې رش زما احساسات لكه چې لمبو ته ونيول - ناياب ته مې وويل كمږي ته ځو، هغه وويل دا ځای د كمږي نه ښه دی.

هوا خو لگي...! اوبيا ماشي هم نشته، د هغه په دې وېنا زه د لوی چھت یوې خوا ته په یوه جوړه کړې دونکاچه کښېناستم... د نیویارک د رچل کوپر او مارتین نالیدلې څېرې مې ذهن ته راغلې، مارتین رېکر د میانه عمر یوه ډنگه لوړه ښایسته ښځه وه، د نري فرېم سپینې چشمې یې په سترگو وي، دخپل دفتر په کارونو بوخته وي، او رچل کوپر هم په دې اداره کې په خپل کار لگيا وي، یو ښکلی ځوان چې په خپلو پستو پستو خبرو ټول بوخت ساتي! د ځان سره مسکۍ شوم، د خپل خیال سره مې د هغوي دواړو عمرونو، قد، قامت، د نر او ښځې د لگولي اندازې سره اتفاق وکړ، خو په دفترونو کې په خپلو خبرو، خوږو خوږو خبرو څوک بوخت ساتل، هو! دابه چرته پاکستان وي نو، چې د کار پته پکې نه لگي، خو په داسې ځایونو کې داسې بې ځایه هلې ځلې روانې وي! ټيک ده!...

بیا د پینې او جیده کواره...؟ دغه ټولو کسانو ته زه پخپل خیال کې مسکې مسکې کېدم - او بیا د دې خیالونو سره په مشغولا کې ډېر وخت تېر شو، ما چې وکتل نو نایاب نه وه هغه کمري ته تلې وه. زه هم راپاڅېدم او د کمري په لور روانه شوم. اوس د ما بنام تیاره په کائنات خوره شوې وه. مور دواړه د شعېب یوسفزي په انتظار وو، او لږه شېبه وروسته د کمري دروازه چا په داسې انداز غلې غوندې وټکوله... چې د هوټل کس خو بېخي نه بنسکارېده، نایاب دخونې دروازه پرانسته.

د سلام نه وروسته شعېب په ډېر احترام راننوته دیو بل نه مو پوښتنې وکړې، بیایې زما د سفر ټول احساس راپه زړه کړ، تاسو ته د ارام ضرورت دي زما په خیال ډوډۍ به وخورو خو د دې لپاره به بهر ځو! ما دخدایه څه غوښتل ولې چې پدې کمره کې د چالان اي سي په شتون کې د گرمۍ احساس نه کمېده.

لږ ساعت وروسته په یو بنکلي هوټل کې چې یو روماني رنگ او فضا یې لرله، ډوډۍ لپاره کېناستو ډېرې جوړې لاس په لاس، غېږ په غېږ ناستې وې، د ژوند ټول بنایستونه دلته په اتن وو، په داسې ماحول کې د شعېب بنکلو بنکلو خبرو چې په ادب او سیاست یې کولې، ډېر خوند کوه، نایاب او شعېب خو لکه چې یو بل په لومړي ځل لیدل زه ډېر وخت نه غلې ناسته وم، د خپل سفر فکر وړې وم، شعېب زما په څېره خور فکر احساسولو، نن شپه که زما

دنده په هوایي ډگر کې نه وي، نو زما مشر ورور به خامخا وي ته فکر مه کوه!

ما به وخنډل او داسې مو د يو بل نه اجازت واخسته؛ شعېب! د بڼه سفر دعاگانې زما سره ډالۍ کړې دوه بجې به هوایي ډگر ته روانېدل وو، ددې لپاره مو لږ آرام غوره وگانه خو ډډه په ډډه اوړېدل وو خوب چرته وو؟ د نایاب په اواز را پاڅېدم د هغه سترگې بیا سرې تېنېدلې وې، ژر ژر مې ځان تیار کړ، دوه رکعتې نفل مې وکړل، دلته د هوټل يو گاډی تیار وو ډرایور زموږ په تمه ناست وو او بیا گاډي د پڼډۍ د بڼار په وینې بېدار بڼار په سرکونو روان شو، زما بجې به د خپل وجود احساس بیا بیارا کولو... ته یواځې نه یې - - زه تاسره روان یم... او دې احساس به زه په تسلی کړم... چې ماسره زما بجې روان دی، لاس په لاس، غېږ په غېږ، احساس په احساس، او زما قدم په دې بڼایسته احساس لکه د بنگرې سپک شو. د گاډي د یو کړکۍ نه مې بهر دنیا ته کتل. نایاب هم زما سره جخت ناست وه، دومره نژدې چې د پڼډۍ د بڼار د دې نېمې شپې په نیمایي شور او نیمه چپیا کې مې هم د هغه د زړه درزا بڼه اوړېده. د هغه زړه بل رنگ درزېدو...!! د هغه حالت هم زما نه بدل نه وه - چپ چاپ وه - بالکل غلی - !! ته خو سمه یې کنه؟ د هوایي مېدان په دروازه ننوتو دلته هم په دې تیاره شپه ژوند رڼا رڼا وو، بلو رڼاگانو خپلو کې د رڼا په ژبه خبرې کولې، د دې ځای بېداري او

حرکت د کتو وو، د امریکې د تگ نه راوایس کېدل به زما د ژوند د یوې بلې اهمې او مهمې مرحلې سرته رسول وي، زما د بچي د راتگ مرحله، زه ډېره په سکون وم، دې مقام ته روانه هره لمحہ زما د پاره ډېره د یاد ساتنې وه. هرې گړۍ به ماته تسکین راکولو. هر هاغه کړاو او درد ته بیخي چمتو وم چې زه یې د نیشته نه شته کولوم. ډېر زما د ژوند د کتاب یو نوی باب سپردونکی وه. د دې باب په لیکلي هر ټکي به ماته زما د بچي غونډه موندلېه څهره پرته بنکارېده. هر لفظ به یې ماته "هلمند" "هلمند" برېښېدو. زما د ژوند د کتاب دې نوي پرانستونکي باب ته د وړو لویو سترگې وې - - - زما د ماشوم هر حرکت اوس لکه چې زما د پاره د خاپوړو تر پاپلې پل رسېدلی وو. لکه چې اوس یې زما د لاس گوته کلکه نیولې وي - - - په دې سوچونو امیدونو او تصوراتو کې گاهې د بېنظیر انټرنېشنل اېرپورټ دننه تلی وه. گڼ مسافر د عمرې د پاره روان وو. مونږ د بېن الاقوامي روانگۍ په مقررہ ځای کې ځان له د ناستې ځای پیدا کړو. گړۍ ته چې مې وکتل نو لږ وختي وه. ما سوچ کولو چې اوس د سفر د دې مرحلې کاروایي سرته رسول دي او بیا سمدستي د نایاب نه رخصتېدل - - - ما د قصده لږ وخت د هغه په څنگ کې تېرول غوښتل، د هغه سترگې د بې خوبۍ او بې ارامۍ د لاسه تکی سرې تېښتېدلې وې. د سر وېښته یې ټول گډ و و وو، په مخ او سترگو کې د سوروالي سره د امیدونو ډیوې هم روښانه وې، هم دې امید خو مونږ ته د ژوند لازې رڼا کولې، د عمرې په احرامونو

کې نغبتې مسافر هم ډېر خوشحاله خوشحاله بنکار بدل، لکه چې دلته ټولو ځایونو سپین احرامونه تړلي وي. . . ډېر خلک بېلا بېلو هېوادونو ته روان وو. ټول مسافر د سفرې پړاوونو نه تېرېدل. زما جهاز پخپل ټاکلي وخت روان وه. زما زړه د ویرې نه بې واره بې واره درزېدو. د اختر زمان خټک مرحوم (په گور یې نور شه. امین) پروتوکول افسر مونږ ته په انتظار د ولاړ کس موبایل نمبر راکړی وه. زما په فون دغه کس ماته په خپل ځای د انتظار وېنا وکړه چې "زه درغلم". مونږ د ده په راتگ ډېر مطمئن شو. دا یو غنم رنگی، دنگ لوړ کس د چې خپل لباس یې اغوستی وه، هغه زما بېگ ترلاسه کړو او په چابکو قدمونو زما نه مخکې روان شو، راځه! د هغه د خولې نه دا ټکي څه وتل وو چې زما حالت په خرابېدو شو، ما په یو الوداعي نظر نایاب ته کتل. سحر ته خولا ډېر وخت دي، دې به دا دومره ډېر وخت دلته څنگه تېروي؟

په دې فکر کې لا ډوبه شوم ته ورځه الله دې مل شه! زه هم دلته یم چې رڼا لگي نو خپله لار به اخلم، پدې خبره موږ د یوبل نه جدا شو. هاغه کس دومره زر دننه تللي وو چې د خلکو په گڼه گڼه کې ماته د هغه پېدا کول هم گران شوي وو، دلته به اوس د یو گېټ به خلاصېدو زه دننه تلم مخ مې په شا یوځل بیا راوړوه، نایاب هم هاغه ځای کې ولاړ وو، د خلکو گڼه دومره ډېره وه چې کله کله به

مې هغه نظر نه تېروېپر شو او چې د هغه د لاس الوداعي اشارې ته مې وکتل نو د سترگو نه مې اوښکې روانې شوې...

دا ورځې د هغه نه پرته تېرول زما لپاره يوه لويه ازموينه وه، د هغه د طبع او مزاج کور کې د نورو خلکو نه بدل دی هغه يا ما سره نژدې وي، يا چې زه نه يم يوازې وي، دهغه خوبه ناخوبه او د مزاج ډېرې خبرې ماته معلومې دي، او دا د يوې بنځې خوبې هم ده چې هغه دې د خپل ژوند د ملگري د مزاج او طبعي نه خبر وي.

ولې چې که داسې نه وي نو ژوند تېرول دواړو ته گران وي، خو زما ټوله کورنۍ هم په دې ډېره بڼه ده چې که زه په کور کې نه يم نو ټول واړه لوي، ناياب ډېر نازوي، خپلو ورېرونو ته خود ايمان تر حده گران دی ولې چې دغه يو کاکا يې دی، دغه وخت په دې وسوسو مې د اوښکو يوه غرقه لپه تر ستوني کره اوس ماته د وړاندې مرحلو نه د تېرېدو لپاره د دې ځايه تلل وو، هاغه کس زما د رغړنډه بېگ سره ډېر لرې ولاړ وو او د لاس په اشاره يې ماته د ژر راتلو وويل، دلته جلا جلا اېمگربشن کاوترونه وو چې زما به ورسره د دې کس په مرسته څه لږه ايسارتيا راتله دلته مې يو ځل بيا په زړه کې داغم راولاړ شوی وو چې د دې ځای کېمري به زما څارنه کوي زما سکريننگ به کوي خو په هر ځای به موجودې په کار عملي ډېر په اخلاق سره زما د کاغذونو کتنه کوله، پاسپورټ ټکټ، بلنليک او نيويارک کې د وسېدو د ځای ټول کاغذونه زما په

لاس کې وو، معمولي پوښتنو باندې به هم وارخطا کېدم اوس هاغه کس زمانه رخصت واخسته، ولې چې ټولې مرحلې په څېر سرته رسېدلې وې، زما لوی بېگ الوتکه کې د جمع کېدو لپاره راولېږلې شو او بورډنگ کارېدې راکړو، زه ډېره خوشحاله شوم اوس هاغه لويې ځای ته تلم چرته چې ټول مسافر دخپل تگ لپاره انتظار کوي د دې ځایه مې نایاب ته فون وکړ، هغه ته مې دا زېری ورکړ چې بس ټول کارونه سرته ورسېدل زما تگ اوس يقيني دی، د هغه د بې ارامۍ راسره ډېر فکر وو، ورته مې وویل لږ ارام وکړه او بیا مې ترېنه رخصت واخسته. دخلکو په دې روان سمندر کې مې ځان ډوب کړ، سترگې به مې عمرې ته د تلونکو احرامونو ته بیا بیا راگرځولې، دې دوران کې یوه د پوخ عمر بنځه زما سره خوا کې کېناسته ددې سره خپل دوه زلموتي زامن هم وو دخبرو لپاره یې راباندې غږ وکړ، چرته روانه یې؟

اردو یې ماته ماته وویله، په لنډو مې ورته د خپل تگ ځای په اړه وویل هغې وویل: چې زه د کشمیر مظفرآباد اوسېدونکې یم او داوخت انگلېنډ ته روان یو! مورډواړه یو ځای تر ډېره وخته ناست وو، ولې چې تر دویۍ دغه بنځه زما سره ملگرې وه، مورډواړه په یو الوتکه کې تلونکي وو، هغې دا هم وویل چې څو کاله مخکې چې کومه لویه تاریخي زلزله په دې سیمو کې راغلې وه هغې د هغې ډېر خلك وژلي وو، ډېر کورنه یې ورله وران کړي وو، په دې خبرو نن

هم د هغې سترگې د دې مئینو په بېلتون لمدې شوې، ماسوچ کوه چې که وخت ډېر واورې خو په داسې پېښو کې تللي مئین تر مرگه نه شي هېرېدلې اوس ما د هغې د فکر د بدلولو سوچ وکړ، تاسو په برطاینه کې کله نه اوسېږئ؟

ویې ویل: موږ هم له ډېره وخته هلته اوسېږو نارینه مو کله کله د کوره بهر بوځي، گنې په کورونو کې د قیدیانو ژوند کوو، وخت په خبرو کې لکه د سیند د ماهي روان وو.

ما په خپل بورډنگ کارډ نظر واچوه په الوتکه کې چې زما کومه ځانگړې چوکۍ وه، دهغې شمېره مې تر سترگو کړه. کله کله به د خپل جمع کړي بېگ فکر گډه وډه کړم دابه تاته نیویارک کې په لاس درځي؟ دا خبره رایاده شوه زړه مې مې ځانته سم کړ، همداسې به وي، ولې به ورکېږي! د نیویارک په ذکر مې یو وارې بیا د تصور مانی په خدا شوې، په ډېرو فلمونو کې مې د نیویارک د ښار ډېر منظرونه ډېر ځلې لیدلي وو، خو خپله د تگ تجربه مې اوس کوله، په ناسته ناسته دا انتظار دا ساعت تېرول گران کار وي، او بیا هاغه وخت هم راغی چې ددې لاونج په لاونج سپیکر ټولو مسافرو ته د طیارې شمېره بیا اعلانولې شوه، زما خو داشمېره لکه سبق یاده وه، خپل پرېس او د کاغذونو فایل مې په لاسو کې ټوله کړ او راپاڅېدم خو د پرله پسې د ناستې له سوبه مې ټول وجود جام شوی وو، په ملا کې مې هم د ډېرې ناستې نه ددرد نری څرېکه شوه،

پښې مې نن بیا پرسېدلې وې. پخپل دې حالت لږه وارخطا غوندې شوم ځکه چې وړاندې مې لوی سفر مخې ته پروت وه. نایاب ته مې فون وکړ، هو؟ هغه هم اوس د یقین او بې یقینۍ د حالتو وتلی وو، دا باور یې پوخ شوی وو چې اوس به الوتکې ته پورته کېږي، د نایاب سره په خبرو زه په ورو ورو مخکې روانو مسافرو پسې روانه وم خو د تگ چال مې داسې ساتلو چې څوک په ما د امېدواري بنځې شک ونکړي، ځکه چې د الوتکې په پوښکود پښې د اېښودو وخت نه وو راغلی، پاکستان کې هره لمحې څه کېدې شي.

د الوتکې پورې تگ په یو لوی اوږد گاډي کې په ولاړه وه. ولې چې د دې گاډي ټولې چوکۍ نیولې شوې، د چت نه راځوړندې پټې. مې کلکې رانیولې دې لنډ سفر په لږ وخت کې ډېر خوند وکړ، اوس مسافر یو یو له گاډي نه بنکته کېدل او د جهاز په زینو ختل د الوتکې په لویه دروازه ولاړ یوې بنایسته اېر هوسټې په ډېره مینه ټولو مسافرو ته هر کلي ووې. خو خدای خبر ولې ماته داسې بنکارېده لکه چې د دې بنایسته پېغلې په تورو کجلی سترگو کې زما د څارنې د پاره کېمرې لگېدلې دي. په ما د هېبت نه ریندی راغی. وجود مې یوې یخې خولې گپ ونيوه. هسې خو په اېرېل کې په بدن خولې راتلل د معمول خبره وي خو د دې خولې سره یو پټ هېبت هم پروت وه. خو ډېر زړ لکه د بجلۍ د پړق په لمحې کې ما په مخکې تگ د جهاز لویې خټې ته خپل ځان دننه کړو. د جهاز لویه

دنيا چې په ډېرو برخو وېشلې شوې وه، يوه لحظه مې ورته حېران حېران کتل، خپله چوکۍ په خپله پېدا کول اسان کار نه وه دغه گران کار د مسافرو عملي خلکو ته اسانول. زه هم يو کس خپلې چوکۍ ته ورسولم. داسې مې گڼل لکه چې زه د خپلې واپسۍ سفر کوم، پخپل خيال کې ډېره لرې لارم خو د خيال د امپل مړۍ مې هاغه وخت دانه وانه شوې کله چې هم هاغې کشميرۍ بنځې غنم رنگ زلموتي زوي زما سره څنگ په څنگ په څوکۍ کېنول شو، د هغه مور او يو ورور يې په بل قطار کې کېناسته خو دهغوي تر مينځه په سترگو سترگو کې د اشارو په ژبه پېغام رساني په اسانه کېدلې شوه ما د ماشوم په ناسته لکه ساه تنگي محسوس کړه ولې چې زما چوکۍ د الوتکې د کړکۍ سره وه او د هغه دوېمه.

د هغه په مخ هم د ساه ډوېۍ تاثرات ماته څرگند بنکار بدل، د يوې پردۍ بنځې سره په ناسته د هغه حالت هم زمانه بدل نه وه، اوس د هغه مور يوه شېبه وروسته د يوې پستي مسکا سره را بنکاره شوه، هغه د خپلې څوکۍ نه ولاړ شو او خپله مور يې په خپله چوکۍ کېنوله، خدای شته د هغه د مور سره د څوکۍ په تبديلي ماهم لږه د سکون ساه واخسته، ځکه چې يوه مسله دواړو ته په غاړه وه، په جهاز کې د مسافرو د ځايولو کار د عملي خلک په منډه کړي وو، خو چې زما نظر به د عملي د خلکو د نظر سره ولگېده، نوزه به هېبت او لېزان واخستم اوس د الوتکې په روانېدو کې لږ

وخت وو، زما مخې ته د نایاب خفه جوښه بیا راوښکارېده د خپل کور د ټولو مینه والو مخونه هم راته ترسترگو کېدل، ډېرې گڼې څهرې مې د سترگو مخې ته لکه د فلم اوږېدې را اوږېدې، په دې کې یوه څېره مې د مرگانه ترور هم وه، یوه څهره مې د راتلونکي بچي وه، دا دواړه څهرې چې زما په مخ یې د ژوند خوشحالیو خو ورسره ورسره د غم کرښې جوړولې وړانولې زما د زړه ته به دخپل نوي راتلونکي ماشوم د راتگ د خوشحالی سرودونه راتلل، خود ترور مې د دنیا نه کډه بارېده دې احساس به ډېره ودرېدلیم اوس الوتکې د الوتلو لپاره خپلې وزرې خورې کړې وې، ماهم د اېر هوسټې په وینا د خپلې ملانه حفاظتي پټۍ ډېره په احتیاط تاوه کړه، ولې چې د دې سره خوا خوا کې یو نوي وجود ساه اخسته، دلته د یو ترپ یو حرکت سره یې بیا ماته د خپل وجود احساس راکړ، زه د ځان سره مسکۍ شوم، په خټیه تړلې پټۍ به مې په لاس بیا بیا کتله چرته ډېره کلکه خو مې نه ده تړلې!؟

طیارې د هوا لاسو ته ځان سپارلی وه، ټول مسافر یې د ژوند د نوو نوو امېدونو سره خپله خټیه کې وړل، لږ ساعت وروسته په الوتکه کې د ناستې لپاره د مسافرو مخې ته لگېدلې مېزونه چمتو شول، پدې الوتکه کې د خوراک ټول انتظام ډېر معقول وو، مسافرو په خلاص مټ ځانونه مړول، ماسره زما خوا کې ناستې ملگري زما سره خبرې اترې کولې، خو داسې ښکارېده لکه چې سفر، بې خوبۍ

او ستریا د هغې سترگې هم اوس خوبجنې کړې وې، ورو غوندې یې سرشاته په څوکی ولگوه او ویده شوه، ماهم د خوب لپاره کوبنښ وکړ، ولې چې پرله پسې بې خوبۍ او ستریا خوزه هم بې دمه کړې وم، خوماته خوب رانغلو، د اېرھوسټیسو د سترگونه په ما د هیبت راتلو کیفیت زمانه لرې شوي وو، د هر قطار لپاره یوه دغه مېلمه پاله مقرر وه، زما د قطار دې مېلمه پالې به کله کله ماته هسې یوه ښکلې مسکا راکړه د هغې په دې ادا به زما زړه نور هم ښه شو.

ژوند به ټول لکه چې د یوې شپې لپاره د خدا او مسخرې لباس واغونډه، سفر په داسې خوشگوار ماحول کې جاري وو، شپه په شپه به مو د الوتکې د تگ جاج د هر سیټ مخې ته په لگېدلي ډیجیټل سکرینونو ته په کتو اخستو، د دوبي په لور دا روان سفر ډېر ښکلي وو، خو زما په خیال او فکر خو د نیویارک رڼا گانو پټ پټونې کوه، اخر د یوه اعلان سره الوتکې خپل سفر بشپړ کړ، په ټولو مسافرو کې د بېدارۍ احساس پیدا شو، مسافر د خپل منزل په لور د رسېدو هیلې راژوندي کړ، ددې الوتکې ډېرو مسافرو به د بېلو بېلو هېوادونو لپاره خپل سفر جاري ساته، زما ملا یو پرله پسې درد نیولې وه، خو چې د الوتکې تر دروازې رسېدم نو د تگ سره مې پښې هم چلاتې شوې او درد هم ورك شو، د الوتکې عملې د مسافرو سره خدای په امانې کوله د دوبي شاندار هوایي ډگر د

خپلو ټولو بڼکلاگانو سره زما د سترگو مخې ته وو، د نرمې پستې خو لږې یخې هوا لاسونه په خپل شرارت او شوخی زما په مخ لگېدلي د برقي نقاب وچیرلو د الوتکې د پونکو په سر خو د هوا چلند دومره سپوا وو چې زه یې د راحت او سکون یوې نوې دنیا ته والوځولم، د دې سمندري هوا خپل یو خوند مې محسوس کړ، په ورو ورو د هواگانو په ټپل ناپېل کې د پونکونه رابڼکته شوم، گېر چاپیره مې د دې ځای د بڼکلو بڼکلو منظرونو نه خوند اخسته، د مخکې سفر ستړیا راباندې د اوسه ځایه خوږېده خو دې ماحول په خپلو بڼکلاگانو زه پخپله غېږه کې راټوله کړم. زه د نړۍ د دې تعمیراتي نمونې په بنایست کې ډوبه ډوبه په حېرانتیا ودرېدم، په زړه زړه کې مې د هغه انجینرانو هنري او تخليقي توان ته سلام کولو چې د دې شاندار عمارت په شکل کې یې په ځمکه ایښودې وه او هر تلونکي راتلونکي نه د خپل بنایست شایستی اخلي.

په دې دوران کې ټول مسافر قطار قطار هغه لاونج ته ته راروان وو، چرته چې به ډېر مسافر د خپل وړاندې سفر د جاري ساتنې لپاره به د بلې الوتکې انتظار کوي، پدې ځای کې هم د رنگونو او رڼاگانو یوه بله دنیا خندني وه چې د مسافرو ستړیا یې لري کوله. په ډېر هنر او بنایست سینگار کړي شوي دوکانونه او په دې کې سینگار شويو د خرڅون څیزونو خو د رڼاگانو په خله هر لاروي ته د "راشه" ست کولو. دغه ست به چا څنگه نه قبلولو خو خبره د حساب

هم وه. بيا هم ډېرو مئينو خپلو مئينو د پاره ډالۍ اخستې. د هر مئين په سترگو کې د دې ډالۍ سره به د خپل مئين د مينې يو لازواله کيفيت ننداره مې خامخا کوله. ماته هم خپل يو يو مئين مخې ته ودرېدو. خو زر مې خپل زړه په دې خبره په تسله کړو چې د دې هرڅه سره به په واپسۍ کې گورو. د دې سوچ سره زما دننه لکه چې يوې وړې پستې چاچۍ زما نه څه غوښتنه کوله. زه يوځل بيا د ځان سره مسکۍ شوم... نه نه، ماته دا واخله... زه په ځای ولاړه وم.... لکه چې زما بچۍ ماسره خوا کې ولاړ وي... يو شی يې په نخښه کړی وي -!! هو ولې نه -!! زه زر پېسې راخلم... او بيا زما د بچي په سترگو کې د خوشحالي ډيوې روښانه شي. هغه د خپلې لوبينې سره په لوبو شي... په منډو منډو زما نه لرې لاړ شي... زه ورته د خوشحالي نه من من غټېرم... هلمند په لوبو وي... په منډو وي... خوشحاله وي... او زه ورته مخامخ په يوه کرسۍ ناسته گورم... ناڅاپي يو ماشوم د يوې زبانه نه د لاس گوته ونيسي... او دواړه روان شي -!! ما خپلې سترگې بيا بيا اومښلې... ترلرې لرې مې هاغه ماشوم او مور ته يې کتل. د جهاز په تگ کې څلور ساعته وخت لاوه. زما د پاره په ناسته دا وخت تېرول گرانه وه. غوره مې دا وگڼله چې گرځم راگرځم. داسې به د دې ځای سپل هم کوم او وخت به هم ښه تېرېږي. دلته د هندوستان د يوې کورنۍ ډېر غړي ځای په ځای ناست وو چې پکې ماشومان، زبانه او نارينه وو. بنځو يې په مخونو کلک نقابونه لگولي وو او نارينه يې په احرامونو کې پټ وو.

دې ټولو غړو په گډه د عمرې سعادت حاصل کړې وه او اوس د وطن په لور د سفر د پاره يې د خپل جهاز انتظار کولو. زما په زړه هم د دې بختور سفر د سعادت ارمان راوورېده. د دې مسافرو په مخونو يو پاک نور بڼکارېدو. ما هم د خپل زړه دننه يو نوې رڼا محسوس کړه. بيا بيا مې دې خهرو ته کتل. وخت په دغسې کيفياتو کې خپل پړاو غوځولو او ما د اېرپورټ د دې بڼايسته انتظارگاه په دېوال ځای په ځای د گھربانو ستنې څارلې. دې دوران کې مې د ځان د تازه کونې په نيت غسل خانو او د اودس چاراندام ځای ته د تلو اراده وکړه. د دې ځايونو درک به تاته ځای په ځای په دېوالونو او بورډونو د ليکلو اشارو په عربۍ او انگرېزۍ کې د ليک په مرسته درکولی شي. زه هم د دې ټولو اشارو او علامتونو په مرسته تر دغه ځايه بڼه په اسانه ورسېدم. دلته د مسافرو وتل ننوتل په دمادم کې وو. ماته د دومره گڼې په صورت کې دلته د دې ضرورت پوره کېدل ډېر گران بڼکارېدل. دننه به څه حال وي...؟ پوزه مې د اوس نه بنده کړه خو د دې ځای د صفایۍ بهترين انتظام ته چې مې کتل نو زړه به مې سم شو. دننه به هم داسې صفایي وي. دلته يوې بڼايسته خوشبويۍ کلکه په حصار کې واخستم.. ماته د خپل وطن د داسې عوامي ځايونو حالت مخې ته ودرېده ځای په ځای د اوبو ماتې گوډې بمبې سخا بويونه... او بيا...؟

زړه مې د خپل وطن د خوار اولس په دې حالت هم نن ډېر خفه شو، دلته پاکې غسل خانې په دوه اړخیزه قطارونو کې وې هر ځای د یخو او تودو اوبو انتظام موجود وو، یوې تورې فلپاینې پېغلې ډېره په خندا او روڼ تندي راته هر کلي وکړ، ژر یې دیوې غسل خانې دروازه راته پرانسته په ارام مې چار اندام وکړ، په لاس او مخ د یخو اوبو اچولو یوه نوې تازگي راکړه، د سکون او راحت احساس یوه اوږده ساه مې رابنکله، ددې وطن قدرتي وسایل چې د تېلو په شکل کې یې ټوله دنیا مني خو داسې بې شمېره وسایل خو موږ هم لرو، زموږ وطن هم دداسې وسایلو نه ډک دي، خو فرق داوه چې ددې وطن وسایل ددې وطن د اولس په پرمختګ او مسئلو خړچ کولې شي، او زما د وطن حاکمان، شاهي افسران دا هر څه جیبونو ته اچوي، د دې زړه لږېدونکي احساس سره په درنو پښو راروانه شوم.

اوس مې د ناستې لپاره یوه چوکۍ راپیدا کړه، د گهړۍ په ستنو چې مې نظر یو ځل بیا بنځ شو... وخت لا ډېر پاتې وو، یوې خواته کېناستم؛ دوه رکعتنه نفل لمونځ مې وکړ، د مخکې سفر د خېر دعاګانې خو مې سمې د مودو نه وظیفه کړې وه، د مونځ نه وروسته بیا راولاړه شوم. ډېر گرځېدل او حرکت کول زما لپاره ښه وو، ولې چې ډېر وخت به مې په بل جهاز کې په ناسته تېرېده او داهم یو حقیقت وو چې زما په وجود یو زیاتي گړی بوج هم وه، په

دې حرکت بیا د هاغه لگېدلي بازار د کانونو مخې ته راغلم د سرو زرو دا دنیا ډېره پړقینده وه، د سرو زرو کالي پتري پرېمانه په نظر راتله د سرو زرو د بنگرو شرنګا به د چانه وي خوبه؟

دغه شرنګ خو ژوند د رومان جزیره ته بیایي، امېلونه چې د غاړې سینې بنایست ته د لېونتوب ټالی ورکوي او داسې نور الابلا د خوشبویانو ویر بازار خو احساسات وړمه کول، زموږ د خوارو لپاره یې وړیا سېل کول هم لویه خبره وه، د خپلو ارمانونو زړونه مو پرې ټکورول او بیا هاغه وخت هم راغلو چې د مخکې سفر لپاره تاییا کول وو دلته هم د تلونکو راتلونکو یو سمندر په چپو وو هر څوک که زه ډېره ستومانی اخستې وم خو د ژوند د دې نوي سفر تلوسې د لاسه نیولم او په مزه مزه یې د حېرانتیا یو بنکلي جهان ته بوتلم ماته اوس هم د خپل تګ حقیقت لکه د یو خوب بنکارېده خو بیا...؟

ناڅاپي یوه وېره ددې امېد او خوشالو مخې ته لکه وړانې سترګې وازه خوله بلا او درېده زما سره یو پنامخ ماشوم په سفروو چې تر اوسه د سفر په ټولو مرحلو کې د پتو کېمرو سترګو نه وولیدلي اف! په ما یو ځل بیا د خولو لختي رامات شول مری مې غني غني شوه نه نه ...

زه به یې د هرې کېمري د سترګو نه پټ ساتم، زما لویې توري ارتې پلنې بورقې زما د وجود نه خپلې وزرې بڼې ټینګې چاپېره کړې

وې، او هم دې د تحفظ احساس زما قدمونه نور هم گړندي کړل، اوس د سفري دستاويزاتو د بنسکاره کونې مرحله وه، ټول مسافر بېلو، بېلو ځايونو ته کاغذونه په لاس په قطارونو کې ولاړ وو، ما هم خپل کاغذونه او پاسپورټ په لاسو کې برابر نيولي وو او چې کله زما په قطار کې ولاړې يوې بنايسته پېغلې ما پسې ورستو مخ راوگرځولو او په نړۍ بڼکلي مسکا يې زما په برقه کې د ټول وجود اندازه واخسته نو ماته داسې محسوس شوه لکه چې هاغه څارونکي د کېمرې سترگې هم دا دي، زما وجود بيا گډوډ شو هسې نه دلته مې د سفر کاغذونه رد شي.

دې وهم ډېره ناکراره کړم، خو اوس دومره وخت نه وو چې زما دننه نورې ويري راپېدا شوې وې، اوس زه په خپل نوبت دغه ځای کې مخامخ يو تن ته ولاړه وم دغه ټولې عملي لکه مشينونو کارونه کول خو بيا هم د هر مسافر سفري د ستاويزات ټول ډېر په غور کتل کېدل.

اوس دې تور نري، نروچکي هلك زما څهرې ته نېغ نېغ کتل زما ټول کاغذونه د هغه په لاس کې وو، پښې مې داسې رپېدې لکه چې اوس په ځمکه کېنم. او کي --- د دې هلك د خلې دې ټکي زما په بدن کې تلې طاقت بيا راوسته زما ټول کاغذونه ه يې ماته وسپارل او د جهاز پورې تللي نېغ غزولې شوي لکه د بند پل په لار مې قدم کېنېو او دسکون د يوې اوږدې ساه سره يو بل لويې الوتکې ته

نوتو لپاره چمتو وم دلته هم د الوتکې عملې په ډېره تېزۍ د مسافرو په ځای کولو کې مرستې کولې په لويه دروازه څلور بنايسته بنايسته د بېلو بېلو وطنوالو فضايي مېلمه پالې ولاړې وې په خپلو مخصوصو مسکاگانو يې زړونه وړل، زما خو خپلې څوکۍ ته تلوار وه چې زر ورته ډډه ولگوم خو د مسافرو گڼه دومره سپوا وه چې تر خپلې چوکۍ تگ گران برېښېده زما په غوښتنه ژر يوې حورې زما د لاس نه هاغه کاغذ واخسته چې د پاسه پرې زما د څوکۍ شمېره ليکلې شوې وه. زه يې په مزه مزه تر خپل نشت ورسولم خو دلته زما د حېرانتيا لپاره يوه بله تماشه لگېدلې وه د دو چوکو قطارونو کې زما سره په بله چوکۍ د سريلنکا استوگن يو تک تور سپرې ناست وو. د هغه مخې ته خپلې چوکۍ ته اوږدېدل راته ډېر گران وو. اف خدایه! په ما سم سر وچورلېده، زه به د کړکۍ خواته په سيټ څنگه ناسته يم، په لاره کې د يو پردي نارينه ناستې او موجودگۍ زه حېرانه کړې وم پخپل ځای به ناست وي. پخپل به ناسته يم. دا ضروري خو نه ده چې په هر سفر کې دې زموږ د خوبې ځای او دخپلې طبعي ملگري وي. دې هم انسان دی خو د پښتني دود دستور هم عجيبه دی د دې کولتور دودونه او قدرونه موږ داسې حالت ته کله پرېږدي؟

ډېره زياته په فکر کې ډوبه وم اصل کې زما حالت د يوې ناروغه بنځې وو او د پردي نارينه په څنگ کې دومره لوی سفر په نږدې

ناسته کول؟ دا ځل زما په اعصابو یو دروند پېټی راپرېوتی و، اخر هغه خوار په ډېر بڼایسته انداز کې د خپلې څوکۍ نه پاڅېده او ماته یې خپلې څوکۍ ته د تلو لاره پرېښوده، یوه شېبه په خپله څوکۍ ناسته باندي راته ارام راغی ولې چې د ډېر وخت نه په کینه کې گېره ولاړه وم. په ناسته ډېر وخت نه و تېر چې غسل خانې ته مې د تلو ضرورت محسوس کړو ولې چې په دې موده کې د داسې بڼڅې دا تکلیف زیات وي، هغه خوار زر د خپله ځایه راوړل شو خو هغه هم دې ضرورت تر غسل خانې په منډه کړی وه. ما شکر وویستو او د هغه د پاڅېدو نه سمدستي پس د بل قطار غسل خانې ته دننه شوم، ما وې چې دې خپل ځای ته راځي نوزه به مخکې خپلې چوکۍ ته رارسېدلې یم. د دومره لویې الوتکې کوچني تشاب راباندي ساه ډوبی راوستله، په ډېره گرانه په کې د مخ او لاس مینځلو لپاره ودرېدې شوې، د سترگو په رپ کې مې مخ او لاس ومینځل بورقعې مې په ځان برابره کړه او راغلم په خپل ځای کېناستم. اوس درنگ ساعت ته د الوتکې لوی وجود د خپلې لویې دنیا سره د هواگانو په لار فضا ته اوچتېده. ټولو مسافرو ته د سفر د ضروري لارښوونو ورکولو سلسله روانه وه، دا لارښوونې په فرانسوي، انگرېزي او عربي ژبه کې د اشارو سره ورکول کېدل، ما یوځل بیا د الوتکې په لویه سینه کې د نغښتې لویې دنیا په څېرو نظر واچوه. ټول مسافر ډېر په اطمینان سره په څوکیو ناست وو، د الوتکې له خوا ټولو مسافرو ته د ملاستې لپاره یوه نرمه گرمه کمبل هم ورکول

کېده، ما او زما ملگري خپلې خپلې کمبلې د الوتکې په بره چت کې کېښودې، زما او د هغه ترمنځ یوه اوږده خاموشي خوره وه، د مخ د څپرې نه یو سنجیده سپی معلومېده، د الوتکې وزرې په هوا خورې وې، په مزه مزه د الوتکې د اوچتېدو عمل جاري وو، د الوتکې دې حرکت ټول مسافر لکه د خوبونو په ټال ځنگول، د الوتکې دا لویه دنیا د مور د غږې په شان وه، زما سترگې هم د ستومانۍ له لاسه خوبولې شوې، خوماته د پردې نارینه سره په نږدې ناسته خوب کله راتلو... یو خدایي حجاب او پرده د دې احساس په شکل کې زما زړه ته ده چې هغه مې د یوې نامعلومه پرېشانی له سوبه د لاسه نه شوه ورکولې. هغه خپل سر په آرام وروستو کېښود او زما نه لږ په ترس یې خپل ځای داسې د خوب لپاره جوړ کړ، چې څه ناڅه زما په رنگ پرېشاني هغه هم لرله. اوس هغه په خوب ویده و او زما سترگې به په ناسته ناسته کله پټې شوې او کله به وغږېدې، په سیت راته خپل وجود برابرول گران شوي وو، پښې به مې کله راغونډې کړې او کله به مې وغزولې، ځان مې داسې راغونډ کړي و، لکه چې د کلي د ژوند چېرته کور گاونډي مې نه و کړي، زړه کې مې د لوي الله (ج) نه دا سوالونه کول چې خدایا! دا سفر ډېر په خپر سرته ورسوي، لږه شېبه پس زه د خپل گاونډي د ((خرپا)) په غږ په خپله څوکۍ نېغه شوم... په یو مخ مې د هغه مخ ته کتل، د هغه دې کیفیت زما لپاره یوه بله پرېشاني راپېدا کړه. یاده دې وي چې دا زما یوه کمزوري ده چې په خوب کې په دې

کېفیت کې د چا اواز هم اورم، نو خپل خوب مې د سترگو وتښتي او ژر پرې اواز وکړم. ما چېرته یو مضمون کې لوستي دي چې هر کله یو انسان د خوب په حالت کې په دې کېفیت کې وي، نو د هغه فشار لوړ شي او د ساه بندۍ سره سره په هغه د زړه حمله هم کېږي شي. اوس چې کله نایاب هم د شپې په خوب کې خرپرې نوزه پرې ژر غږ وکړم، داسې هغه راوینس او د دې کېفیت نه بهر شي. خو دا پردی نارینه چې زه یې نه خوزولي شم او نه پرې غږ کولي شم. زما په دې پرېشانی کې د الوتکې خدمتگارانو د چایۍ، شربت او خوراکی توکو مېز زموږ ځای ته رارسولی و او چې کله زما نه پوښتنه وشوه چې څه به اخلې؟ چایۍ، اوبه، که شربت؟ نو زما د گاونډي سترگې هم وغږېدې، شکر دی، ما د سکون یوه ساه واخسته، ژر نېغ په څو کې سم کېناسته، یو نظر یې ماته وکتل د هغه په مخ د نرۍ موسکا مړاوې مړاوې غوټۍ رابنکارېدې، خدمتگارانو د اوبو گلاسونه زموږ مخې ته په تړل شوي مېز کېښودل د تازه اوبو دا یو گیللاس زما د ضرورت نه ډېر کم و، ما سوچ کاوه چې دغه لاس گهاډي بېرته راځي، نوزه به نورې اوبه یا جوس واخلم، د مسافرو لپاره دا یوه مشغولاهم جوړه شوه، چا به اوبه اخیستې، چا چایۍ او چا جوس، ایسکریم، د ټولو خدمتگارانو لوڅو برېښو پښو او پښو ته چې مې کتل دا راته د یوې بلې دنیا بڼا پېرۍ بنکارېدې، لکه چې دا لویه دنیا دوي په خپلو وزرو راخستې وي، په هوا کړي یې وي او د ژوند او د بڼایست

چېرته یو لوی کوه قاف ته یې بیایي د دوي په څېرو ډېر بڼایسته مېك آپ پروت وو، لباسونه یې ډېر مختصر وو چې د ناستو ځوانانو جذبات یې راپارول، د ټولو بڼاپېرو د پښو، لنگو او پنډیو رنگ یو رنگ وو خو هر کله چې یوه بڼاپېری زما د گاونډي په رابللو د هغه خوا ته راغله نو په لومړي ځل مې د هغې لوڅو پنډیو ته په څیر وکتل. د هغې په پښو یوه نری لکه د پیازو د نری پردې پوست پروت و، داسې یې د سکرټ سره د نازکې بېخي نری پاچامې په لومړي نظر د کتونکي حېرانتیا او تجسس په ځای کولو. د اوبو څښل څه وو چې یوځل راته بیا تشناب ته د تلو ضرورت محسوس شو، دا خوبه ډېره گرانه شي هر وخت د پردي نارینه دپاسه اوږدېدل را اوږدېدل. دا ځل مې ټوله حوصله په ځای کړه او دغه کس ته مې وړاندیز وکړ چې وروره! که مهرباني وکړې خپله څوکی له ما سره بدله کړې، هغه غلي غونډې له خپله ځایه پاڅېده او ماته یې څوکی پرېښوده، ما ترې مننه وکړه، هغه ورو غونډې سره وخوځولو، هېڅ خبره نه ده. د الوتکې ټول مېلمانې په چایو اوبو پاللي شوي وو، اوس د الوتکې دننه د رڼاگانو یوه یوه بتی مړه کېده، ورو ورو په دې دنیا د خوبونو د یوې روماني دنیا تصور په حقیقت کې ښکاره کېدو لکه چې گېرچاپېره ژوند د مینې او محبت ستړیا اوس ټوله د جانان غېږه کې دمه کوي، د احساساتو دنیا په بدلېدو ده، د جذبو ورو ورو بڼاپېرو په خپلو نازکو گوتو د زړونو تارونه لکه د رباب ټنگول، د خوبونو دنیا اوس د یوې کاواکه

سندري رنگ اخستلو، د خواهشاتو دنيا د رقص او سرور تپالی وهلې... د پېغلتوب د بندو دريچو په بلو د لېونتوب ډيوې روښانه کېدلې... د خوب بنايسته بناپېری، زما په مخکې هم گډېدې، زما سترگې د لږ ساعت لپاره ورغلې. د الوتکې الوتنه د هوا په اوږو داسې د خوند وو لکه چې د ځانگو يې ځنگولوم. څه ناڅه وخت په خوب بدل شو خو په څوکۍ د نېغې ناستې له امله مې په خټ او ملا نری نری درد شو، اوس ماته ودرېدل او څو قدمه تلل په کار وو، گېر چاپېره ټول مسافر ویده وو، ما کوبښښ وکړ چې د سترگو تېروير شوي نظر مې په ځای شي چې تر تشنابه لاره شم. په تياره کې مې ټپل ناټپل ځان ډېر په کړاو خو په احتياط تر دغه ځايه ورساوه، طبيعت مې اوس برابر شوی و، خدای خبر چې دا شپه وه که ورځ، ځکه چې د الوتکې د يوې کړکۍ څخه هم د رڼا يوه پلوشه نه راتلله. د شپې احساس ډېرې نوکاري لگولې، په خپله څوکۍ په ارام کېناستم سر مې بيا وروستو کېښود لکه چې د خوب بناپېری ته مې بيا دا منت کاوه چې اي مهربانې بناپېری! لکه ددې ټولو ما هم په خپله غېږه کې واخله. خودا ځل لکه چې بناپېری زما نه مروړه وه، ما هسې سترگې پټې کړې چې دمرگانه ترور څېره بيا د خيال په شيشه راوځلېده، د هغې د راوړې شوې سينې نه د راختونکي شور او گډې وډې ساه نری نری اواز مې تر غوږو شو، غلی غلی فریاد....! هن! زه بيا په څوکۍ رانېغه شوم، د سترگو نه مې بې واره اوښکې توې شوې، د هغې د دايمي ژوند د ښه کولو

دعا مې وکړه، په دې نا کراری کې مې ډېر وخت سترگې ورغلې، د خوب دنیا د خپل ژوند د ماضي لرې تېر وخت ته بوتلم، زما د دې ترور د خانۍ کور وي... د هغې لوبه زما همخولې وي یوې ته به مې د مینې نه بنارو ویل، هغې به زه کور ته ورځو شپو ته رابللم، ترور مې راته خواږه ککوپي پخوي، زه ورسره خوا کې په نغري غاړې ته ناسته يم. بي، بي، ! زه هم نن ستا نه چل زده کوم. په دې وېنا مې د ترور مخې ته په پروت خانک کې دواړه لاسونه په اوږو ولړل، سترگې مې خلاصې شوې.. دې خوب ډېره پرېشانه کړم، الوتکه خدای خبر د هوا په اوږو د اسمان د څومره لوړیتا نه تېرېده، خو څومره چې لرې تلو هومره یې د دنیا هاغه گوت زمور نه لرې کولو، کوم کې چې زه اوسېرم، د دنیا د یو گوت نه تر بله تلل، ساینسي ترقۍ څومره اسان کړي دي، وخت روان وو او بیا یو داسې وخت هم راغی چې په ټولو مسافرو د امریکې د ایمگرېشن فارمونه ووېشل شول، هر یو تن ته په دې د لیکل شویو پوښتنو ځوابونه لیکل ضروري وو، سوالیه فارم د رسمي او نارسمي پوښتنو نه ډک وه، ما چې دا درېواړه کاغذونه په غور ولوستل نو ددې زیاتې پوښتنې د هاغه فارم په شان وې چې د وېزې د اخستلو لپاره موږ د مخکې نه لېږلې وې، ما بیا هم هسې سرسري غوندي ددغه پوښتنو ځوابونه ولیکل. ټولو مسافرو ته لکه چې د دې کاغذونو په ترلاسه کېدو د امریکې حد ته د رسېدو زېری واورولی شو. ټولو مسافرو دغه کاغذونه د خپلو نورو سفري توکو سره کېښودل، ما هم دغسې

وکرل، دغه فارمونه به د نورو کاغذونو سره د نیویارک په هوایي ډگر کې د ټاپې لگولو په وخت به په یوځای کې جمع کېږي. زه داسې سترې وم چې په څلورویشت ساعتونو کې مې یو ساعت خوب نه و نصیب شوی، د ستومانی نه مې د وجود هر اندام بې درېغه دردونه کول. بلخوا امریکې ته په رسېدو د ایمرېشن ویرونکو مرحلو راباندې د اوس نه وارخطايي راوستې وه، د سوال د ځواب نه تېرېدل راته سم په غره ختل بڼکارېدل، سترگې مې د بې خوبۍ له لاسه سرې تېستېدلې وې، شگې، شگې کېدې. هسې نه چې له دې ځایه..... یو ځل مې بیا هاغه زړې وېرې په زړه کې سر راوچت کړ او بیا هاغه اعلان هم وشو چې..... موږ د نیویارک په نړیوال هوایي ډگر کوزېدونکي یو. مسافرو ته یوځل بیا ځینې لارښوونې وشوې، خپل سامان به هلته ترلاسه کوی، د ایمرېشن عملې سره به مرسته کوی، خپل سفري دستاویزات په لاسو کې کلک او بڼکاره ونیسئ، او نور. اوس الوتکه ورو ورو ځمکې ته تلونکې ده، د هواگانو دنیا بره پاتې کېده، د مسافرو هیلې بیا ژوندۍ شوې وې، یوځل بیا هر مخ رڼا رڼا و، اوس الوتکې خپلې وزرې ټولې کړې او د یوې منډې سره د نیویارک په هوایي ډگر ودرېده. ټول مسافر د خپلو ځایونو نه راوړل شول، ما خپل نږدې گاونډي ته د وتلو لاره ورکړه، هغه په الوداعي نظر ماته وکتل ما هم ورته په تلو تلو کې د لاس په اشاره خدای په امانې وکړه. هغه گړندی گړندی د خلکو په گڼه گڼه کې زما له نظره پناه شو، زه د هغه په څوکۍ

کېناستم په دې تمه چې د وروستو نه د راروانو خلکو سلسله لږه ودرېږي نو زه به هم پاڅم، خو الوتکې چې په خپله سینه کې څومره مخلوق ځای کړي وو، هغه د شمېر نه وو، ما یوه شېبه په ناسته خپل سر په مخکیني سیت ولگاوه، درز، دروز د چتونو څخه مسافرو خپل بېگونه او سامانونه راخستل، زه ډېر ساعت پس د څوکۍ نه راپاڅېدم ما سره زما یو لاسي بیېگ وو، نو ځکه په اسانتیا تر دروازې راغلم، د الوتکې هاغه بنایسته حورو بیا په خپله بنایسته مسکا د تلونکو زړونه له ځانه سره پاتې کول، اوس د الوتکې خپته د مسافرو نه تشه شوې وه، د الوتکې د لویې دروازې سره لکه د پل بنده لار اوږده اوږده لکه د بنامار غزېدلې وه، د تلونکو راتلونکو د قدم په بنکالو به یې یو خاص اواز کولو، درب، درب، لږ ساعت پس د هوایي ډگر لوی حد ته د لارې نه ووتلو، هوایي ډگر څه وو، د فن او هنر یو بې مثال شاهکار و، چې په خپلو هسکو، هسکو مناري نقشونو یې مسافرو ته هرکلی کاوه، دغه دنگو دنگو عمارتونو ته په کتو به د انسان نظر د دې تر جبین چې تلو نو د خولې نه به یې د اخ!! ټکي خامخا وتو، لکه چې هر نظر په هاغه تخلیق کار شاباسی وایي، چې دا یې جوړ کړی و، بې شکه چې دې اولس خپل وطن د ترقۍ بام ته رسولی دی، د دنیا اولسونه دلته راځي، لکه د مشین په کې کار کوي او خپلې کورنۍ په ډالرو پالي، دلته دغه خلك خپله وینه سوځوي، خو ډالر گټي، نظر مې د دې منظرو نه نه مړېده، اوس ټول مسافر د ایمگرېشن د مرحلې نه

تېرېدل، د وتلو لپاره... د کاونټرونو لویه سلسله په نظر راتله، د تلاشی لپاره مختلفې طریقې پکارولې، د مسافرو کوټونه، بوټان، ټایانې، جرابې او په بدن به دې اغوستې جامې پاتې کړې، هر څه به درنه لرې کړي. دغه ویستلي شوي شیان د سیکورټي کېمرونه تېرېږي. ددې لپاره په لویو لویو قطارونو کې ودرېدل وو، یو ځای کې د مقامي خلکو لپاره دغه کاروایانې سرته رسولې شوې، بل ځای کې د شین کارډ لرونکو لپاره او درېیم ځای د سېلانیانو لپاره جوړ کړی شوی و، ماته هاغه قطار کې ودرېدل وو چې د سېلانیانو یا وبزیتیز لپاره د جوړ ځای مخې ته ودرېدلی وو، دا مرحله د ټولو نه زړه چاودونکې وه، ډېر وخت پس به یو قدم هلته مخکې کېدو، چې یو کس به فارغ شو، ټولو مسافرو به هاغه فارمونه په دغه ځای کې کېښودل او د شیشې د سکرین په شا به شنو سترگو سرو سپینو امریکایانو خپل کار کاوه، ټک، ټک، د مشینونو ټکار، د رنځگانو پړق او پړوق، د گوتو نښې کتل کېدې، ډېر وخت پس زما نوبت راغلی وه، ما خپل کاغذونه په کاونټر کېښودل، یو شین سترگي امریکایي سرسري زما کاغذونه جایزه کړل، خو ژر یې زما ټول کاغذونه ماته د دې وینا سره راواپس کړل چې دا پوره کړه، اف خدایا! ما خپل سر په لاس کې ونیو، د قطار نه یو خواته مې په ځمکه پرلت وغزولو ټول سفري کاغذونه مې ځانله برابر کړل، نیمگړی فارم مې ډکول شروع کړل، تقریباً لږ وخت کې دغه نیمگړی کار مې سرته ورساوه، چې د ځمکې نه راپاڅېدم نو ملا

مې نېغه کړه، اوس دغه ځای خال خال څوک په نظر راتلل د خلکو
 گڼه لږه کمه شوې وه، اوس هاغه شین سترگي امریکایي ته زه بیا
 مخې ته ولاړه وم، ناڅاپي زما سترگې د هغه په مخ بنځې شوې،
 هغه په یو نېب ماته کتل لکه چې د هغه سترگې زما د ټول بدن
 تصویر اخلي، ته څه لپاره راغلي یې؟ او د هغه نه دې غېر متوقع
 سوال زما وجود لکه د زلزلې په لړزان کړ، لکه چې هغه په دې
 رسمي پوښتنې زما څه غلا نیولې وي... ما ورته سرسري شان د
 خپل راتگ جواز مخې ته کړ، اوس هغه د پاسپورت پانې بیا بیا
 اړولې، چې په دې کې څه گوري؟ ما په زړه کې کرل رېبل دومره
 همت راکې نه وو چې د هغه مخ ته مې کتلي وای، ورځه... او دې
 خبرې سره د ډېرې خوشالی نه ما هم دغه رنگ منډه کړه... بیا ډېر
 ژر هم د هغه غږ په ځای ودرولم... پلیز... چې وروستو مې وکتلنو
 زما پاسپورت او نور ټول سفري کاغذونه یې د یوې نرۍ شان مسکا
 سره ماته راکړل، ما یې شکریه ادا کړه او د وړاندې تگ لاره مې
 ونيوله، اوس ما د ازادۍ د احساس سره نوې لاره غوڅوله، زما د
 ذهن، ټول بوج اخوا شوی و، ټولې ویرې په شا تمبېدلې وې.. خود
 خپل بېگ د ترلاسه کېدو فکر راسره وو، ټول مسافر په یو خاص
 ځای کې چې د هغوي سامانونه په کې د الوتکې د کومې نه د یوې
 ډیجیټل لارې په مرسته راوتل، هر چا به خپل بېگ دلرې نه په نښه
 کړي و، دغه پټۍ ډېره وگرځېده خو دپاسه پرې ما خپل بېگ ونه
 لیده، اخر مې هلته د ولاړې یوې تور پوستې امریکایي څخه پوښتنه

وکره چې زما بېگ به چپرته وي، هغې د لاس په اشاره ماته يوځای په نښه کړ او چې څنگه زه دغه ځای ته مخامخ شوم نو د نورو څو بېگونو سره زما بېگ هم موجود و، ژر مې ترلاسه کړ، اوس د هوايي ډگر څخه د وتلو لپاره يوه مرحله بله هم ده او چې په کومه لاره وتم نو هلته يوې لارې يو قطار په ځای ودرولم.. خدايا! چې دلته به راسره څه کوي؟ ما په زړه کې سوچ کاوه، دلته هم يو تور امریکايي... ژر رامنډه کړه او د دغه ترلې لار په سر کې ودرېد، زما په لاسو کې د سفرې دستاويزاتو نه يې لکه د ټپوس په شان يو زير رنگ ورکوتې چې لکه چې په هوا کې تېستولی وي، دا چېت يې ماته د ايمگرېشن په مرحله کې راکړي و، او د يوې بدرنگې مسکا سره يې داړې چينگې کړې، ماته يې لاره خلاصه کړې وه، د دغه حد نه د راوتو سره مې بهر د ولاړو راغلو هاغه خلکو په څېرو يوځغلنده نظر واچاوه چې په لاسونو کې يې د خپل ناليدلو مېلمنو د نومونو پلي کارډونه اوچت نيولي وو، په دغه کارډونو ما خپل نوم ډېر په بې تابې لټاوه، زه کله يوې خواته تلم او کله بلې خوا ته، اوس خو راسره د بېگ پټی هم وو، چې په رانېکلور رانېکلور مې د ځان سره گرځاوه، اخر په يو کارډ مې خپل نوم وليد، يوې نرۍ نروچکې خو چستې چابکې بنځې چې نيم وېنسته يې سپين وو او نيم سره... ما ورته منډه کړې، حسينه گل... ما ورته وويل.. او دې سره هغې خپل لاس ماته په ډېره مينه د هرکلي لپاره راوړاندې کړ. ((پيني او جېده)) زما پر وړاندې زما يوه رابطه کاره راغلې وه، سمدستي يې رانه

بېگ ترلاسه کړې، ما د سکون یوه اوږده ساه واخسته، شکر خدایا چې په خېر راورسېدم. اوس مې هاغه ټولې وېرې د پنبو لاندې شوي وې، په وجود کې مې هر څو د اوږد سفر د ستړیا چینجو چکونه لگول، خو د ډېرو خوفونو او ترهونو نه مې ازاري ترلاسه کړې وه او دا احساس ډېر عجیبه وو، اوس مې یوځل بیا د پېني مخ ته وکتل، د هغې سره مې د څلورو میاشتو د ایمپل د رابطو رفاقت رامخکې شو، چې له مخې مویي د یو بل سره اشنایي ترلاسه کړې وه، خو زما د تصور سترگې پېني اوچېده د یوې بنایسته پېغلي په څېر لیدلې وه، هغې په منډه منډه یوې ټیکسي ته اشاره وکړه او زه د نیویارک لومړي ماښامي او د خوړو ورو بنایستونو ورو ورو لکه چې په ځنگل وهلم، گېر چاپېره مې د دې ښار د وجود نه راتوبدونکي حسن او ښکلا ته لکه د نادیده وو کتل، ددې وخت هوا ښه یخه وه.

زما به ته یادېرې یاره!

که د جنت په منارو کې ناسته یمه

د نیویارک د ښار رڼاگانو او پرېدونکو دنگو هسکو منارو راته دا تپه رایاده کړه، اوس یوه د ژیر رنگ ټیکسي زموږ مخې ته ولاړه وه، پېني ماته د ټیکسي وروستی دروازه خلاصه کړه او خپله په وړاندې څوکی کېناسته، اوس ټیکسي په حرکت کې شوه، د ټیکسي ډرېور د قواری نه جاپانی، چینایي یا بوتانی ښکارېده،

گادې يې بڼه پاك او سوتره و، ماته د خپل وطن د ټيکسيانو حال رايا د شو، مالک ته به بڼه ډېره گټه کوي خو د عاجزې په حال به هم چاته رحم ورځي. ورځ خو پکې دهاغه سورلو بده وي چې په کرايه يې رانيولې وي که د خراب حالت له کبله په لاره لکه د وړانې چکرې روانه وي نوپه سورلو به ناوخته وي او که د حرص د سببه پرې ډرايور ماما پښه ټينگه کړي، نو تر روغتونه يا... به دې خامخا رسوي. په هر حال اوس زه دومره په سکون کې وم چې د نيويارک د ماينام او د بنار ننداره مې کولی شوه، دگادې نه مې دسمندر په غاړه اباد د دنيا د بنايسته بنار نظارې کولې، د ماينامي په خره کې د بنار په ارته سينه ولاړو دنگو دنگو تر اسمانه تلوو قلمي عمارتونو په تندو او مخونو د رنگ رنگ بلو رڼاگانو بلفونو، فانوسونو چراغان يو بنايسته منظر جوړاوه، تا به ويل بنار چا د رنگارنگ مقبش په توره لويته کې ول په ول نغبنتي دی، يا لکه يو مئين پټ مخ د خپل مئين په تمه وي، خپل ځان يې سينگار کړی وي، گادې د بنار په پلنو پلنو سرکونو گړندی روان و، هسې خو د دنيا دگنې ابادې په بنارونو کې کراچۍ او ممبۍ هم شمېر دي، خو دغه دواړه بنارونه چې د زياتې ابادې له لاسه څومره ډېر خيچن وائل او سرگرداني لري، نو دا وخت مې د ممبۍ او کراچۍ کيفيت رايا د شو. چې د خپلو هنگامو لويه دنيا يې په خپله لمن کې ځای کړې وه، د مشيني ژوند ډېرو اسانتياوو، ترقي که هر څومره په منډه کړي دي، خو د ماحول د الودگۍ، د گادو او ماشينونو د شور له

لاسه يې ژوند او انسان په بله اړولۍ دی. په دې احساس مې زړه يو دم په نيويارک کې هم ډوب غوندې شو. دلته سره له دې چې د شور لومړي او گندگۍ وجود ډېر په نظر نه راځي، خو بيا هم د ژوند او انسانانو دا لويه په منډه مېله، په زغل گادي، د بنده وار ضرور خطا کوي، د ترافیک ټول نظام ډېر بڼه دی، د خپل وطن دې نظام او په دې کې د نښتو گاډو لويو لويو کتارونو دلته په خيال خيال کې ويده کړم، مری مې لوگو ترخه کړه، د سترگو نه مې د لوگو او گردونو له لاسه اوښکې روانې شوې، د گاډو بې ځايه او بې مقصده هارونو مې په غوږونو کې پنجه وړ مېړان خوشې کړل، سر مې په درد شو، خو ژر مې سترگې وزنبولې او هاغه لوگ جن خيال مې وتښتاوه، ځکه چې دا وخت زه د دنيا په يو بڼايسته او منظم ښار کې وم، ټيکسي په پاکو صفا سرکونو روان وو، د ښار يو يو منظر د ماښام په روماني خړه کې ډېر خوند راکاوه، زما د وطن ماښامی خو نن سبا هسې په بنده د خفگان او مايوسۍ خادر راخوړوي. ما ته د سايل صېب د يوې سندرې مصرعه رايا دېده:

((چا هم که مانی د واشنگتن په خوند ستایلي دي...))

خو زما د سترگو وړاندې د نيويارک مانی دنگې دنگې هسکې غړۍ ولاړې وې. د ښار وجود اوس د خړ ماښامی نه د تور ماښام رنگ اخستی وو، خو ماته داسې ښکارېده لکه د ستورو ډک اسمان په ځمکه را کوز شوی وي، لکه د ژوند او هنر د بڼايست او د ښکلا

زرگران چې په خپلو هنرونو د دې بڼایسته شهزاده په تاج او لباس د مینې او رومان زر لگوي، اوس ټیکسي هم په ډېره نادیده رنگ کې خپل دتگ چال اختیارولو، خو یو دم مې خیال د خپل ژوند د ملگري په فکر الول شو، اوس پیني په خپله څوکی داسې ناسته وه چې په ترڅ ناستې یې زما سره خبرې هم کولې، زما مخ یې هم لیدلو، هغه زما په احساس پوهېده، ته پرېشانه یې...؟ هغې په تشویش زما نه پوښتنه وکړه، هو! بس زما خاوند...! او زما د دې خبرې سره هغې خپل موبایل ماته راوړاندې کړو، فون وکړه، زه ډېره زیاته خوشحاله شوم، ژر مې د وارث موبایل نمبر هغې ته ورکړ، هغې ډېر په استقامت د موبایل شمېره برابره کړه، او چې د ټیلي فون رنگ څنگه په ورتلوشو، نو موبایل یې ماته راکړ، خبره وکړه.. هیلو! زما د هیلو په وېنا د نایاب خوبجن غږ مې تر غوږو شو... هن! دې خو ما لکه چې د غرق خوب نه راوینس کړو، ولې ویده وې؟ ماته ژر د ساعتونو فرق د ورځې شپې په حساب مخې ته شو، ورسېدې په خېر...؟ هغه زما نه ټپوس وکړ، او بېخي په خېر... بس شکر دي د ځان ډېر خیال ساته او د خپل صحت نه چې بې غوره نه شې... زه به سبا ټولو ته (زما ورور او خویندو ته) فون وکړم. بڼه ده... د نایاب په دې تسلی مې فون بند کړ، او د مننې سره مې پیني ته موبایل حواله کړ، زما په خېره راغلي اطمینان هغه هم مطمئنه کړه، اوس ټیکسي د یو شاندار هوټل (Radisson) مخې ته ولاړ وو، د نیویارک د ټولو نه گران بېعه هوټل. چرته چې زموږ د اوسېدو انتظام

موجود وو، په لاره مې د پیني نه د فهمیده ریاض تپوس وکړو، هغې وویل هو هغه رارسېدلې ده، خواته د درېو بجو نه د هوایی ډگر په دروازه ولاړه وم. ما بښنه وغوښته او ورته مې وویل چې زما بېگ گډوډ شوی وو، ځکه ناوخته شو...! د هوټل په استقبالیه بنایسته بنایسته پېغلې په کار بوختې وې، د ډېرو مېلمنو د ځایولو او د ډېرو د خارجولو کار یې د حساب کتاب په شکل کې کولو، ما خپل پاسپورت د پیني په وېنا د دې استقبالیې په کاونټر جمع کړو، زما په نوم د کوټې اندراج د مخکې نه شوی و، د کوټې کیلي ماته حواله کړل شوه، چې په دې دوران کې یو وچ کلک خودنگ لوړ بنایسته سور سپین ځوان لاس کې یې یو غټ فایل نیولی رابنکاره شو، پیني ورسره زما پېژندگلوي وکړه، حسینہ گل، او دې سره هغه ماته د یوې بڼکلې مسکا سره رانږدې شو، د هغه د جوړ کړي پروگرام زه دوېمه مېلمنه وم چې دا وخت رارسېدلي وم، او د خوشالی دا احساس لپې لپې د هغه د سترگو نه راتوېده، پیني زما سره هم د ده پېژندگلوي وکړه، زما سترگې د حېرانتیا نه وازې پاتې شوې، دا مارتین رېکر دی، مارتین رېکر؟ بې اختیاره زما د خولې نه دا نوم وختو، هم د ده لومړي ایمېل زما په نوم راغلی و، خو ما په خپل فکر دا یوه بنایسته بڼځه گڼلې وه او په خپل تخیل مې د ده د مخ کړه وړه هم انځور کړي وو، زه یوه شېبه غلې ولاړه وم، په دې نوي ډرامایي اتفاق راته خندا راغلي وه، چې هغه یو ځل بیا د لاسو غېږه زما د هرکلي لپاره خوره کړه، ماته خپل اسلامي او پښتني

روایات رامخې ته شول، زموږ په دود دستور کې داسې چېرته دي؟ په نه زړه مې لاس هغه ته وړاندې کړو، هیلو! هغه ډېر په ورین تندي او اخلاص زما هرکلی وکړ، زما په توره بورقه کې ول ول نغبنستی وجود د ټولو لپاره یو سوال هم و! دلته ما په ډېره رازدارۍ پیني ته دا خبره کړې وه، چې زه امید واره یم، پیني اوس مارتین رېکر ته هم دا خبره وکړه، کوم چې د دې پروگرام جوړونکی وو او داسیا سوسایتي نیویارک مشر او منتظم و، مارتین رېکر ماته په چېرانتیا د پښو نه تر سره او د سر نه تر پښو وکتل، ((ستا لوی همت دی)). دا خبره هغه په داسې انداز کې وکړه چې زما طاقت پرې نور ډېر شو لکه چې د خپلې ژبې او ادب سره د خپلې مینې او محبت لرلو پېغام ما په ډېر هنر ټولې دنیا ته په داسې حال کې صرف په خپل راتگ هم وړاندې کړ، په داسې حال کې خوښځې د کټ نه نه پاڅي خو زما واحد مقصد دا و چې په دې حالاتو کې دې د مغرب او امریکې هر وگړی دې په دې پوه شي چې پښتانه امن خوښي قوم دی، ترقي پسند قوم دی، پښتنې تور سرې د خپلو پښتنې روایاتو په سمون خپل د امن او محبت پېغام د دنیا گوت گوت ته په خپله ژبه خپل هنر رسولی شي او ددې مثال د هغوي په مخکې وو، زه دلته موجوده وم، ټول زما په همت او حوصله ډېر خوشحاله وو، بیا بیا به یې د احترام نه خپل سرونه ماته ښکته کول او ما په خپل دې کردار د خپل خدای... د خپلې مور پښتو ډېر شکر ادا کولو چې هاغه قام چې دنیا ورته خپل سر تیت ساتي. نن ماته سر ښکته کوي، اوس

زما نوره داسې ولاړه د هغوي لپاره هم د فکر خبره ده. زما د ستړیا له وجې یې ماته دا رعایت هم راکړ، چې نن د شپې یوه ناسته لرو، خو دومره ډېره د کار نه ده، هسې یو پېژندگلو او لیدنه کتنه او گډه ډوډۍ خوړل دي، تاته به د دې نه رخصتي درکړو. ما له خدای څه غوښتل...؟ دې سره مارتین رېکر ماته هاغه فایل حواله کړ چې په کې د مختلفو کتابگوټو سره سره د نیویارک او د هوسټین د پروگرامونو ایجنډا پرته وه او د سبا لپاره د لیدو په وعده یې زما نه رخصت واخست، اوس پیني زما سره یوازې سرگردانه گرځېده. زه یې د هوټل لوی دوکان ته بوتلم، د استقبالیې شاته اړخ ته په دې هوټل کې یو لوی بازار په نظر راتلو چې د تلونکو راتلونکو د پاملرنې مرکز وو، په دې دوکان کې هر څه موجود وو، تازه بې موسمه مېوې، د بېکری هر قسم خیزونه، چاکلېټ او داسې نور الا بلا خیزونه، خوزه د څه خوړلو په طبع کې نه وم، بس د ستړیا واحد علاج مې د تورې بې شورو کافي یو غټ مگ گڼلو او وروسته بیا په کټ د آرام راحت خوب. پیني زما د منع کولو باوجود یو د کېک ټوټه هم راواخسته او ورسره یې د تورې کافي غټ مگ. دغه کاغذي بند سر مگونه دلته ډېر استعمالېږي... اوس د لفت په واسطه موږ د هوټل پنځم پوړ ته روان وو، دا لفت د نوي طرز جوړ یو ډېر پلن او ښایسته و، چې ساه په کې نه تنگېده او د چالان نه وروسته به په کې د غلې غلې موسیقی زمزمه په مزه مزه خوړېده. لږه شپه پس زه پیني یوې ښایسته کوټې ته بوتلم. کوټه په نوم خو

یوه ده، خو لوی والی یې دومره وو، لکه د یو وړوکی کور... په څو برخو وپشلی دا لویه دنیا زما د ضرورت نه ډېره زیاته وه، په کې هر یو سهولت په نظر راته، د اخلي پخلي لپاره په کې خودکاره څیزونه پراته وو، چې چایی، کافي خو په کې هم وخت په وخت تیارولې شوه، خو په ما چې کوم څیز بڼه لگېده، هغه لوی... سپنجي (فومي) کټ و، چې ماته یې خوره غېره نعري وهلې... په تک سپین کاټني خادر پوخ کړي کټ خوزه د اوس نه خوبجنه کړم. زما د اوږد سفر او ستړیا تقاضا دا وه چې زه یو وار په تازه اوبو غسل وکړم. غسل خانه هم ډېره د مزې وه، د جدید دور د سهولتونو نه ډکه. په لویه ارته غسل خانه کې د لامبلو یو لوی ټب ته مې ځان لکه د ماهي ورخوشې کړ، د یخو او تودو اوبو د استعمال نه مې بڼه خوند واخست، وجود مې ډېر راحت محسوس کړو، نرمې پستې جامې مې غاړې ته کړې د نیویارک د ماښامي موسم که څه هم بهر یخ وو، خو دلته د دې هوټل دننه موسم لږه تودوخي لرله چې د ای سي (A.C) پلانټ په کې کار کولو چې له عمله یې د بهر موسم د دننه موسم سره سمون لاره. د گرمې کافي نه چې مې سر خلاص کړ، نو د مگ نه تودې لوڅرې ختې. اوس مې په ډېر خوند خوند د دې کافي نه مزه اخسته، د کوتې په رنگینه قالین مې پښې د دمه کېدو په نیت اوږدې وغځولې، اوس مې وجود، ذهن، زړه او فکر دې ته برابر شوي و، چې د سفر ستړیا او غم ټول لکه د بالښت د سر لاندې کړم. او بې غمه ویده شم. د کوتې لویې وړې رڼاگانې مې ټولې مړې

کړې، یوازې د کټ سره خواته په مېز پروت رنگینه ولاړ ورکوتې
گروپ مې رڼا کړ او بیا د خوب لپاره مې په ځان نرمه کمبل راخوره
کړه. شپه په ډېر آرام تېرېده. خوب مې که پوره شوي نه وو، خو بیا
هم بدن مې ډېر په راحت وو، سترگې چې مې وغړېدې نو یوې نوې
ناکرارۍ راوینښه کړم. د مارتین رېکر هاغه فایل مې پرانیسته چې
په کې د نیویارک او هوسټین د پروگرامونو ایجنډا پرته وه، د دې
مطابق سهار (۸) بجې د ناشتې لپاره د دې هوټل بنسکته لاس ته
رسېدل وو، دا خلک خود وخت ډېر پابند دي یو موږ یو چې هیڅ نه
لرو، خو وخت ډېر لرو، بل خوا د دې چې هر څه لري خو وخت نه
لري، سوچ مې دا وکړ چې د خپل وطن په نظام کې ماته خپلې لړلې
رویې دلته بدلول په کار دي. ما هم د دې له خاطرې خپل موبایل کې
د پاڅېدو وخت برابر کړ او د لږ وخت لپاره بیا په کټ کې پرېوتم. په
ټاکلي وخت راباندې خپل موبایل غږ وکړ او له کټه مې راودانگل.
د بېگ نه مې د اغوستو لپاره جامې راوکنېلې، غسل مې وکړ،
ټوله تیاري مې سرته ورسوله او د خدای د نوم د اخستلو سره مې
برقع په سر کړه او بنسکته د هوټل لاس ته مې ځان ورورسواوه، دلته
مارتین رېکر فهمیده ریاض او وقاص خواجه د مخکې نه د ناشتې
په مېز ناست وو، زه لږه شرمنده شوم، خو فهمیده ریاض زما
شرمندگي په خپله دې خبره لرې کړه، چې زه سحر وختي یوه پیاله
کافي څښم نو د دې لپاره د ټولو نه مخکې زه راغلې یم. وقاص
خواجه د لاهور اوسېدونکی دی، خو د اتلانتیا په پوهنتون کې د اردو

ادبیاتو استاد دی، د خپلې کورنۍ سره د ډېر وخت نه دلته اوسېدلی دی، د خوي نه ډېر پوست او شیرین سړی دی، د اردو ژبې بڼه شاعر هم دی، د ټولو تر مینځه د غېر رسمي خبرو اترو سلسله شروع شوه، د پاکستان په امنیتي حالاتو تبصرې، د دهشت گردۍ په وجو هاتو او تاوانونو خبرې د دې وخت اهمه موضوع وه، ما ژر ایجنډا بیا ولوسته چېرته دا خبرې د ایجنډا برخه خو نه دي خو داسې نه وه، بس د وخت او حالاتو ډېر ترخه موږ تېرول، نو هغوي پرې خپلې تبصرې خو به کولې. په ناشته کې مو د خپلې خپلې خوښې خیزونه واخستل او په لومړي ځل دلته دا خبره ماته مغزو ته شوه چې خدای خبر څه حلال مردار به راباندې خوري، ځکه نو جوش شوې هگی او سپوره وچه ډبل ډوډۍ خوړل مې مناسب وگڼل. ټولو خپله خپله ناشته په مزه وکړه، خو فهمیده ریاض او وقاص خواجه داسې په خبرو کې بوخت وو چې.. دا ترېنه هېر وو چې دا پاکستان نه دی، پیني بیا په لاس ترلي خپل ساعت ته کتل. پلیز! د پیني په دې خواست فهمیدې ته رایاد شول چې دلته د وخت ډېره پابندي ضروري ده. اوس موږ د پیني په قیادت کې د هوټل مخې ته ولاړ وو، بهر موسم ډېر بڼکلی وو، دغه زر زري پلوشې د نیویارک په دنگو دنگو ماڼو ډېرې بڼکلې بڼکارېدې. له دې سره د یخې هوا احساس دومره د مزې وو چې انساني احساسات یې راپارول، ما په لومړي ځل اسمان ته وکتل خو دې هسکو هسکو ماڼو د اسمان لویه دنیا ډېره تنگه کړې وه، دې منظر د لږ وخت لپاره خوند راکړ، خو

بیا مې د خپل وطن پراخه اسمان را یاد شو... نن زما د خیال په دنیا د خپل وطن اسمان ویره غېږ ولاړ وو، دې قام خپل ځایونه څومره بنکلي په امن ساتلي دي، د وینو لښتي خو زما په ځمکه بهوي، دې احساس مې دننه د نفرت اور ته لکه چې خپله لمن ووهله، نو بیا به راته خپل سوالی کچکول هم په مخ ایرې باد کړی. اوس مور یو بل ځای بنايسته کېږي. ته روان وو چېرته چې د ما بنام د پروگرام لپاره مور ته زده کړې راکول کېدې. په دې بنايسته کېږي. کې څلور څوکی. زموږ لپاره پیني د مخکې نه اېښې وې. مور د پروگرام د ایجنډا نقلونه راو کښل، پیني په خبرو اترو کې د پروگرام ټوله ایجنډا مور ته واضحه کړه، وقاص خواجه زموږ د نظمونو د انگرېزي ترجمان په توگه راغوښتلی شوی و. د پروگرام تشهیر په ډېرو لویو لویو اخبارونو او انټرنېټ شوی وو، زموږ پېژندگلوي په ډېرو ژوندو ټکو کې کړې وه، د دنیا د لویو ژبو د لیکوالو په کتار کې زموږ عکسونه هم له هغوي سره لگول شوي وو، دلته مور د تودې کافي نه هم خوندونه اخستل او داسې بیا د دې ځایه د ټیکسي په ذریعه مور خپل د استوگنې ځای ته روان شو. پیني به خپل ساعت ته بیا بیا کتل او د څه وخت لپاره یې زموږ څخه رخصت واخست، په دې وینا چې د غرمې ډوډۍ به په گډه د اېشیا سوسایټي په دفتر کې خورو، د هغې سره مو خدای په امانی وکړه او مور د لږ وخت د ارام لپاره خپلو خپلو کوټو ته ستانه شو، د

فهمیدې کوټه په څلورم پوړ کې وه نو زه یې په مخه خپلې کوټې ته بوتلم.

فهمیدې ایا چې ماته په غور وکتل نو په ډېره همدردۍ به یې راته ویل، لېونۍ! د ځان ډېر خیال ساته، راځه همدلته په کټ خمله، د هغې په کوټه کې دوه کټونه وو، ما هم خپله غټه برقع د ځانه اخوا کړه، لږه په سکون شوم او ابغه نېغه په کټ کې وغځېدم. فهمیده ډېره مینه ناکه وه، خو ډېره لېونۍ او اوتره اوتره غوندې وه، کاواکه به گرځېده، او اړتاوکه اړتاوکه به اخوا دېخوا کېږي... کله کله خو خپل هوش هم د لاسه ورکوي... په خبرو خبرو کې یې ناڅاپي ځان د جامو یو لوی پنډ ته چې د ځان سره یې راوړې وې او په فرش پروت وو، څه جامې جوړې خو په ځمکه خورې وړې پرتې وې. ورساوه... ځان یې لوخ برېنډ کړ. زما نه خو وار پار خطا شو... دا ولې...؟ د ځانه مې سوال وکړ، بیا یې سگرېټ ته لاس کړ، د سگرېټ سر ته یې اور ورته کړ. خبره یې جاري هم ساتله او هم هاغه رنگ لوخه برېنډه بڼه په آرام په صوفه کېناسته اوس هغې ته رایاد شول چې په هوټل کې دننه سیگرېټ څښل منع دي او دا یو قانوني جرم دی... سیگرېټ یې بېرته به ډبې کې کېښود... خو زما دننه د پرېشانی او وېرې یو داسې کیفیت راخوړ و چې زما د لاسو پښو نه یې دم ویسته، ما به کله خپله ځنگل په سترگو کېښوده، کله به مې مخ واړولو او کله به مې د حیا نه سترگې پټې کړې. زه ولې دلته

راغلم.. په خپل ځان راته قهر راتلو، دا څنگه بنځه ده؟ نه د چا نه پرده کوي او نه حیا په هغې په یو مخ د یوې زړه چاودې کیسې سر راتینګ کړي و او په ما د وېرې نه د شرم نه د یخو یخو خولو لختي رامات وو، اخر ډېره لحظه پس یې نرۍ پستې سپکې جامې په تن کړې او زما په وجود کې ایله دم راغلو. خپلې ټولې دوايانې یې ځانله مخې ته کړې او د یوې یوې نه یې په خپل نوبت گولۍ د تالو نه بنسکته کولې... هو کنه عاجزه د شکر ناروغه ده، ډېر ذهني مرضونه هم لري... خو څومره درد او مینه چې د انسان لپاره په خپل زړه کې دا لري خو دغه د دردمندي خو د هغې فکر او احساسات په دنیا ځلولي دي. د هغې نظر د انساني ژوند او طبقو په لوړو ژورو بنځ وي، دې سره سره یو وینې سیاسي فکر او شعور هم لري... د وطن په ډېرو معاملو او د نظام په ډېرو مسلو کې یې خپل ځان د یو سیاسي سوچ او فکر سره دننه کړی دی. د وطن په وینو وینو حالاتو ډېره دلگیره وه. د سیکرټ په لوگو کې به یې د خپل اولس او خپلې ټولنې د سر نه ختونکو لوگو او لمبو ته هم تر لري لري کتل. کله کله به لکه د لېونو په خندا شوه. په هر حالت کې د انساني ازادۍ قایله ده. نو ځکه په فکري او جذباتي قدغونو یوه وړه لمحہ هم د هغې په احساس یو دروند پټی جوړوي. د زړه یې خپله یوه دنیا ده، د هغې د ملنګۍ او دروېشۍ دنیا چې خپل ځان په کې د خپل هنر ملکه گڼي. ما سره یې ډېرې خبرې وکړې زما د سیمې په سیاسي او سماجي ستونزو ډېره پوهه وه، هغې سره د خبرو اترو دا اوږده لړۍ د

کوټې د ورد ډېږدو په اواز وشلېده. فهمیدې ایا ژر دروازه خلاصه کړه، نو مخامخ پیني ولاړه وه، هغې چې زه هم دلته موجوده ولیدم، نو ویې خنډل، لکه چې له کړاوه بیغمه شوه، ما پسې به یو پور پورته راتله او بیا ژر فهمیدې ایا خپل گرم جمپر واغوندو او دواړه د پیني سره روانې شو، د هوټل نه بهر یوې ټیکسي ته یې اشاره وکړه او لږ ساعت پس گاډی د ایشیا سوسایټي نیویارک دفتر مخې ته ولاړ و.

د عمارت په لویه دروازه ولاړ یو چست چابک سیکورټي گاډی پیني ته د لاس په اشاره دننه د تلو اجازه ورکړه، مخامخ یو لوی کتابتون و، چې گڼ کسان په کې په کار بوخت وو، دلته د یوې سکینې لورې دنګې ډېرې خوږې پیغلې زموږ تود هرکلی وکړ. د رنگ څخه دا یوه شرقي پیغله بنسکارېده، چې زما په اندازه د هندوستان بنسکارېده. خو هغې چې کله خپل لاس د یوې نرمې مسکا سره ماته د روغې لپاره راکړ، نو په اردو ژبه یې ځان د عایشې په نوم زما سره معرفي کړ، چې تعلق یې د کراچۍ سره و، زه د عایشې په لیدو ډېره خوشحاله شوم، هغه د تېرې څه مودې نه په نیویارک کې مېشته ده او په ایشیا سوسایټي کې خپله وظیفه ترسره کوي. په دې کتابتون کې د دنیا د هرې ژبې په هره موضوع لیکل شوي کتابونه موجود دي، وروسته ما هم دې کتابتون ته د خپل نوي کتاب «ملکه» ناول سره سره د امین الله داودزي کتابونه او د زلمي شاعر ساحل یوسفزي شعري مجموعه (سپوږمۍ په سمندر کې)

ډالۍ کرل. دې سره سره عایشې مور د کتابتون په گوټ گوټ وگرځولو او د دې ادارې د کار په اړه یې بشپړ معلومات مور ته هم راکول، چې ایشیا سوسایټي د اسیایي هېوادونو په ادب او کلتور هم کار کوي هر کابل دې هېوادونو نه د ادب او کلتور سره علاقه لرونکي ادیبان، شاعران او فنکاران راغواړي او د هغوي د فن او هنر ډاډگېر نه کوي دا اداره یوه شخصي اداره ده چې د ریاست سرپرستي هم ورته حاصله ده. خو ددې د آمدن لویه ذریعه د دې د غړو مرسته چنده ده. چې د دې ټول غړي میاشت په میاشت یو ټاکلی فیس د دې ادارې په پانگه کې جمع کوي. خو د ملک ډېرې کمپنۍ تجارتي ادارې هم د دې ادارې سره مرسته کوي. اوس عایشې د دې عمارت په دویم پوړ کې مور خپل دفتر ته بوتلو، د هغې دفتر هم ډېر ښکلي پراخه وو چې د نوي دور او زمانې په ټولو جدیدو دفتری سهولتونو ډېر منظم پروت وو. عایشه یوه څیرکه او باتجربه جینۍ وه خپله د یوې ښایسته وړې ماشومې مور وه، هغې په خپل لومړي نظر زما وجودي حالت پیمانہ کړی وو، تاسو خو به ډېر په تکلیف شئ، د ماشوم پیدایش کله متوقع دی...؟ او څویم ماشوم مو دی؟ ما د عایشې په دې مشکلو پوښتنو ډېر وخنډل او چې د خپل ماشوم د پیدا کېدو نږدې نېټه مې ورته وښودله، نو یقین یې نه راتلو... کمال دی... هغې په حېرانتیا ماته کتل... بیا دلته پاتې کېږئ ولئ نه... دا به ستا د ماشوم په گټه وي، چې دلته پیدا شي... د عایشې په خبره کې هم وزن وو، خو دا خبره مور هاغه وخت

پرېښودله چې کله مور ټولو په دې ښه غور وکړ او بیا مو فېصله دا وکړه چې خپل پروگرام ته تلل پکار دي او بیا ژر واپس راتلل. ځکه چې دلته څه هم که په انساني بنیادونو... د انساني حقونو پر اساس داسې مسلې ښې حل کېدای شي، خو د ښځې په داسې حالت کې په یوازې سر څه ناڅه ستونزې هم رامنځ ته کولې شي. ولې چې د مرگ او ژوند خبره ده. نو دا بحث او په داسې تجویزاتو غور مور پخوا پرېښی وو. ماته ژر تر ژره خپل کور او خپل وطن ته واپس تلل وو. عايشې سره زما خبرې روانې وې... د هغې لومړۍ لور (ماه نور) د شپږو میاشتو وه، نو ځکه د هغې په څېره هم د نوې مورولۍ رڼاگانې او خوشحالی گډېدې. زما دلته لس ساعته کار وي، په دې دوران کې ماته خپله لور ډېره یادېږي! په دې المیه ماته د هغې په سترگو کې د یوې مور مینه نوره هم راوخلېده. د هغې دې جذباتي لېونتوب زما لاس هم ورو شانتې د برقعې په کړلېچونو او گوټ پېرونو کې پټ زما خټې ته ور وغځاوه، زما بچی هم واړه واړه ټوپونه وهل... لکه چې هغه زما مخې ته د عايشې مخې ته ژر راتلل غواړي... لکه چې هغه مور دواړو ته دا یقین راکول غواړي چې زه هم خپلې مور ته ډېر گران يم! زه د خپل بچي په احساس پوهېدم. په خیال خیال کې مې هغه په غېږ کې نیولی وو، خپلې تودې شونډې مې د هغه په پستو پستو رخسارونو لگولې او داسې ما هم د خپلې مینې ټوله گرمي د هغه زړه، د هغه روح او احساس ته رسوله. هغه ورو غوندې سترگې پټې کړې. دا واخلي! عايشې د تازه مېوې د

جوسو گيلاس ماته راوړاندې کړ او زما د خيال لړۍ دانه وانه شوه. ما د جوسو خالي کړۍ کاغذي گيلاس نږدې په يوه شکرۍ کې وغورځاوه، چې دې دوران کې يوه گړندۍ امریکنۍ د خپلو سرو بږو وينتو او شنو شنو سترگو سره په برقه په خدا راښکاره شوه. هیلو حسینہ گل.....!

هغې زما لاس ټينگ ونيو او ما په يو مخ حېران حېران د هغې مخ ته کتل. دا درچل کوپر ده زموږ د ادارې د نيوبارک د خانگې مشره.....! رچل کوپر زما حېرانتيا د کتو وه، زما سره د خط کتابت او رابطې ذمه واري د مارتين رېکراو رچل کوپر وه، ما په خپله اندازه مارتين رېکر زاننه او رچل کوپر نارينه گڼلي وو، خو دلته په راتلو زما دواړه اندازې سرچپه ثابتې شوې، لومړۍ د حېرانتيا دیکه مې د مارتين رېکر په ليدو خوړلې وه او دوېمه د رچل کوپر په ليدو، چې نن زما مخې ته د يوې زاننه په شکل کې موجوده وه، په ځان پورې يوځل بيا خدا راغله، خو د پتې خدا بندونه مې هاغه وخت وشلېدل کله چې رچل کوپر يوه لحظه پس په بنايسته پاکستاني جامه کې په تور پرتوگ او سور کميس په غاړه او لويته په سر زموږ مخې ته وه، څنگه ښکارم؟ هغې د ټولو نه داد اخستل غوښتل او واقعي چې په داسې جامه کې هغه يوه شرقي پېغله ښکارېده. موږ ټولو د هغې صفت وکړ دا راته عايشې د کراچۍ نه راوړې ده، د نننۍ دستورې (فنکشن) لپاره مې په

خصوصي توگه واغوستلې، اوس خو زما نظر بيا د هغې د گرځېدو په چال او د هغې په سر د لويې لويې لويې په ځنگېدونکي پلو پسې اوږېدو، نن فهميده اپا لږه غلې وه، د سيگرټو څښلو ته يې زور ورکړی وو، داسې ښکارېده لکه چې د هغې په اعصابو څه نوی بوج راغلی وي، د سترگو نه يې تورې حلقې تاو شوې وې. د هغې د خلې چوپتيا لکه چې د هغې د زړه دننه د يو پټ طوفان شغله خوړله. د گرمې د ډوډۍ انتظام رچل کوپر هم دلته کړی وو، په ډوډۍ کې نور کسان هم شامل وو، هر څه چې وو هر څنگه چې وو، خپته هم مړول وو، په پروگرام کې لږ وخت وو، دې دوران کې د مېډيا کسانو ته دا موقع په لاس راغله چې د مېلمنو سره خبرې وکړي. په ډېر ښه ماحول کې د مېډيا سره مو خبرې وکړې. د خپل راتگ مقصد مو بيان کړ، په خپل کړي کار مو خبرې وکړې. خو زياتې پوښتنې زما نه زما د علاقې په سماجي حالاتو د زمانه وو په تعليم، صحت او نورو سماجي مسلو وشوې. د سيمې د امن امان په هکله ډېرې خبرې وشوې، خو زما په سيمه د اور د لمبو په څنگ کې چې پښتنې پېغلې او نجونه د خپل سماجي ژوند د ښه کولو لپاره کوم کردار ادا کوي نو په دغه ټولو حوالو مې د هغوي مخې ته د پښتنو د امن پسندۍ او ترقي پسندۍ يو روڼ عکس وړاندې کړ. د مېډيا سره د خبرو اترو نه پس هاغه لوی هال ته بوتلل شو، چېرته چې دا لوی پروگرام راجوړ شوی وو، په گڼ شمېر کې خلك راغلي وو، چې زيات په کې د هند او پاکستان وو، او چې د پروگرام د پېلولو لپاره

رچل کوپر راوغوبنتل شوه، نو د ناستو خلکو د لاسونو پر قا د ناستو خلکو د غوړونو پردې شلولې دا ټولې چکچکې د رچل کوپر په تن د مشرقی لباس لپاره وې. هغې د ټولو مننه وکړه، په درنو ټکو یې موږ ته هرکلی وکړ، د خپلې ادارې په اغراضو او مقاصدو یې رڼا واچوله، د اېشیا د هېوادونو په سماجی، اقتصادي او سیاسي حالاتو او د دې سیمې اولسونو ته د راپېښو مسلو په هکله کوتلی بحث وکړ او ادب او هنر یې د دې ټولو حالاتو د سمې لپاره د امن او مینې یوه لاره وگڼله. ناستو خلکو د رچل کوپر د خبرو ستاینه وکړه او د اېشیا سوسایتي امریکې هلې ځلې یې یو مثبت گام او د وخت ضرورت وگاڼه. موږ درې واړه مېلمانه یې په ډېر عزت ستيچ ته راوبللو زموږ د کار او زیار یې مېلمنو او ناستو راغلیو خلکو ته پرچار وکړ، په دې دوران کې رچل کوپر دا خواهش ولرلو او اعلان یې وکړ که چېرې مېلمنو د ځان سره خپل کتابونه راوړي وي نو مخامخ دې یې کېږدي چې راغلي کسان یې په بېعه واخلي، فهمیدې ایا ژر د خپلو کتابونو یو لوی کاغذي بند کاتن راوسپړه او د خپلو چاپو کتابونو ډېری یې ودرولو... اوس د پروگرام اصلي برخه پېل شوې وه. کتاب چې د امریکې د سفارتخاني په مرسته په پاکستان کې د ماډرن پویټري اف پاکستان په نوم چاپ شوی وو، نن یې اېشیا سوسایتي له خوا د مخ کتنې دستوره کېدله. دغه کتاب هم حاضرینو لپاره مخامخ اېښودلی شوی وو، خو اول د هاغه نظمونو ذکر او پرانسته شروع شوه چې په دې کتاب کې یې

انگرېزي ژباړې موجودې وې... مور ته د خپلو خپلو نظمونو د اورولو بلنه راکړل شوه، لومړۍ زه د دې مقصد لپاره راوغوښتل شوم، زما پنځه واړه نظمونه ناستو کسانو ډېر وستايل، په دې ټولو مېلمنو کې يو هم پښتون نه و، خود شعر يو داسې زور او جادو ضرور وي چې دا خپل پېغام هر چاته رسولى شي، ځکه چې شعر او هنر يوه افاقې ژبه گڼلې شي. ماته داسې ښکارېده لکه چې زه د پښتو او پښتنو په محفل کې وېنا کوم... د هر مخ تاثرات زما د ژبې... زما د الفاظو، زما د لهجې او زما د احساساتو د پوهې وو، او بيا چې کله وقاص خواجه اول زما د نظمونو انگرېزي ترجمه وړاندې کړه، نو اوس زما د شعر معنا هر چاته رسېدلې وه، زما د فکر او د ناستو خلکو تر مينځ د ابلاغ ټولې فاصلې وقاص خواجه اخوا کړې وې. اوس ما ليدل چې ډېر خلک د خپلو څو کيو نه راولاړ شول او په زوره زوره يې ډېر وخت لاسونه پر قول او دا لمحې زما د ژوند يوه داسې شېبه وه چې د لوي الله (ج) شکر مې ادا کړ، په خپلې پښتو خپل هنر نوره هم ونازېدم. زما پېغام د دنيا د يولوى وطن وگړو ته وړاندې وو. فهمېدې ايا هم د حاضرينو نه شاباسي واخسته، ناستو کسانو زموږ د دواړو نه پوښتنې هم وکړې چې زموږ د وطن او په خصوصي توگه د پښتنو په سيمه چې حالاتو کوم اور اخستي دي، په هغې کې پښتنه ښځه د خپل ادب، ژبې او ثقافت د ودې لپاره خپل تگ جاري ساتي او په خپل اعتماد ددې حالاتو په ضد يو مزاحمتي او دفاعي کردار هم لوبوي، خصوصاً

ناستو حاضرینو زما د وطن سیمو په حالاتو ځانونه خبر کړل او په داسې حالاتو کې یې زما کردار او ادبي زیار ته لوی درناوی راوبښلو، د ایا کتابونه په ډېرو ډالرو خرڅېدل او زه خپل نوي چاپ ناول «ملکه» ته د فکر په ټال ځنگېږم.

دا کتاب د پښتو وو، او د ایا خود ډېرو کتابونو انگرېزي ژباړې هم شوې وې چې دا وخت د کتابونو په صورت کې د راغلیو مېلمنو د پام د لاندې وو، ډېر خلک به ماته رانږدې شول... ستاسو کتابونه نه شته؟ او ما به په ډېر ویاړ خپل کتاب «ملکه» راواخسته او مخامخ مې کېښود، خود بده مرغه د پښتو یو ویونکی یو لوستونکی هم دا وخت په دې محفل کې نه وو، چې د یوې پښتنې دا زیار یې هم نازولی وای. زه په دې احساس ډېره عمژنه وم، ټوله خوشحالي مې د صابون د څگ په شان ناسته وه، د وطن په هاغه ادارو ډېر افسوس راغلو چې د ژبو او ادبیاتو د ودې لپاره په نوم خو جوړې دي، خو فعالیت نه لري. زما د ژبې او ادب لپاره ریاست تراوسه هاغه کردار ولې ترسره نه کړو، کوم چې د هغې حق دی، د ادب، ژبې او زما ثقافت لپاره زما د قام واکمنو عملاً څه وکړل؟ د یو پښتون ادیب شاعر لپاره داسې اداره ولې نه شته چې د هغه آثار په نورو ژبو وژباړي... فهمیده ریاض هم د دې وطن د یوې صوبې لیکواله ده، د هغې ډېر آثار مخې ته راغلي دي خو یوه بدنصیبه ژبه زما ده، مور پښتانه ادیبان او شاعران چې په کورنۍ کچه مولا

څوك نه پېژني، خو ژر مې خپل دغه راپار بدلي احساسات په دې تسله وتمبول چې زه پښتنه ليكواله يم، خو بيا هم د دې حالاتو او محرومو باوجود نن زه او فهميده رياض دواړه په يوځای يو محفل کې ناستې يو. په يو حبثيت رابلل شوي يو. زما لپاره خو دا اعزاز هم ډېر دی. څېر دی زما (ملکه) دې هم داسې پروت وي، زما فکر خو دلته راوړسېده، په دې خبرو مې ځان ډېر په تسله وگڼلو، زه چې د دې سوچونو د حصار نه راووتم، نو يو اواز، زما ټوله توجه ځانته راوگرځوله، تاسو په دې کتاب ماته خپل يو لاسليک (اټوگراف) وکړئ، يو بنايسته زلمي لکه چې زما دا ټول پټ ماتم يې اورېدلی وي، او لکه چې زما د دې وخت لرونکي يو يو اضطراب پرېشانه کړی وي، زه ډېره حېرانه شوم، ماته يقين نه راتلو چې زما ((ملکه)) هم يو بنايسته زلمي د ځان لپاره انتخاب کړې ده. څه....؟ ما تپوس وکړو، هو! تاسو په دې خپل لاسليک وکړئ، هغه د کتاب سرپاڼه ماته په خپله گوته په نښه کړه او ما د پرس نه خپل قلم راواخستو، اوس زما په سترگو کې غټې غټې اوبنکې راغلې وې، په رېږدونکو لاسو مې خپل لاسليک په خپل کتاب وکړ او چې څنگه مې کتاب هغه ته ورکاوه، په موټي کې يې پټ راته د لسو ډالرو نوټ کېښود. دلته زما جذبات بيا بل رنگه شول. ايا ما وغوښتل چې زما کتاب دې خرڅ شي؟ که ما وغوښتل چې دا دې چاته ورسې؟ دا احساس هم ډېر قاتل وو... ما خود خپلې پښتو قدر ژړلو، نو بيا دا خود پښتو قدر اوشو... د يوې پښتنې ليکوالې

ډاډگېرنه خو کېږي. د دې لوی او یادگاري پروگرام نه پس ما بنام دلته په بل لوی حال کې د اردو مشاعره ټاکلې شوې وه، چې د هغې په پېل کې لږ وخت پاتې وو. دلته په ناسته ډېره سترې شوې وم، نو د بل پروگرام د ناستې پورې دا پاتې وخت مو د تازه کېدو له خاطرې په گرځېدو تېرول غوښتل. اوس ایا هم ښه په سر کې وه ښه ډېر کتابونه یې خرڅ شوي وو، زه یې د لاسه کلکه نیولې وم او په توکل یوې دفترې کوټې ته ننوتو چې دا وخت په کې څوک ناست یا په کار نه ښکارېدل. دلته په یو لوی اوږد مېز تازه مېوې په ښایسته ښایسته رکېبو کې پرتې وې، د بندسر لوبني کې گډه وډه وچه مېوه هم ښه ډېره پرته وه او ورسره د شرابو بوتلې د شیشې د گیلانسونو سره هم پرتې وې. ایا خو چې دغه هر څه ولیدل او لا دا هم چې بل څوک شته هم نه، نو ورغوټه شوه پرې، زما خو وارخطا شو، هسې نه دلته کوم مېلمانه راروان وي؟ خو هغې دغه ویل خوره، دا هم زموږ لپاره دي...! زه په دې سوچ کې وم چې دا خو ډېره بده خبره ده... چې په دې کې یوه غټه خبره د میانه عمر ښځه رابنکاره شوه چې د ډېر غټ والي د سوبه ورته گرځېدل هم گران شوي وو، فهمیدې ایا ته چې یې وکتل نو بې اختیاره ترغاړه وته، ماسره یې هم ډېر په محبت سترې مشي وکړل، د دې مېرمنې نوم ټمینه قرېشي و، پاکستان کې د کراچۍ اوسېدونکې وه، په انگرېزي کې یې په ((صوفي ازم)) یو غټ کتاب هم نوی لیکلی و، کوم چې موږ وروستو د ډاکټر عذرا رضا هم کره بیا د نظره تېر کړو، ټمینه قرېشي د ښځو د

حقوقو د یوې نمایندې په توګه خپله پیژندګلوي لري، د کورني تشدد بنسکار بنځو په ژوند او مسلو یې ډېر دستاويزي فلمونه هم جوړ کړي دي. هغه زما په راتګ هم ډېره خوشحاله وه، وروستو موږ ته بنسکاره شوه چې دا ټول بندوبست او مېلمستیا هم زموږ لپاره وه، خو موږ پرې لږ بې موقعې راغوتې شوي وو. ثمينه قريشي ماته ډېره توجه راکوله زما د کلي، سيمې او د وطن د حالاتو د بنځينه وو د حال يې رانه بيا بيا پوښتنې کولې، د بنځو ډېرې ستونزې په دې خبرو اترو کې د بحث لاندې راغلې. په دې ډېره خوشحاله شوم چې د ثمينې بي بي د سوات د والي صېب د کورنۍ سره ډېر ښه تعلقات دي او چې کله هم پاکستان ته راځي، نو د والي صېب د اولادونو سره خامخا ويني گوري، د عدنان اورنگزېب تپوس يې بيا بيا کاوه، چې زما د بچي په شان دی او ډېره مې نازوي، اوس د مشاعرې اغاز کېدونکې دی. رچل کوپر موږ پسې دې ځای ته په خندا راغله او د مشاعرې اطلاع يې راکړه. د مشاعرې د پاره هم هال د خلکو نه ډک وو، د پاکستان او هند وگړي د اسيا سوسائيتي په ټولو هلو ځلو کې ډېر په مينه گډون کوي. د رچل کوپر په تن هاغه لباس اوس لا نور ډېر بنسکلی بنسکارېدو، د مشاعرې د شاعرانو شمېره لږه وه، خو د اردو د مشاعرې لپاره د راغليو کسانو ذوق د کتو وو، د مشاعرې مشره مېلمنه فهميده رياض وه، شهلا نقوي، افتخار نسيم، رئيس انعام او حمېرا رحمان په کې شامل وو، د مشاعرې لپاره هر شاعر د خپلې شاعرۍ نه ډېر بنسکلی انتخاب حاضرينو ته

وړاندې کاوه او هغوي په چکچکو شاعرانو ته شاباسي ورکولو، دې مشاعرې ته د پاکستان نه د اردو نوميالی شاعر او دانشور افتخار عارف هم غوښتلی شوی وو، خو د ځينو مجبوریتونو له کبله د هغه تگ سمی ونه خوړه، د مېلمنو لپاره د تودې کافي بندوبست هم و.

زه يوځل بيا د ثمينې په څنگ کې ناسته وم، چې په دې کې يوه لوړه دنگه خوږه بنځه غلې شان زما بل لاس ته په خالي څوکۍ کېناسته او په پښتو ژبه کې يې راته په خبر راغلی ووايه، ډېر وخت پس يو غږ زما غوږو ته د پښتو راغلی و، ژر ورته راوگرځېدم، خو اوس هغه ماته د ترغاړې وتو لپاره راولاړه شوې وه، هغې زه دومره په مينه رانږدې کړم لکه چې يو بل مو د مودو څخه پېژندل، ((زه د ناگمان د شبقدر اوسېدونکې يم او زما نوم نسيمه خان دی)) هغې ژر خپل ځان په ما وپېژنده، ما ورته وويل ډېره خوشحاله شوم ستا په ليدو، ما هم ورته د خپلې خوشحالی اظهار وکړ او بيا تر ډېره وخته په روانه ساده پښتو کې د هغې خوږو خبرو زه په خپل جادو کې وساتلم. نسيمي زما نه زما د ادبي هلو ځلو او کتابونو پوښتنې وکړې، يو کتاب يې په لس ډالره زما نه په بيه واخست، هغې هم خپل يو تنظيم چلولو او په اسيا سوسايټي کې يې خپل غږيتوب هم لرلو، مشاعره خپل اخري پړاو ته رسېدلې وه د مېلمنو د هال نه د وتلو سلسله روانه وه، خو نسيمي زما څخه د جدا کېدو زړه نه کېده

او نه ترې زما، هغې ته چې کله زما د ناروغۍ احساس وشو نو اوس یې په ډېره کلکه راته بیا بیا وویل، مه ځه مړې!! ماسره به یې... پاتې شه. دا به زما خوشحالي وي چې ستا د بچي زېږون زما کره وشي. خو ما ورته هاغه مجبوري مخې ته کړه چې داسې به مې کړي واي خو که خاوند راسره وای، په هر حال په هغې ناوخته کېده ځکه چې د هغې کور ته د دوو ساعتونو د لارې سفر و، ماته یې خپل د پتې کارډ راکړ او په ډېره مینه یې رانه رخصت واخست. مړې پاتې شه کنه..! هغې لکه د وړو ماشومانو ماته منت کاوه، او ما به ورته په زوره زوره وخنډل، د خپلې بې پناه مینې پنډونه یې راپه سر کړل او ددې خبرې کلک لوظ یې رانه واخست چې کله ستا د بچي زېږون وشي، نو ما به خامخا خبروې، ما ورسره وعده وکړه او داسې هغه ورو ورو د خلکو په گڼه گڼه کې زما له نظره پناه شوه، د نسیمې سره زما خبرو دومره وخت واخست چې زما د خیاله دا بېخي وتلې وه چې مشاعره سرته رسېدلې ده او پینې عاجزه د ډېر وخت نه زما په انتظار وه چې زموږ گرځول راگرځول ورته سپارلي شوي وو، اوس چې کله پینې بیا خپل ساعت ته کتل نو ما ته اندازه وشوه چې زموږ د تللو وخت دی، ایا هم چرته د هال به بل سر کې چاسره په خبرو ولاړه وه، خو د پینې چستی او چابکی د کتو و، ژر به د هغې څنگ ته هم په منډه ورغله او بیا به ژر ماله د هغې لږ وخت مو ضایع کړو، خو دا غم به د هغې وو چې وخت یې څومره قیمتي وو -
 ؟ په هر حال اوس یوځل بیا د نیویارک په یو بل بنکلي ماښامی کې

د رنګانو او تیارو په پټ پټونې کې د ټیکسي په انتظار ولاړې وو، نن چې دې بناړ د رنګ او رنګونو کوم لباس اغوستی و، نو هغه د یو خیالي جانان د بنایسته تصور په شان و، د بناړ د ما بنام رومانیت بیا په غورځنګونو و، موسم نن ډېر یخوالی لرلو، یو دم د یخې هوا روماني منګولو د احساساتو دنیا راویننوله، دې نری هوا به زما د بورقې نقاب زما د مخ نه کله په یوه اړولو او کله په بله ټوله ورځ ډېره بې ارامه او مصروفه تېره وه، خو زما په بدن د ستړیا هېڅ آثار نه وو، زه داسې ګرندی وم لکه چې زما په وجود هېڅ اضافي پټی نه وو او بیا یوې ټیکسي موډلر وخت پس د خپل هوټل مخې ته کښته کړو، خو زما بدن اوس لږې ستړیا په خپلو لاسو کې ونیو ځکه چې د خپل کټ او خپلې کوټې اسره مې لیده، د ټولو نه مې اجازه واخسته او په خپله کوټه کې مې د ټولې ورځې ستړیا د تودو اوبو په غسل دمه کړه، دوه رکعتنه نفل مې ژر ژر د فرض لمونځ سره ادا کړل او بیا بې غمه په خپل کټ کې پرېوتم. د خوبونو بناپېری ژر خپلې غېږې ته کړم، د خوبونو دنیا به ډېره رنگینه رنگینه زما مخې ته وه، د ورځې ټولې سرګرمۍ به مې لکه د فلم په سکرین کتلې. کله به خپل وطن خپل کور ته واپس تلې وم، کله به مې ځان د اولاد د زېږون په مرحله کې د روغتون په کټ پروت لیده، د خپل بچي راتګ ته به ناګراره وم، د دې مرحلې هر درد به مې د زغم په تار کلک ګنډلی و، کله به مې خپله مرګي حامل ترور د ځنګدن په حالت کې لیده، کله به روغه جوړه د خوبه راویننه کړم، اوس به په ویننه

دغه هر څه زما سترگو سترگو ته کېدل، خوب به لرې وتښتېده، په دې کېفیت کې یوځل بیا ویده شوم، چې د کوتې د دروازې د ډبېدو په غږ په هېبت راپاڅېدم، زړه ته مې راغله... لکه چې زه ویده پاتې وم او څوک زما وینسولو ته راغلي دي، اف! سر مې په دواړه لاسه نیوو چې ور یوځل بیا وډبېدو، پښې ابله چې مې دروازې ته منډه کړې ورو شاتته مې تمبه نیمکښو کړه او چې په غور مې وکتل نو ایا ولاړه وه، ما سترگې مښلې... هن واخله تا د شپې ډوډۍ نه وه خوړلې تا له مو د بازار نه برگر راوړ، دې وپنا سره هغې یوه بنده لفافه ماته راوړاندې کړه. او ایله ماته رایاد شو چې زه دومره ژر ویده شوې وم چې ډوډۍ خوړل مې هم هېر شوي وو، د ایا سره وروستو په لږه فاصله وقاص خواجه هم ولاړ وو، ما یې مننه وکړه خو دا مې ورته هم وویل چې ولې مو دا کړاو وکړ، هغه په خندا شوه ویل یې لېونۍ! تانه زیات خو ستا بچي ته ددې ضرورت دي. د ایا کور دې ودان وي زما لپاره به یې ډېر فکر کاوه، اوس هغوي بېرته لاړل او زه په دې تسله شوم چې شپه خو لاپه سر پرته ده، دا خو زه وختي ویده شوې وم، ما د ماښام نه پښې ته معذرت کړي و چې د شپې په ډوډۍ زما انتظار مه کوئ، ځکه خو ایا په خپل خرڅ ماته د بازار نه تود برگر راوړي و، برگر مې په مېز کېښود او ما ځان بیا کټه ته ورساوه، چې د خوب شلېدلې لږې مې بیا پیوند شي، سحر وختي مې ځان تیار کړ او د ناشتې لپاره ټاکلي ځای ته مې ځان ور ورساوه، دلته مې خپل ملگري څوک هم په نظر رانغلل، چې ایا او

وقاص مې ونه لیدل نو راغلم د هوټل په لوی لاونج کې په یوه بنایسته چوکۍ کېناستم، سحر وختي و خو دلته د خلکو یوه لویه مېله په نظر راتله، څوک د هوټل نه روانېدل او څوک ورته راتلل، عجیبه منظر و، د هوټل کارنده عمله د مسافرو په خارجولو او ځایولو کې بوخته وه، د بېگونو د پایو کرهار، د چیتو پیتو جاپانیانو او چینایانو د خبرو گنګوسو ډېر خوند راکاوه، ډېرو جوړو به د یو بل نه لاسونه په مینه تاو کړي وو او د ژوند او رومان به نشه کې به ځنگېدلي روان وو، ډېرو تلونکو راتلونکو خو به ماته هم د یوې مسکا سره وکتل او په منډه به تېر شول. دلته ما ډېرې غټې غټې په وجود پندې زبانه لیدلې... ډېرې نرۍ زبانه مې هم په نظر راتلې چې لکه د نازک تار گومان پرې کېده، دا خلک د خپل صحت ډېر خیال ساتي، ورزش او پیاده گرځېدل خو کوي، خو چې په ډېرو نرو بنځو دا دومره وزن څنگه جوړ شوی وو؟ خو سره د غټوالي د هغوي چستی او د تگ چال د کتو وو، زموږ خلک خو چې وزن واخلي یو قدم هم نه شي تللی، په بدن به یې عامې جامې پتلون او کمیس پراته وو، بلخوا موږ یو چې د اسراف خپل یو یوه جوړه به د زرگونو روپو وي، خو د هغې به بیا بیا اغوستل خوند نه راکوي. د ژوند هم دې رویو زموږ مسایل زیات کړي دي او نن زما د ټولني یو نه یو بنده په څه ناڅه دغې مرض اخته دی. د دې خلکو سادګۍ او بڼه ژوند بڼه زغل او مطمینه څېرو زه هم د فکر په ګودر لاهو کړې وم، وخت په مزه مزه تېرېده چې د لرې نه مې ایا په دانګو دانګو

راراوانه وليده ستا، ستا طبيعت څنگه دي؟ هغې زمانه لومړۍ پوښتنه به دا کوله، ډېره په مينه او شفقت يې لکه د خپلې لور نازولم، ما ورته د خپل ځان پوره باور ورکړو، چې ښه يم، بيا مو خپلو ځايونو ته د ناشتې لپاره ځانونه ورسول، سحر وختي د گرمې ترخې کافي گوتونه تېرول مې دلته سمه نشه جوړه شوې وه، حالانکه زه به ايا د ډېرې خشکې کافي څښلو څخه منع کولم، خو زما به بغير د شورو کافي خوښېده، دلته د خوراک څښاک نه خو به د حرامو مردارو په خيال زما زړه د خرابېدو ډېره گوزاره مې په مېوو، ايشېدلو هگيو او په سپوره، ډبل روټۍ روانه وه، د چايو او ناشتې په مېز يوځل بيا د دنيا په روانو حالاتو پېښو او واقعاتو د خبرو سلسله پيل شوه، وقاص په امريکې کې د خپلې استوگنې او د ځينو ستونزو خبرې کولې او ما سوچ کولو چې دلته د خلکو دا مسایل څنگه دي؟ دلته خو ډالر خبرې کوي او چې د معاش ذريعه دي وي، نو بيا خو دلته ژوند ډېر ښه دی، خو وقاص به اکثره دا خبره کوله چې څلور کسه په کور کې د گتې وي نو هله به يې د کور گوزاره کېږي او په پاکستان کې کورنۍ به يې اسوده او خوشحاله وي. په داسې حال کې به راته خپل وطن جنت ښکارېدو که چېرې د امن و امان حالت يې سم شي نو زما د وطن خوشحالي او د اولس اسودگي به يې د کتو شي. که چېرې د بدعنوانه حاکمانو د لاسه وځي... نو بيا خو به يې تماشه جهان وکړي خو دا خو يو ارمان دی او تل پاتې ارمان به وي، شايد... اوس پيني هم په خپل وخت

راورسېده هغې به د کور نه ناشته کړې وه، نن د ایجنډا له مخې تفریحي ورځ وه، یا خو به د فلم کتو ته سپنما ته تلل وو او یا د سمندر سپل ته، فهمیدې ایا خو معذرت وکړو چې زه ډېره تلې راغلې یم، نه د سمندر غاړې له ځم او نه فلم کتو له، دغه معذرت د وقاص خواجه هم وو خو زما د سمندر د غاړې سپل ډېر ارمان وو، ځکه چې په ژوند کې دا موقعه ویریا گوتو ته راغلې وه او بیا د ژوند او داسې اتفاقاتو څه پته لگي؟ اوس پیني یواځې زما لپاره په انتظار ولاړه وه، یو ځل بیا پیني یوه ټیکسي د لاس په اشاره ودروله او بیا ډرائیور گاهې د سمندر د غاړې په لار په حرکت کې کړو.

نن چې مې په رڼا ورځ د نیویارک د بنار سپل کولو، د بنار خایست د وخت په هر کیفیت کې ډېر د مزې وه، لکه جانان چې په هر لباس کې بس جانان ښکاري، دغه د جانانه رنگونو او اداگانو بنار نیویارک هم سترگو ته دومره تسکین ورکوي، زړونو ته د لېونتوب د درزا چل ښایي، ژوند په کې په هره لار، په هر سړک، په هر گودر ډېر د خوند روان دی، وختونه پکې د دې مثالي جانان د حسن د نغو په ژبه گویانه دي، د دنیا لوی لوی منظم پولونه چې د گاهو د رش لوی پېټی یې په ډېر استقامت په سرونو اوچت کړی دی، د دې مشیني بنار ژوند ډېر په هنگامو کې تېرېږي، خود استوگنو په څېرو یې د ستریا کرښې بېخي په نظر نه راځي، بلکه دلته ټولې پېغلې لکه د کوه قاف د ښاپېرو په څېر د خپلې ترقۍ په

وزرو د ژوند په فضاگانو کې په الوت دي، کراچۍ مې رامخې ته شوه، لاهور مې په نظر شو، خو چې زړونه مو پرې راټول دي نو خپل پېښور او خپل کابل راته بې درېغه راياد شول، زړه مې د دې دوه ښارونو په مينه او ياد راټول غوندې شو، اوس راته نيور يارک يو عام ځای، عام ښار ښکارېدو، که څه هم ځمکه يې ډېره پراخه ده، خو د ځمکې په سينه ولاړو دنگو دنگو ماڼو د نيويارک اسمان بېخي تنگ کړی دی، لکه چې د ښار اسمان هم ددې ودانو په ستنو ولاړ وي، گاډی د سمندر غاړې ته نزدې شوی وو، دلته هم د ژوند خابستونو خپلې کېږدۍ لگولې وې، د انسانانو يو بل سمندر هم په نظر راتلو، نن د اتوار ورځ ده، د مټي هم وپرومبۍ نېټه ده، په ښار کې عامه چټي وه، نو نن دلته ډېره گڼه گڼه وه، خو حقه حېرانه وم چې د جاپانيانو او چينيانو يو لوی سمندر په دې پرسکونه ځای او ماحول کې يوه ناقلاږي پيدا کوله، په اعصابو او غوږونو د هغوي چنگ چونگ ډېر بد لگېدو، يوه لويه اژدها کشتۍ د سمندر غاړې ته لنگر انداز شوې وه، او د خلکو قطارونه ترې بهر راوتل، ماته پينې په يو خايسته او پرسکونه ځای کې د ناستې وويل او هغه خپله د کشتۍ (بوټ) د ټکټ اخستلو لپاره په مقرر ځای کې په قطار کې ودرېده، امريکايي قوم به هر څه مات کړي خو د خپل ژوند نظم و ضبط برقرار ساتي او د دې خبرې عملي مظاهره مې د دې قوم په ډېرو ځايونو کې وليده، زه په ناسته ناسته سترې شوم، راپاڅېدم د سمندر په غاړه لگېدلې د اوسپنې تورې غټې جنگلې

سره ودرېدم، او په چپو چپو سمندر ته مې کتل، یو ځل بیا د تصور دنیا ته ورگډه شوم، خپل بچی مې د لاس نه نیولی وي او په داسې خایسته ځایونو یې گرځوم، کله ورته یو شی اخلم او کله بل، خو دلته ډېر خلک موجود دي، په دې گڼه کې زما (هلمند) زما نه بې درکه شي، زه چغې وهم، هلمند.....! هلمند.....! ته چېرته یې؟ لکه د لېونو گرځم اخوا دېخوا گورم خو هلمند نه وي په چغو ژاړم د سر وېښته شوکوم، خو هلمند په نظر نه راځي، پلېز.....!! د پیني په غږ زه ددې بدرنگه تصور د ټال نه راکوزه شوم، اف خدایه! څنگه بدرنگ خیال وو، ددې خیال سره مې ټول وجود په لېزان شو زړه مې بې واره بې واره درزېده، پیني! ماته په ځیر شوه، واخله کور ته فون وکړه، هغې ژر خپل موبایل ماته راوړاندې کړو، او ما د دې احساس نه د وتو د پاره دا غوره وگڼل چې ژر د خپل خاوند غږ اوورم، د کور کلي په حال ځان خبر کړم، د خپلې ترور پوښتنه وکړم، د نایاب د فون شمېره ډېره ژر برابره شوه، د بلې خوا نه مې د هغه غږ واورېد، ټول حال یې راکړو، زما څه قدرې تسلي وشوه، ته فکر مه کوه خپل وخت ښه تېره کړه، چکرې ولگوه او د ځان خیال وساته، د خپل ژوند د ملگري په دې بې پناه مینه مې زړه نور هم غټ شو، د پروگرام د کامیابۍ زېری مې پرې وکړو، ورته مې ووي چې دلته زما ډېره لویه حوصله افزایي وکړې شوه، هغه هم زما په ډاډگېر نه ډېر خوشحاله شو، خبرې مې کولې چې پیني دوه ټیکسه په لاس کې نیولې رابنکاره شوه، د نایاب سره مې خدای په امانې وکړه، او زه

راپاڅېدم خو کشتۍ ته د خلکو لوی لوی قطارونه ولاړ وو دومره ژر به مونږ څنگه تلو؟ نو د انتظار نه بله چاره نه وه، خو د دې انتظار خپله یوه مزه وه، سترگو پکې خپلې لمنې د ډېر څه نه ډکولې زړه د یو لارواله راحت په درشل ولاړ وو، لېونۍ درزا یې څه بل رنگ وه، زه د ژوند او بنسکلاگانو په منظرونو کې ډوبه وم، قطارونه په ورو ورو وړاندې کېدل کله کله به د دې لویې کشتۍ دنگ لوړ قامت ته په کتو خپلې حېرانتیا د لاسه نیولې وم، د هغې نه چې کوم د شمېره وتلي خلک راوتل نو هغه وخت ما د کشتۍ د دننه جهان د پراخوالي اندازه لگولې وه، یوه لویه دنیا یې په خپله سینه کې ځای کړې وه، اوس یې د نوو سپلگرو لپاره خپله غېږه خوروله، خدای خبر چې دننه به دا څنگه وي؟ ما سوچ کولو، او بیا هغه وخت هم راغلو چې مونږ په خپل نوبت د کشتۍ په زمکه قدم کېښود، څنگه څنگه چې مخکې تلم زما حېراني ډېرېده، یو لوی ښار مې د سترگو وړاندې وو، د ښار سینگار کړي بازارونه او هوټلونه لکه د ژوند د تودې مېلې ښکار بدل، د چینایانو او جاپانیانو گڼه گڼه راته اوس ډېره د مزې لگېده، ځینو جوړو پکې یو بل سره لاسونه او غېږې د ژوند او محبت په لوظ ټینګې نیولې وې، ما خپله کېمره پیني ته حواله کړه چې د دې خایسته منظرونو د قید کولو هڅه وکړي، پیني د کشتۍ په هر منزل زما تصویرونه واخستل، دلته په هر ځای کې د ناستې خایسته ځایونه موجود وو، خو خلک په ولاړه ډېره خوشحاله وو، اوس مونږ د کشتۍ اخري سر ته ختلي وو، دلته د سمندر هوا ډېره

په زور وه، د نیو یارک ښار د خپلو هنګامه خپزو هلو ځلو سره د سمندر په سینه د ولاړې کشتۍ نه لانور ښکلي ښکارېدو، اوس کشتۍ د تګ لپاره خپل اړخ بدل کړو، په ډېر مګېز په ډډه واورېده، د سمندر په سینه د نرمو نرمو څپو په څنګ روانې کشتۍ لکه چې ټول سواره د رنگونو او خوندونو یو خایسته جهان ته په مخه کړي وو، د خلکو خنداګانې، د مینو پټې ښکاره ګنګوسې، د یو بل په څنګ کې د نزدې ولاړې لېونتوب ته لکه چې یوه نوې مستي ورکړې وه، دې سفر رنګونه راغونډول او د خپل «بیاد» په خزانه کې یې د تل لپاره خوندي کول، ما هم دا ټولې د ژوند او سرور ډکې لمحې د ځان دننه جذب کولې، ما ګڼل چې ددې یادګاري لمحو د خوشحالی او لذت احساس زما بچی هم محسوس کړي او هم داسې یې کول ځکه خو به یې په یو ټوپ زما تر زړه خپل ځان راوړسولو، ماته یې بیا بیا دا باور راکولو، زه تاسره یم، زه هم دا هر څه وینم، کله چې زه ستا غېږې ته راشم نو زه به تاته ټول حامل ووايم، ددې پرکېفه تصور سره به مې سترګې، د سرور د یوې ناویاته نشې سره د څه وخت د پاره درنې غوندې شوې، د پینې غږ به د کشتۍ جهان کې بیا اودرولم، هغې په ناسته، ولاړه غرض د هرې زاویې نه زما تصویرونه اخستل او ورسره ورسره یې د سمندر په غاړه پروت د نیو یارک د ښار د یو یو ښکارېدونکي ځای زما سره پېژندګلوي کوله، په دې ټول چکر کې ښکارېدونکې ټوله ودانې تجارتي مرکزونه دفترونه او د استوګنې ځایونه وو، د دې

کشتی د یو تن کرایه پنځوس ډالره وه، ما سوچ کولو چې د کشتی دننه تجارتي بازارونه، دوکانونه، هوټلونه، چې خلکو ترېنه خوراکي توکي رانیول او په مزو یې خوړل د دې یوې کشتی د یو تنگ (چکر) نه به څومره امدن راځي؟ هم دغه وجه ده چې دې قوم د خپلو وسایلو د سپوا کولو د پاره د امدن نوې نوې وسیلې ځانله برابرې کړې دي، زه په دې سوچونونو کې راگېره وم او کشتی اوس د سمندر دنگو دنگو څپو ته رسېدلې وه، ما کتل چې د اسمان په مخ د وریځو غټ غټ سپین او خرگتیا هم د نمر د پلوشو سره په انگته وو، خایسته خایسته مارغان به راوالتل او د کشتی په بلو او چجو به کېناستل، نورې وړې وړې کشتی هم د سمندر په غېږه کې لرې لرې روانې په نظر راتلې، موسم نن د وریځو او د لمر د مقابلي وو، دغه د وریځو او لمر پټ پټیوني ډېر خوند راکولو او ډېر د فطرت لېونو دغه نندارې په خپلو کېمرو کې خوندي کولې، په اسمان د خایسته برگو برگو مرغانو لښکرې داسې په قطار کې روانې وې چې وریځو ته یې ځلې ورکولې، دې سره به د سمندر نه د یوې کاواکې هوا د زور چپه راوچته شوه چې زما د لویې درنې برقعې نقاب به یې زما د مخ نه ډېر په شرارت اخوا کړو، خود سرڅپو ټکي مې په سر ډېر ټینګ نیولی وو، لکه د خپلو پښتني روایاتو، د سر ټول تړلي وېښته به مې په مخ د هوا د زوره دانه وانه شول، دا چکر په یو ساعت کې سرته رسېدلی و، اوس کشتی د واپسی په لور خپل د ودرېدو ځای ته رسېدونکې وه، د خلکو د وتلو سلسله

بیا په دوام کې شوه او داسې د ژوند دا یادگاري سفر د تل لپاره د یاد په تختۍ لیک پاتې شو.

(د ډاکټرې عذرا رضا کره د غرمې ډوډۍ)

د سمندر د سېل نه په واپسۍ یو ځل بیا پیني په منډه وه، نن یوه بجه د عذرا رضا کره تلل وو، د ټولو مېلمنو په درناوي کې نن د غرمې د ډوډۍ انتظام هغې په غاړه اخستی وو، عذرا رضا د کراچۍ سره تعلق ساتي، د بنځو د رنځونو ماهره ده او د خپلې کورنۍ سره په نیویارک کې مېشته وه، د اردو ښه ادیبه او شاعره ده، دلته خپل کلینک هم چلوي، کور ته یې د نیم ساعت په اندازه سفر وو، په لاره مو فهمیده ریاض او وقاص خواجه هم راواخستل او بیا لږ ساعت پس د یوې کمې ودانۍ علاقه چې ډېره شنه او زرخېزه وه، لوی لوی پراخه چمنونه او د لوبو مېدانونه پکې په نظر راتلل، راورسېدو، گاډی د یوې دنگې لوړې گڼ شمېر منزله ودانۍ مخې ته ولاړ وو، دلته هم یو ولاړ محافظ مونږ ته اول خو برنډ برنډ وکتل، پیني ورته خپل کار ډېر ښکاره کړو او مونږ ته یې دننه د تلو اشاره وکړه، دلته هم یو لوی پراخه لفت د تلونکو راتلونکو د ورلو راورلو کار کوي، مونږ د لفت د دولسم لمبر منزل بټن زور کړه، دلته گېر چاپېره د ډېرو کورونو پورې تنبې لکه چې دننه دنیا یې په خوب ویده ده، د عذرا رضا په فلېټ د هغې د نوم تختۍ لگېدلې وه، د اطلاعي ټلۍ په کرنگا عذرا رضا زموږ مخې ته په مسکا

ولاره وه، په پاکستانی لباس کې ډېره باوقاره بنسکارېده، ټولو سره یې په مینه ستړي مشي وکړه، کور یې ډېر بنکلی سینگار کړی و، د دننه تلو سره سم مو سترگې د باورچي خانې په مېزونو د ټولو تیار شوو کورنیو پخلو په لوبنو بنخې شوې، د تازه پخلي رنگ رنگ مصالو خوشبویو راته اشتها څه بل رنگ راژوندی کړه، دلته د کورونو د تعمیراتو طرز بېخي جدا دی، د پخلي ځای به ټول بنسکاره وي، په ډېر هنر سره سینگار شوی د پخلي ځای د عذرا رضا د کورنۍ ژوند سره د لرلې مینې او هنر یو ثبوت وو، په هر گوت کې پروت په خایسته مېز د مصنوعي بوټو او گلونو ایښودې شوې گملو خو سترگو ته یو نوي طاقت ورکولو، د کور یوه لویه برخه په بنسکاره کتابخانې مشتمله وه، په کتابتون کې ډېر په ترتیب د کتابونو د روایت په سمون ډېر په منظم ډول د بېلا بېلو موضوعاتو کتابونه ایښودل شوي وو، چې د ډاکټرې عذرا رضا د علمي او ادبي ذوق ترجماني یې کوله، مونږ د هغې د کتابتون په گوت گوت وگرځېدو او هغې په منډه منډه خپل نیمگړي کارونه سرته رسول، دې دوران کې د دروازې ټلۍ بیا په گړنگار شوه، ډاکټر عذرا دروازه خلاصه کړه، اوس ټمینه قېرېشي، شهلا نقوي او افتخار نسیم په مسکا مسکا رانوتل، ټولو د یو بل نه حال احوال وپوښتل، ټمینه قېرېشي زما نه زما د صحت ټپوس وکړو، خو هغې چې زه خوشحاله خوشحاله ولیدم نو دا هغې له زما په روغ صحت پېغام وو، د خبرو اترو او توقو تقالو یوه مزېداره سلسله تر ډوډۍ شروع شوه، عذرا

رضا هم خپل نیمگړي کارونه سر ته کړي وو او زموږ سره شامله وه، خو فهمیده ریاض غږ وکړو، مونږ خو ډوډۍ ته هم راغلي یو کنه، د هغې د یادگېرنې په دې خبره ټولو وخنډل په ټول کور کې د خوشبویه مصالو او پخلو خوشبو خورې وې، زه خو د ټولو نه زیاته خوشحاله وم چې د کور پخلي به مې نن خورو، په دې خبره اوس عذرا ټولو ته د ډوډۍ خوړلو غږ وکړو، په ټولو اختر شو، په اوږدو مېزونو گرمې ډونگې پرتې وې، چې د هغې نه سر اخوا کول څه وو چې بس بیا یو بل منظر و، د ایشېدلو سپینو وریجو سره په چرگ کې پوخ کړي مزېدار او مصاله دار د مسورو دال، ماسته، چکنې، اچار او ورسره ورسره د شپښو ساگ دا ټول زما د خوښې پخلي وو، د شپښو د ساگ ذایقه خو به مې په ژوند هېره نه شي، نن مې لکه د خپل کور د خپل لاس ډوډۍ لکه چې خوړلې وه، ددې نه پس د عذرا رضا په کور کې د یوې وړې شان اردو مشاعرې بند بناء هم موجوده وه، مشاعره فهمیده ریاض په خپلو خایسته شعرونو او افتخارنسیم په خپلو ترسکونو (مزاحیه) شعرونو اولوټله، پینې مونږ ته د تلو غږ وکړو مونږ هم د دې محفل نه اخر په نه زړه پاڅېدو، د خپلې کوربنې مننه مو وکړه او د یو بل نه مو د ژوند په تمه اجازت واخستلو، په نیو یارک کې زمونږ ټولې هلې ځلې سرته رسېدلې وې، د عذرا رضا د کور مخې ته په شین چمن کې د هوا په زمزمه غلی غلی د سرو گلابونو بوټي په ورو ورو خوځېدل، زه د یو گلاب په څنگ کې د پښو د پنجو په سر کېناستم، په خپل لاس مې د

گلاب یو خند بدللی گل ورو ورو محسوس کړو، بیا مې د هغه د خوشبو مستې اخستلو د پاره خپله پوزه دغه گلاب ته نږدې کړه، خو زما احساس ته د هغه گلاب نه بېخي هغه خوشبویي راغله کومه خوشبویي چې زما د وطن گلابونه لري، خود هغه خاورې خوشبویي هم زما د خاورې په شان جنتي نه وه، زما په خیال د خپل وطن د گلابونو او خاورې خوشبویي راخوره شوه، ما څو اوږدې اوږدې ساگانې واخستې، د سترگو لیدل د پردۍ خاورې گلونه وو، خو احساس د خپلې خاورې په خوشبویي معطره وو، وخت مازیگری وو، د نیویارک په اسمان د لمر رنځورې پلوشې هم د ورځې د سفر نه سترې سترې وې، فهمیده ریاض او وقاص خواجه خونن ما بنام په نیویارک کې په یوه واحد برطانوي وړې کیفی کې د چایو څښلو پروگرام ټاکلی وو، په لاره لاره مې د خپلې کېمرې سینه د تصویرونو نه ډکه کړه، د بنار یو یو منظر مې پکې قید کړو.

مونږ د هغه کېفۍ مخې ته ولاړ وو، دا کېفۍ د برطانوي طرز یو خایسته مثال دی او چلوونکي یې هم د ولایت دي، په نیویارک کې د چایو څښلو دا ځای ډېر ښکلی دی، خلک ورته په ډېره مینه راځي، د برطانیې د حکمرانۍ د دور ډېر تاریخي تصویرونه په دې وره شان کېفۍ کې لگېدلي دي، چې د خپل شاهي دور د عروج و زوال قیصه هم راتلونکو ته کوي، د چایو څښلو د لوبو طرز یې هم ډېر کلاسیکي او د خوند و، سوچه نری

نری لکه کاغذ پیالی پرچونه، واره واره چیت چیت بنایسته ټاپې دار چانکونه، د څلورو مېزونو چې هر مېز د څلورو کسانو د پاره جوړ وو دا لنډه تنگه کېفۍ دومره بنکلې وه چې بهر ورته گڼ شمېر راغلي خلك خپل وار ته په انتظار ناست وو، بهر په لوی پراخه ځای کې په ترتیب د ناستې د پاره چوکۍ اېښودې شوې وې، څنگه چې یوه مختصره عمله دننه د مېلمنو خیال ساتي دغه رنگ د برطانیې د شاهي خاندان په څېر ټوپۍ په سر دا ټوله عمله بهر هم د راغلو مېلمنو د پاره لاس په نامه ولاړه وي، هر یو تن ته یو چټ وړکوي د خپل نوبت او شمېرې، د مازیگر وخت خپل پړاو سرته رسولی وو، تود ماښامي د نیو یارک بنکلاگانې په خپلو شوخو چونگارو رابېدارولې، وقاص خواجه خواهش وکړو چې د چایو سره څه خوړل هم پکار دي، او بیا لږه شېبه پس د وړکړي اړدړ مطابق د گرمو گرمو چایو سره د تازه بېکری د دې نمکینې دانې چې اون نه یې تودې تودې راوځکلې وې، مونږ ته وړاندې کېښودې، د چایو سره واقعي چې دي خوراک خوند وکړو، دلته د خوراک نه پس هسې د ناستې تصود نشته، ځکه نو د بل د پاره مو غږ وکړو، ټول شپږ دېرش ډالره بل وو، وقاص اووي چې امریکایي رواج به وکړو، بوج په یو کس بڼه نه وي، دولس دولس ډالره مو راجمع کړل او د تلو د پاره راولاړ شو، د امریکایي رواج دا انداز د بوج د تقسیمولو ډېر بڼه خوده، خو ما سوچ کولو چې زمونږ پښتني روایات د مېلمه پالنې په دنیا کې مشهور دي، ځان به خرڅوو خو د مېلمه مېلمستیا

به کوو، مېلمه به نازوو، بحر حال د دوي رواج ته گوته نه نيسو، د واپسی د پاره په هاغه لاره پېدل راروان وو.

دې ما بنام خپل رومان او مستي د هر چا سترگو ته رسوله او سترگو زړونو ته بنکته کوله، لږ مخکې چې راغلو نو دوه ماشومان چې عمرونه به يې دولس ديارلس کاله وو، خايسته هلك (د مزبداره نوي نوخېزه پېغلوتيې.... چې د نوي پېغلوتوب په درشل يې لاپښه کلکه کړې هم نه وه، خو د رومان يو خايسته جهان يې د خپلو معصومو اداگانو په زور جوړ کړي وو، دغه ماشوم يې کلک راترغاړې ايستي وو، دواړو د هر چا نه بې نيازه د يو بل سترگو کې په مينه کتل، لکه چې د زړونو خبرې يې کولې، لکه ځينې د نوي ځوانۍ خواږه يې په يو بل پېرزو کول. لکه چې يو نوي جهان يې جوړولو، ما يوه شېبه دواړو ته مسکي مسکي وکتل او بيا لکه د هوا په څېر د هغې د مخې نه تېره شوم، خو فکر مې ددې دواړو ماشومانو په مينه پسې بيا بيا په وروستو وروستو کتل، نن شپه راته د وخته اوده کېدل وو ځکه چې سبا د دې سفر بل پړاو هوستين ته رسېدل وو، خو د نيويارک زړه رابنکونکو بنکلاگانو مې زړه بيا بيا د ځان سره پاتې کولو، د نيويارک د هرې لمحې ياد مې د ژوند په کتاب کې د يوې خايسته پانې اضافه کړې وه، خپل بېگ مې د شپې نه تيار کړو، ټوله شپه د د نيمې اودې او نيمې وينې په کيفيت کې سرته ورسوله، خو سحر چې څنگه غسل خانې ته تلم نو

د کوټې د دروازي په بنکته رو کې مې نظر په سپين کاغذ پرېوتو، کاغذ څه وو، لکه چې د بجلی برېښو تارونو ته مې لاس وروړي وي، د هوټل يو بل وو کوم چې زما په نوم جوړ کړی شوی وو او په بل کې مصرف د يو انگرېزي فلم د کتو د پېسو ادایگي زما په نوم ليکلې وه، څلېريشت ډالره؟ په ما سر وگرځېد، مونږ فلم کله کتلی دی؟ په دې پرېشانی کې مې خپل بېگ راواخستلو، په کوټه مې يو الوداعي نظر هم وانه چولو، په کاونټر مې دغه کاغذ يو کس ته بنکاره کړو، هغه هم وويل، دا د فلم د کتو چارجز دی، ما سوچ کولو چې فلم خو مې نه دی کتلی البته په کوټه کې اېښودلی ټلوېزيون به مې کله ولگوو، خو دا ټلوېزيون به دومره پيچيده وو، چې ما به واپس بند کړو، بحرحال هغې وويل، تاسو ته وروستو بيا وايو، اوس چې زه څنگه د کاونټر نه راوگرځېدم نو فهميده رياض مې هم اوتره شان وليده چې په لاس کې يې هاغه رنگ کاغذ نيولی وو، هغه د پنځوسو ډالرو قرض داره وه، هغې ته هم دا وويلي شو چې دا په کوټه کې د موي د کتو پېسې دي، بحر حال لږ وخت پس وقاص خواجه راوړسېد، مونږ ورته د کاغذ ذکر وکړو، هغه دواړه بلونه د هوټل منېجر ته يوړل هغوي ته يې دا وضاحت وکړو چې د مېلمنو سره دومره وخت چرته وو چې موي يې کتلې ده، د هوټل والو زړ خپل ريکارډ وکتو او وقاص ته يې وويل چې ټيک وايې، خود موي بټين خامخا زور شوې ده، د لږ بحث نه پس هوټل والو دغه دواړه بلونه منسوخ کړل، او مونږ د ټي وي د بټين د زور

کولو په ذکر ډېر حېرانه هم شو او په خدا هم، واقعي کله کله به د خبرونو کتو د پاره به مو د ټي وي بټين زور کړه، خو په سکرين په ډېرو فلمونو options راغلل، کوم فلم کتل غواړي؟ زما به ساه ډوبه شوه، زر به مې ټي وي بند کړو، مونږ څه خبر وو چې د دې بل به راځي، اوس پيني هم رارسېدلې وه، هغې چې مونږ تيار وليدو نو ټيکسي يې ودروله، پيني د هر يو کس نه دا يقين واخستلو چې خپل سفري کاغذونه، پاسپورټونه را يو ځای کړي، ټيکسي د نيو يارک د هوايي ډگر په لور په حرکت کې شوه، د يوې نوې ورځې فضا، شين اسمان او دغه قلارې نرمې نرمې پلوشې لکه چې يو سترې مسافر ته د آرام او دمې زېرى ورکوي، مسافرو ته د خپل منزل په لار د سفر توان بخښي. اوس پيني مونږ سره خداى په امانې کوله. ددې مينه ناکې مېرمن په محبت مو دلته ټول وخت ډېر د مزې او په آرام تېر کړى وو، داسې ښکارېده لکه خپله سکه مور خور چې رانه پاتې کېده، کلکه غاړه يې راکړه، د ځان او خپل ماشوم ډېر خيال ساته، وخت کم وو، يو ځل بيا د نيويارک نه د وتلو د پاره د هاغه زړه چاودونکو د ايمرگيشن د مرحلونه تېرېدل وو، پيني خپل لاس خوزولو، ما به چې وروستو وکتل هغې به د خپلې مسکا سره لاس ښوځولو، او اخر د ايروپورټ دنيا د هغې څېره زمور د نظر نه پناه کړه.

په ذهن او زړه د تېرو ورځو یادونه بڼخ ولاړ وو، وقاص خو ډېر بلد وو، ولې چې د امریکې یو یو ریاست یې لیدلی وو، مونږ دواړه د هغه په ډاډ روانې وو، خپل کاغذونه مو وقاص ته حواله کړي وو، دلته بیا هغه د قطارونو قطارونه وو، د پل صراط نه اوږېدل وو، د سیکورټي کېمرو پټو سترگو د هر مسافر څارنه کوله، یو ځل بیا د هر کس نه د لباس اضافي مواد اخوا کولې شول. زما غټه لویه توره برقه د هر چا د توجه مرکز وه، وقاص خپل کوټ، بوټان، ټایي، جرابې، بوټان مخ ته تلونکې روانې پټې ته واچول، ما هم د څه وخت د پاره خپله برقه اخوا کړه، دغه وخت مې د کرکې او نفرت یو تریخ احساس په خپل زړه کې محسوس کړو، خو شکر مې اوکړو چې په تن اغوستې جامې خو راته پاتې کړي، وینې مې یو ځل بیا جوش وهلو، بیا بلې غاړې ته په یو تنگ بوت کې تکې تورې امریکنې به اول خپلې ډارې چینګې کړې بیا به یې بدني تالاشي واخسته، یوه یوه لمحده د ستړیا ډکه وه، د مسلمانانو تور سرو په دې بې عزتۍ خو ځکه ددې قوم خلاف په اسلامي نړۍ کې د کرکې جذبات راپېدا شوي دي، دغسې ټولې مرحلې په یو اضطرابي کیفیت کې سرته ورسېدې، او مونږ ته بورډنگ کارډونه راکړي شول، ما ډېره ستوماني محسوسوله په ملا مې نری نری درد وو، اوس د جهاز په انتظار کې په لوی لاونج کې ناست وو، دلته ما د فهمیده ریاض سره یو لوی د گتې کاتن ولیدو چې د هغې د کتابونو نه ډک وو، د ایمګریشن په ټوله مرحله کې د هغې د

پرېشانی سوب هم دغه کاتین وو، ولې چې دلته د هغې هر کتاب د نغدو ډالرو کار کولو، هغې خپل ټول کتابونه یو ځل بیا په کاتین کې برابرول او په خله یې د ایمگریشن عملې ته سخت بدرد ویل، یوه لحظه پس د جهاز د روانېدو اعلان وشو، د ټولو نه اول په دې زېري زه راولاړه شوم د حورو په شان بنایسته ایرهوسټیسو دلته هم راته هر کلی وکړو، دا جهاز یو وړوکی جهاز وو چې مختصره عمله یې لرله، زما چوکۍ بالکل مخې ته وه، چې لږه پراخه هم وه خو راسره خوا کې چوکۍ تر ډېره وخته د خپل کس په انتظار وه، خو چې بنه وخت تېر شو او دلته څوک ناستې ته رانغله، نو فهمیدې ایا په دانگو دانگو ځان دې چوکۍ ته ماله راوړسولو، زه ډېره خوشحاله شوم ولې چې دوه ساعته سفر داسې بې همسفره خوند نه کوي، اوس جهاز خپلې وزرې خورې کړې وې، د هواگانو په لور یې حرکت کړی وو، د زمکې دنیا اوس په یوه وړه دایره بنکارېده، څه لحظه پس ایرهوسټیې د مسافرو د پاره مالګین چپس او ساده اوبه راوړلې لکه زما د وطن د هوایي کمپنیو دې کمپنیو هم د ناشتې او ډوډۍ روایات پرېښې وو، خبر ناشته خو مونږ سحر وختي بنه برابره کړې وه، خو یو کپ کافي ته خو د هر چا زړه کېدو.

نن فهمیده ایا ډېره غلې غلې وه، لکه په یو دروند فکر کې گېره وه، زما په غږ د فکر د دنیا نه رابهر شوه ما کتل چې د هغې په سترګه کې یو تېر هېر وخت یو لوی غم اوبنکه اوبنکه ځلېدو لکه

چې د هغې دننه د ډېرې جذباتي ماتې گوډې يو عمل روان دی، ما ورو شان د هغې لاس په خپل لاس کې واخستو، هغې خپل سر د يوې لمحې لپاره زما په اوږه کېښودو او بيا غلې غلې سلگو ونيوه، زه ډېره پرېشانه شوم، تپوس مې ترېنه وکړو چې ولې ايا؟ هغې په خلاگانو کې اوس کتل.... ماته خپل بچي رايادېږي.....!! هغې ورو شان د اوبنکو يوه گوله د ستوني تېره کړه، ما سوچ کولو چې دا يوه مور ده، د خپل بچي نه دا وخت لري ده نو د هرې مور جذبات هم دغسې وي، خو بيا چې ما کومه خبره د هغې نه واورېده نو د هغې په صبر او استقامت مې حېرانتيا سپړا کېده، د هغې يک يو نيازبين بچى څه موده مخکې د امريکې سمندر خوړلى وو.....!!

أف! زما زړه د غم په چاره لکه چا ډېر په شدت وهلى وي. د دې حادثې څو کلونه تېر شوي وو، خو د يوې مور د پاره د ځوان اولاد غم ټول عمر ځوان وي، ماته خپل ځواني مرگ ورور اعجاز علي شاه راياد شو، اوس ماته دا احساس وشو چې زما او د ايا مينځ کې د شعر و ادب نه علاوه د يو شريك غم شريك نسبت هم شته، ما د هغې ډېره تسلي وکړه، د هغې راپارېدلى غم د تسلى په څو ټکو دومره زر کله قلاړېدلى شو؟ ډېره شېبه زما او د هغې تر مينځ يوه خاموشي خوره وه، د هغې خپل ذاتي ژوند هم د کورونو مسلو بنکار پاتې شوى و، يو واده يې ناکامه شوى وو، د دوېم واده تجربه يې هم ډېره بڼه نه وه، يوه لور يې د دوېم واده په نتيجه کې لرله، خو هغه

هم ورکړه مروره ناسته وه، د هغې د ژوند په یوه یوه المیه زما زړه
ډېر خفه وو، ځکه خو داسې اوتره اوتره ده.

د دنیا نه ورکه بس د خپل فکر او د زړه د دنیا یوه دروېشه،
یوه ملنګه چې د هر انسان په غم ډېره درېدېږي، د هوسټین بنار
رانزدې شوی وه اوس جهاز ورو ورو زمکې ته رسېدو. او بیا لکه
چې جهاز د زمکې د مخ نه یوه کلکه بوسه واخسته. اوس وقاص هم
خپل د لاس بریف کېس په لاس رابنکاره شو. لږه شېبه پس د جهاز د
پوښکو نه رابنکته شو. د دې ځای موسم د نیویارک د موسم په
مقابله کې لږه تودوخي لرله. دلته دنگ دنگ عمارتونه چرته خال
خال په نظر راتلل. د دې اندازه مونږ ته د جهاز د پوښکو په سر په
ولاره د اپرپورټ نه گېرچاپېره د ودانو په بنکارېدو وشوه. د هوسټین
هوایي ډگر هم ډېر بنکلی وه. د نوي طرز یو شانداره اپرپورټ چې
انسان یې په کتو نه مړېږي. دلته هم د ضروري مرحلو نه تېرېدل وو
خو د وقاص سفرې موجودګۍ مونږ ډېر په سهولت ساتلي وو. دلته
د ایشیا سوسایټي د هوسټین د څانګې مشر بناغلی ویلئم فرټیهنر
موجود وه. د درمیانه عمر یو سور سپین ځوان وه چې ډېر په مینه
یې زمونږ هرکلی وکړ. په خپل گاډي کې یې کنبېنولو. د گاډي
چوکۍ ډېرې فراخه وې. په مزه مې پکې ډډه ولگوله. اوس گاډی د
اپرپورټ د حد نه بهر د بنار سړک ته په حرکت وه. د هوسټین د بنار
انداز د نیویارک نه بیخي بدل وه دلته ډېرې دنگې قلمي ماڼۍ خو

نه وي. پلن پلن سرکونه او د سرکونو خوا ته شنه شنه چمنونه په نظر راتلل. سرکونه يې هم ډېر پلن وو. دلته شين اسمان د لويو دنگو قلمي ماڼيو د لاسه تنگ نه وه بلکې خلاص شين اسمان انساني زړه او نظر ته يو راحت بخښلو. د دې ښار ډېر استوگن د پاکستان او هند دي ځکه دا ښار په ورکوتي پاکستان مشهور دی. او په رښتيا چې د دې ښار د ودانۍ طرز زمونږ د وطن د لويو ښارونو په شان دی. ځنگه ځنگه چې گاډی د ښار په سرکونو مخ په وړاندې تلو دومره دومره به د حسن او ښکلا ډېر ښايسته نوي نوي منظرونه به يې هم په مخه وړل. ښه ډېر ساعت پس گاډی د يو ښايسته هوټل MARRIOT مخې ته ودرېدو. هوټل د بهر نه هم ډېر ځانگړی وه. د استقبال يې په کاوتنر يې تورو امریکنو پيغلو په خپله پېشه ورانه مسکا مونږ ته هرکلی وکړو. د خپلو خپلو کوټو چايبانې يې راکړې. دلته مو د فرټېهز سره د غرمې ډوډی په شريکه وخوړه. يو ځل بيا مې سپينې يشېدلې وريژې د ځان د پاره مناسب خوراک وگرځولو. فرټېهز د ټول پروگرام يعنې دلته زمونږ د ټولو مصروفياتو ليکلې شوې ايجنډه مونږ ته حواله کړه. د دې هوټل لابي د نيويارک د هوټل نه ډېره ښکلې وه. د ټول هوټل دننه څلور طرفه داسې يو ښايسته بوټی لگولی شوی وه چې زېلې يې په ټولو دېوالونو خورې وې. دغه هوټل د دې بوټي د زېلو لاسونو ډېر ښکلې کړی وه. داسې ښکارېده لکه د شينکي دې زېله دار شال دا دنگ دېوالونه په خپل شين پلو کې کلک رانغارلي وي. ماته دې نااشنا غونډې منظر دومره مزه

راکړه چې زړه مې غوښتل هم دلته ناسته وې. د بېلا بېلو معروضاتو، پابندو او سفري سټریاگانو د دې سکون په ارمان کړي وو. اوس فریتېهېز په دې وېنا اجازت واخستو چې تاسو ارام وکړئ او مازیگر به هم دلته بیا رایوځای کېږو. مونږ دلته په ناسته ناسته د دې نوو منظرونو نوو څیزونو نه خوند اخستو چې وقاص خواجه یو لوی خبر مونږ ته واورولو.

په اېبټ اباد کې د اُسامه وژنه او د لوی اېرېشن خبر. فهمیدې په دې خبر یو لوی "هائی" وکړو. لکه چې په دې لویه پېښه د هغې جذبات رالږېدلي وي خو زه پوه شوم چې په پاکستان کې د امریکې او مغرب لوی دشمن موجودګي چې دې قام د دنیا د ټولو نه لوی او خطرناک ترهګر ګرځولی وه، نن په دې لویه پېښه یو سوال خامخا وه. او بیا تر ډېره وخته په دې موضوع ډېرې خبرې وکړې. په اسلامي نړۍ کې د دې په اثراتو د رد عمل مو ډېر بحث وکړو. په دې نوي راپېښ صورتحال زما لویه توره برقعو او د مخ نقاب زما د پاره د یوې لویې پرېشانۍ در پرانستو. د وقاص کشره خور چې ډاکټره وه او د خپلې کورنۍ سره دلته مېشته وه، نن هغه د خپل ورور د لیدو د پاره راروانه وه. هغه هم په هوسټین کې وسېده، خود وقاص د وېنا ترمخه د هغه د کورودانې او د دې کشرې خور د ډېر وخت نه په څه نالګي شوې ده خو د مشر ورور په حېث یې دلته په راتلو زړه صبر نه شو او خپلې خور ته یې په ټیلیفون د خپل راتګ

وویل، خور یې ډېره خوشحاله شوه او وقاص یې د دې خبرې پابند کړی وه چې هوپل ته به نه ځي ځکه نو اوس وقاص د خور کور ته ډېر د مینې سره روان وه. د ډېر وخت بېلو مینو د یوبل مخونه لیدل. مونږ هم دا مناسب وگڼل چې د ماښام د پروگرام د پاره لږ آرام وکړو. داځل زمونږ د دواړو یوه کوټه وه، شریکه کوټه. خوماته فهمیدې ایا ووی چې "ته خفه نه شې زه د ډیپرېشن بيماره یم یواځې ډېره ویرېرم ځکه نو ستا د اجازې نه بغیر ما د ځان د پاره د یوې گډې کوټې خوښې بنسکاره کړې ده." ماته هیڅ اعتراض نه وه. د هغې سره خو هسې هم زما همدردی وه د وخت او حالاتو د "جرندې" نه وتې د ژوند په داسې مقام ولاړه ده چې ډېره مایوسه او خفه ده —! دا کوټه هم ډېره بنسکلې وه د تورې کفۍ د جوړولو معقول انتظام پکې موجود وه. لوی لکه مېدان پوست کټ، بنایسته څرې ارام ده صوفې، لوی فراخه باته روم، پکې د لامبلو مزیدار تېب. خپل خپل بېگونه مو په الماری کې سمبال کېښول. او د لږ وخت د ارام د پاره مو په کټ ډډه واچوله. ایا خو کټ ته د تلو سره سمه په خرنرا شوه. زما سترگو ته راغلی خوب ته لکه چې چا په مری گوتې کېښودې. نېغه په کټ کې کېناستم، سوچ مې کولو چې اواز ورکړم که نه؟ اوس هغې خپله اړخ بدل کړو او ساه یې سمه شوه. ماته هم لږ ارام راغلو. دې دوران کې ایا پاڅېدلې وه او دوه کپه توده کافي یې پخپلو لاسو جوړه کړې وه. په صوفه ناسته وه او په خوند خوند یې کافي څښله. زه یې چې ویننه ولیدم نو لکه چې مور خپل بچي ته د

هغه په وړه ژبه کې وايي "اوتو کافي پي لو" پخپل ځان ډېر وياړ راغی د اردو يوه لويه پېژندلې شاعره ماسره دومره مينه کوي، لکه د خپلې مور مې نازوي. زه راغلم د هغې په خوا کې لکه د وړې ماشومې کېناستم. هغه زما په جذباتو پوهېده چې څومره د مينې او احترام په سترگه مې ورله کتل. هغې هم ماته په ډېره مينه په سرلاس کېښودو. راته يې ووييل چې د تللو تياري به وکړو. د هغې په اجازه وړمبې زه غسل خانې ته ورغلم. دلته د دې غسل خانې ټول نظام په بتينو روان وه. د هرڅه نه د کار اخستو د پاره يوه بتين زور کول وو. او ماته په بتين زور کولو د نيويارک د اخري ورځ د راروانېدو او "جرمانې" پېښه راياده شوه، د څليريشتو ډالرو پېښه چې په غلطۍ د يوې نااشنا بتينې د زور کولو په "جرم" کې په ماپسې ليکلې شوې وې. خدايا! سر مې په لاس کې ونيو— د گټې د استعمال نه پس د هغې د صفايۍ د پاره اوس د بتينې زور کول وو. د يخو تودو اوبو د راوستو د پاره هم بتين زور کول وو. سترگې به مې خلاصې کړې. چرته په دې کې داسې بتين نه وي چې د هغې زور کول يوه بله جرمانه او بل پل نه شي. (د ځان سره مې وخنډل او دغه وخت مې د تودو اوبو يوه بتين زور کړه.)

(په هوسټين کې د پاکستان د قونصلگری، مشر عاقل نديم له خوا

د ډوډۍ وړمبې دعوت)

د ویلیم فریتهز هاغه بنایسته گاډی یو ځل بیا زمونږ د پاره د هوټل مخې ته ولاړ وه. دلته د وخت پابندی په مونږ کې هم راغلې وه. پخپل ټاکلي وخت د هوټل بنسکته لابي ته راغلو. د عاقل ندیم بنائسته بنگله چې د هغه سرکاري دفتر سره بیخي تړلې ده، د دې هوټل نه د یو ساعت په فاصله پرته وه. د کور هیڅ درک او سمت فریتهز ته هم معلوم نه وه خو په موبایل فون کې د یو سهولت ترمخه دغسې نامعلومه درکونه تاته د موبایل فون د پېغام په وسیله بنودل کېږي. او د دې کار د پاره دا OPTION وځای پکار راوستلو. د لږې سرگردانی نه پس مونږ د عاقل ندیم د کور مخې ته د لوی شین چمن څنگ کې ولاړ وو. د پاکستان لوږ هسک سپین او شین پېرغ د نری هوا په قلاو قلاو څپو شورېدو. د دې ټول شینکي په پس منظر کې تکې سپینې لکه د بکري د غره په څیر ولاړې بنگلې د ما بنام په توره تیاره کې ډېر د مزې منظر جوړولو. د بنگلې دننه د تورې تیاري په اوربل وړو وړو بلېدونکیو بلونو یو روماني ماحول جوړ کړی وه. د دروازې او پوري وړ کړکیو په شا رازوړندې اوږدې اوږدې پردې په نیمه تیاره نیمه رنځ کې لکه د ولاړ سترانو (څوکیدارانو) بنکارېدې. دلته یوه عجیبه چپتیا وه. لکه چې د دې ماڼۍ دننه ژوند په خواږه خوب اوده وي. خو داسې نه وه دننه د کور منظر بدل وه. ټول په مینه ولاړ وو او د دروازې سنترې پوري وړ په قلاو خلاص کړو. او نزدې د عاقل ندیم سینگار شوې مېرمن د یوې مینې مسکا سره مونږ ته سترگې په لار وه. ورسره خوا کې په

بنايسته سوټ (کوټ، پښت) کې دنگ لوړ ځوان، چې سپينې چشمې يې لگولې وې، په مينه ولاړ وه. دواړو په ډېره مينه مونږ د کور په دننه بنايسته سينگار کړي شوي مېلمستون کې کېنولو. د ټول کور نه بنايسته او رومان په کاسو کاسو راتوښېدو. هم هاغه د موم بتيو په روماني رڼا او تياره کې د ناستو خلکو زړونه په يو نااشنا احساس بې واره بې واره درزېدل. دې ماحول په مزه مزه په ناستو خلکو خپل جادو پوکو. او اوس په دې جادو ټول نشه نشه ځنگېدل. د عاقل نديم مېرمن يوه بنايسته جينۍ وه. هنر منده، سليقه منده، په ډېره خپلوی، د مېلمنو نه تاوېده. لږ ساعت کې د نورو مېلمنو د راتگ سلسه هم شروع شوه. دا ټول لري نژدې وطن وال دي چې د يو بل سره داسې په مينه اوسي. د عاقل نديم مېرمن به کله کله زما د پاره په ماته گوډه هندکۍ پښتو کې څه خبره هم وکړه، چې ماته به يې ډېر خوند راکړو. د عوامي نېشنل پارټۍ د يو ستر مشر حاجي عدیل د کورنۍ سره يې اړيکي لرلې او د پېدايش ځای يې مردان وه. په دې ټولونستونو يې زه ډېره خوشحاله شوم. په نورو مېلمنو کې مېرمن شهناز يوه د پوخ عمر درنه خوږه مېرمن وه چې تعلق يې د کراچۍ سره وه. مېرمن عاقل نديم د يو يو راتلونکي کس سره زمونږ پېژندگلوې کوله. دې دوران کې عاقل نديم، چې په ظاهره ډېر چست او تکړه ځوان ښکارېدو خو د خبرو کولو دومره گړندی نه وه، هغه د خپلې قونسلگرۍ ټولې ادبي، ثقافتي او قامي هلې ځلې مونږ ته بيان کړې. مونږ يې د خپلې ادارې د فعاليت نه

اگاه کروز ناستو ټولو کسانو په بنو ټکو د هغه هلې ځلې وستايلې. د عاقل نديم مېرمنې زما د بيمارۍ په اړه ډېر تشويش کولو. دا خبره يې راته ډېره په کلکه وکړه، چې که ته پاتې کېدل غواړې نو مونږ سره پاتې کېدې شې تاته به کومه مسئله بيخي نه وي. خو زما دننه هاغه احساس زه بيا بيا ويرولم چې "مرگ ژوند شته، د کور نه يواځې يم هسې نه چې . . ." د هغې د مينې مې مننه وکړه. اوس د خپلو مېلمنو په خاطر تواضع کې په منډو تړو وه. په کور کې يې د هر کار د پاره نوکر وه خو د هغې دا سود وه چې ډېر څه خپلو مېلمنو ته پخپلو لاسو پاڅه کړي. د نوکرانو په مرسته يې يو يو څيز په مېز کېښودو. لږ وخت کې څلور پنځه مېزونه د رنگ رنگ نعمتونو نه ډک شو. "دا مې پخپل لاس تيار کړي دی" هغې د سره کړو چرگانو يو غټ تالی په مېز کېښودو. په تازه مېوو کې ډېرې نابلده او رنگ رنگ مېوې چې ما په وړمبي ځل وليدلې، د تورو تازه توتانو يوه يوه دانه دومره غټه وه لکه غټه خرما. ډوډۍ مو په ډېر بنايسته ماحول کې وخوړه. اوس دلته په دې رنگينه شان تياره دنيا کې د موم بتيو رېښوونکو رڼاگانو لکه چې ډېر وخت پس دوه مټين د ډېر اوږد هجران نه پس د وصل په غېږه کې يو بل ته رانزدې کړې وي، او دا مټين يوبل ته په مينه مينه د هجر د تورو شپو قيصي کوي. لکه چې د دیدن په پهو د فراق زخمو نه ټکوروي. نن د دې شپې کيفيت خو د شاعر د رومان دنيا په بله اړوله. او داسې دا يادگاري دعوت په ډېر بنايسته ماحول کې تر ناوخته جاري وه. د راپاڅېدو او

راتگ په وخت راته د عاقل ندیم مېرمن دا زېری هم راکړو چې سبا به پروگرام ته زه هم راځم او ستا نوی کتاب به هم گورم!!

د شپې چې مې د ستومانی د وجې زراوده کېدو ته تلوار وه دومره به د فهمیدې ایا "خرنرا" د خوبه رابیدارولم. د دې بې آرامۍ د وجې مې سر ناروا درېد شروع کړو. هغه چې د تنهایی نه ویرېده، بې غمه او ده وه خو شامت زما راغلی وه چې په آرام او خوب پسې مې سترگې وتې. کله کله به د کت نه راولاړه شوم د لویې کړکۍ وړاندې به ودرېدم، پرده به مې وروشان خوا کړه، بیا به راغلم په صوفه به مې ډډه ووېله، د خوب نه به مې سترگې درنې وې خو د ملاستې کوشش به مې نه کولو ولې چې د کچه خوبه بیابیا راپاڅېدل زما په طبیعت ډېر بد اثر کوي. بیا مې په سر ډېر وخت درېد وي. اخر دا شپه هم سبا شوه او د گړۍ ستنو راته د سبا غږ وکړو، د تکې تورې شپې د خپټې نه د سحر رڼاگانې په راوتو وې. زه په مزه د کوتې نه اووتلم، د جنګلې سره ودرېدم، بنسکته د رڼاگانو منظر ډېر خوند راکړو. د هوټل په لوی چمن کې بنایسته د مېلمنو د ناستې انتظام موجود وه، مېزونه او کرسی د هوټل په طرز دلته لگېدلې وې او ناستو خلکو پرې د ناشتې خوندونه اخستل. بنایسته بنایسته پېغلې د هوټل په جامه کې لکه د چنار د ونو بنکارېدې، په منډو منډو یې چاته د کافی ترماس ورلو او چاته نور هرڅه. کړنگ کړونک د لوبو ډېر د لرې نه راتلو، په دې تور

سحر د دې خلکو وینه او ناشته کول راته ډېره عجیبه بنکارېده. زمونږ د ناراستو په حساب خو دا لاتوره شپه وه او دلته ژوند داسې وینس او بیدار روان وه، تابه وئیل چې د ورځې سفر یې هم نیمې ته رسولی دی. نظر مې د دې هوټل د هر منزل څلور واړه طرف ته لگېدلې د اوسپنې مضبوطې جنګلې بیا بیا ځان له رارولو. د جنګلې په سوړو کې ول په ول تر اخري سره رسېدلي شین بوټي خورو ورو زېلو د زړونو او خیالونو دنیا په خپل بنایست بنګلې کړې وه. د دې زېلو مینځ کې به لرې مخامخ د ریناګانو مخونو هم خیره وهله. دلته ژوند لکه د بنایست سره غاړه غټی. په دې شینګي او رینا کې راغونډ شوی وه. حسن لکه چې د دې منظرونو نه راتوئېدو. ما خپل ځان او احساس د دې ماحول یوه برخه ګڼله. غلی شان لکه د غلو بیا کوټې ته راننوتم — په قنار مې خپله بورقعه واچوله او د پنډو په سر د کوټې نه ووتم. کله چې لږه شېبه پس دې شین چمن زار ته نزدې شوم نو منظر نور هم بنایسته وه. د دې چمن په یو ګوټ ولاړه دروازه دغه شنې زېلۍ داسې ول په ول پرتې وې لکه د یوې بنایسته پېغلې په مخ د زلفو لړۍ ځانګي، دلته یوه پېغله هم د مسکو شونډو سره ولاړه وه، په څهره یې د ژوند او امید رنګونه په غورځنګ وو، په سترګو کې یې د خپل مستقبل خوبونه مسکي مسکي کېدل، د سترګو په اشاره یې راته نزدې په یوه چوکۍ د ناستې پیام راکړو. د ناستې سره مې په لوی مېز خپلې دواړه ځنګلې ودرولې او د لاسو په کاسه کې مې خپل مخ راټول

کړو. گېږ چاپېره د خوند او رنگ جهان ته ځیر شوم، یوه لمحہ مې سترگې د ځان سره پټې شوې او بیا د یوې بلې پېغلې په معذرتي ټکو مې اوچت هغې ته وکتل. زما نه یې په مسکا تپوس کولو— څه راوړم؟ او ما ورته د کافي ووې. دلته د خوراکنونو امبارونه یوې خوا ته لگولي شوي وو، هر کس د خپلې طبعې خوراک ځان له راخستلو. خو دومره سحر وختي زما زړه ته څه هم نه کېدل، البته د سر د درد د قلاروني د پاره مې د تودې کافي یوه پیاله څښل غوره وگڼل. د تودې کافي پیاله مې مخې ته پرته وه، تودې تودې لوخړې ترې ختلې او ما گېږچاپېره د دې منظرونو تماشه کوله. اوس رڼا په خوږېدو وه، د هوټل اضافي رڼاگانې ووژلې شوې، ځني خلک واپس کېدل او ځني راتلل، دا ټول خلک په دې هوټل کې دېره وو. په هوټل کې په بېل بېل وخت بېلې بېلې عملي کار کوه. د ډېرو خلکو د روزگار او معاش لمن ورسره تړلې ده. د هوټل د استقباليې په کاونټر هم عمله بدله شوې وه. نن د سحر دا وخت زمونږ سره وه څه خاص پروگرام پکې نه وه، غرمې ته به فرتيهز راتلو. او د غرمې د ډوډۍ یو بل دعوت ته به په شریکه تلو. دغه ټول وخت ما او ایا په خبرو اترو تېر کړو. هغه د ملک او دنیا په سیاست یو خور وور نظر لري او دغه نظر یې د ټولو خبرو نه بنسکاره وه. خود سگرتو بې تحاشه څښل یې مجبوري جوړه شوې وه. د ټولو قوانینو یې پوره پوره خیال ساتلو د سگرت د څښلو د پاره به یې زما لاس کلک ونیو او د ځان سره به یې د هوټل نه بهر اوویستم. په دمه دمه په ولاړه

ولاره به يې سگرېت وڅښلو او بيا به بېرته راغلو. په هوسټين کې هوا نن لږه يخه وه او دومره تېزه وه چې د هوټل مخې ته د يوې لحظې په ولاړه خو ماته دا ويره راپېدا شوه چې د دې هوا لکه چې زما په تن لوی لوی پښتني جامې او برقعې نه ده خوښه. .... د هوا شوخو لاسونو به زما د سر نه د برقعې خپوټکي د ځان سره په هوا کولو. خو ما د دې هوا دې ادا ته ځان کله پرېښودلو. دلته نوره ولاړه که څه هم د مزې وه خو په زړه کې مې يوه ويره هم وه — د اسامه بن لادن د وژنې په اړه د دې ځای په مسلمانانو کې به څه نه څه ردعمل خامخا پټ وه او بيا زما حالت، زما په تن لويه پرته توره برقعې دې اور ته پوکي ورکولې شي. په دې سوچ مې ځان يوې ډډې ته کړو خو د هوسټين د دې ځای شېمي شينکي مې په نظر ډېر ښه لگېدو. زړه مې غوښتل چې د پښو پېزار د پښو نه لرې کړم او په دې شنو شنو ورشوگانو لېونۍ لېونۍ منډې کړم. خو نه راته د خپل وجود حالت د دې خبرې اجازت راکولو او نه دې نوي راپېښ صورتحال.... د زړه ټول ارمانونه مې په ډېره بې وسۍ هم د زړه په صندوقچي کې سمبال کړل.

د فرتېيز په فراخه بنايسته گاډي کې يو ځل بيا په ډېر آرام کېناستو. گاډی د هوسټين ښار په سرکونو او لارو په سفر شو. څه شېبه پس يو بل بنايسته ځای ته، چې نسبتاً ډېره خاموشي يې لرله، د يو بنايسته سپين کاتيچ مخې ته ودرېدو. د گاډي د ودرېدو په

اواز یوه بنایسته مشره بنځه چې واړه واړه وپنسته یې ډېر په ترتیب ساتلي وو، رابنکاره شوه. خپل نازولی ساتلی سپی یې په څنگ کې ولاړ وه. فهمیده ریاض دې مشرې ته په ډېر لېونتوب ورغاړې وته او بیا دې مشرې چې په روانه اردو کې خبرې شروع کړې نوزه جبرانه شوم چې امریکنی مېرمن داسې روانه اردو وایي. او بیا یوه لحظه پس د هغې مینه ناکې مېرمن د نرو نرچکو خو د مینې په طاقت د مضبوطو څانگونو په حصار کې ما د خپلې مور خوشبویي محسوس کړه. "میری بچی!!" زما په سترگو کې د هغې په دې خپلوی او مینه او بنکې راغلي. څه هم که د وخت تار په تار کلونه د هغې په مخ او څهره د خپلو کرښو په شکل کې بنکار بدل خو د هغې چیتیا او چابکتیا د کتو وه. اوس مونږ د هغې تک سپین لکه د بکرې کاټیج ته راننوتلي وو، په ډېره سلیقه پکې هرڅه پراته وو. ساده ژوند او ډېر محبت او مینې پکې منډې وهلې. مخامخ برخه یې د کور د مېلمستون وه او د هغې سره خوا کې د ډوډۍ خوړلو، لږ دننه د کور برخه په کوټو او لاونج مشتمله وه. په لاونج کې یو لوی ځای د پخلي د پاره وه چې سکني دنگې لورې سري لنکن پېغلې پکې اخلی پخلی کولو. زه ډېره خوشحاله شوم چې دا مېرمن د پاکستان وسېدونکې وه. تعلق یې د پارسي مذهب سره وه، د انگرېزي ژبې لويه ليکواله وه، ناول نگاره او دانشوره بېسي سدهوا (Bapsi Sidhwa) وه. د پاکستان وړمې بنځينه ناول نگاره چې ناولونه یې په امریکه او مغربي دنیا کې ډېره مشهورتیا لري.

پاکستان کې د لاهور وسېدونکې وه خو د څه وخت نه د خپلې کورنۍ سره په هوسټين کې وسپړي. د دې مېرمن ورور مټيو بنډاري به هم په ورځپاڼه ډان کې ليکل کول. يوه اړتې گېلري يې هم لرله چې ډېره فعاليتيا يې لرله، د دوي ټوله کورنۍ د پاکستان په عزتمندو کورنو کې شمارلې شي. خو څه وخت مخکې د دې کورنۍ غړو ته په پاکستان کې د فرقه وارييت په حواله د امن و امان څه مسئلې راپېښې شوې چې څه وژنې ترېنه هم وکړلې شوې، دغه رنگ دا د امن خوښونکي د دې فساداتو او د فرقه وارييت د اور نه د وتو په خاطر امريکه کې پناه گزين شول چې اوس هم د خپل وطن په ياد ژوندي دي. د دې مېرمن د کور ټولو غړو مونږ په ډېره مينه ونازولو. او بيا زما د ليکلي ناول "ملکه" په هڅه خو دومره خوشحاله شوه، بې واره يې ښکل کړم، دغه وخت ما خپل جذبات بيخي نه شو سمبالولی. زه د يوې ډېرې لويې ليکوالې مخې ته ناسته وم، د ټولو مېلمنو نه هم زياته توجه يې ماته راکوله. ماته يې د ښه ليک، تخليق حوصله راکوله. وئيل يې چې د هر ليکونکي افکار او تخليق هم دغه رنگ نوې نوې انساني خپلوی راپېدا کوي، انسانان يوبل ته نژدې کوي، کړنې او دېوالونه وړانوي او د مينې يو نوی جهان جوړوي. لفظونه، قلم او فکر لوی طاقت دی ته هم په دې طاقت دومره لرې راغلې يې. زه تر ډېره وخته د هغې په بنايسته بنايسته خبرو مشغوله وم. شهناز هم راغلې وه، د چا سره چې مې عاقل نديم کره وړمبې ملاقات شوی وه. وخت ډېر د مزې

تېرېدو هغې مونږ پخپله مینه سپراښه کولو. خو یو حقیقت د خپتې د مړولو هم وه، او نن بیا زه د کور په پخلي مېلمنه وم. دغه وخت د سدهوا نوکرې د خوراک ټول هرڅه په مېز اېښودې وو. سدهوا په مینه مېلمنو ته د ډوډۍ غږ وکړو. په سلادو کې د شنې پوډینې خوند به د چانه وي خوښ؟ خو دلته په سلادو کې اوډي رنگ پوډینه د خپلې تازگۍ او خوشبویۍ سره جومبک جومبک پرته وه. په دې پخلو کې د باتینگرېو یوه ډونگه هم پرته وه، چې د پخلي انداز یې لږ بدل وه. خود خپل خوند له کبله په ټولو ښه ولگېدو. په خوندورو خبرو اترو کې د مزېدارې ډوډۍ دا محفل د مېرمن سدهوا له خوا د ډېرې مینې او محبت د لازواله وختونو د یادونو سره سرته ورسېدو. د واپس تللو منظر هم ډېر عجیبه وه. زړه وه چې په ورستو ورستو د گوگل نه پاتې کېدو. ټولو د مېرمن سدهوا مینه او محبت په درنو ټکو وستائیلو او بیا زما د پاره خودا خبره د زېري نه کمه نه وه چې نن ماښام به د ماډرن پوټیري آف پاکستان د مخ کتنې دستورې ته مېرمن سدهوا هم راځي!!

مازیگر د هوستین په یو ښایسته کمیونټي سنټر کې د امریکې د سفارت خانې اسلام اباد په مرسته د چاپ شوي کتاب چې د پاکستان د لویو لویو شاعرانو اثار پکې خوندي شوي دي، ماډرن پوټیري آف پاکستان د مخ کتنې دستوره راجوره کړې شوې وه. د اېشیا سوسایټي امریکې د سیوري لاندې دې دستورې ته ډېر

په امریکه کې مېشته پاکستانیان او د هند وسېدونکي رابلل شوي وو. ډېر پکې مقامي امریکنیان هم موجود وو. د ذرائع ابلاغ سره تعلق لرونکي گڼ شمېر خلک هم موجود وو. د کتاب ډېرې نسخې یوې خوا ته د راتلونکو د پاره اېښودې شوې وې. فهمیده ریاض خپل راوړلی د گتې لوی کاتین چې د خپلو کتابونو نه یې ډک راوړلی وه، هغې هم خپل کتابونه ډسپلې کړي وو. ما هم د خپل ناول ملکه څو نسخې ځان سره راخستې وې. په ډېر اهتمام د دې مېلې واکمنو هغه هم د نورو کتابونو په څنګ کې اېښودې وې. مېلمنو د راتلو سره به اول په کتابونو خپله تنده ماته کړه. دلته د ما ډرن پوټیري آف پاکستان گڼې نسخې په بېعه خرڅې شوې. د فهمیده ریاض په کتابونو کې هم مېلمنو خصوصي دلچسپي لرله. کتابونه ئې په ډېرو ډېرو ډالرو خرڅېدل. کله کله به زه هم د هال نه راووتم د خپل کتاب د جاج اخستو په نیت به د کتابونو خواله راغلم خو یوه نسخه هم د ځایه نه وه بې ځایه شوې... دلته یو پښتون هم راپېښه نه وه کړې، البته دغه وخت مېرمن عاقل ندیم او شهناز په منډه منډه راروانې وې چې څنگه یې زه ولیدم زما کتاب یې راواخستو او دواړو د حوصله افزایۍ په نیت یوه یوه نسخه قیمتاً واخسته. زما خوشحالي هم د کتو وه. د دې نه پس مې یوه نسخه مېرمن سدھوا ته ډالۍ کړه. هغه زر د خپل ځایه راولاړه شوه، په تندي یې ښکل کړم، د کتاب سرپاڼه یې په ډېر غور وکتله، بیا یې راته ووي چې دا به ستا د لاس کړي دستخط سره زما سره سمبال

پروت وي. خو اوس زه د دې کتاب دويمه نسخه قيمتاً اخلم... او زر يې د پرس نه د لسو ډالرو يو نوت زما په لاسو کې کېښودو. دغه رنگ يو ډېر مينه ناک مشر امين باسط چې شاعر اديب خو نه وه خو زما د حوصله افزايي د پاره يې دوه نسخې په بېعه واخستې او دا يې راته هم ووييل چې په کېليفورنيا کې زما يو دوست دی چې پښتون دی دا يوه نسخه به زه هغه له تحفه لېږم. نن زه هم ډېره خوشحاله وم ولې چې ډېرو مېلمنو د ما ډرن پوټري آف پاکستان د نامې په کتاب زما دستخطونه په مينه اخستل. د خلکو ټولگي به راتلل او زما سره به يې عکسونه اخستل، د مېډيا سره مويو شمېر مرکې وکړې. د نيويارک په نسبت په هوسټين کې زمونږ د ډاډگېرني يوه لويه وجه دلته د ډېرو پاکستانيانو موجودگي هم وه. او بيا چې کله هاغه نظمونه يو ځل بيا وار په وار د هوسټين په بڼايسته ماني کې د شعر ذوق لرونکو ته مونږ وړاندې کړل نو د انگرېزي ژباړو نه پس ټولو حاصرينو زمونږ فکر په ډېرو چرچقو کې وستايلو. اوس زما د سيمې په حواله د امن و امان په حواله د پښتنو بڼځو د ژوند او ستونځو په حواله زما نه ډېرې پښتنې روانې وې. .. ما د خپلې سيمې لمبه لمبه تصوير يو وار بيا د دې ځای د فکر و نظر خاوندانو ته وړاندې کړو. په داسې حالاتو کې په ژوند کولو او د ادب د پاره په ستړيا کولو يو ځل بيا حاضرينو په ولاړه ولاړه احتراماً زما هلې ځلې وستايلې. زما همت او حوصلې يې مضبوطې کړې. داسې ماسخوتن تر ناوخته پورې دا يادگاري دستوره هم د ډېرو بڼو يادونو

سره د ماضي د ژوند يوه برخه جوړه شوه. په ذهني توگه اوس مونږ ازاد شوي وو ولې چې ټولې هلې ځلې په وخت سرته رسېدلې وې.

د فهميدې ايا واده كړی خورزه د هغې خاوند او بچي هغې ته د ملاقات د پاره د ډيلس نه راروان وو. د دې ځايه به ايا د هغوي سره تله. خو زما د خيال په پرده اوس زما د بچي تصوير سره زما د خپلو خپلوانو د تصويرونو گرځېدو... ماسره د خپلې روغۍ او ناروغۍ ډېر فكر وه. كور ته واپس كېدل مې ضروري گڼل. خدای خبر چې ترور به مې په څه حالت كې وي... وي به هم كه نه..؟ دا ټولې وسوسې رانه چاپېره وې. د واپسۍ په لاره اول به زما جهاز شيكاگو ته تلو د هاغه ځايه به بيا دوبيۍ ته راتلم... د دومره لوی سفر سترپا رانه اوس خپل لاسونه چاپېره كول. د فهميدې ايا ډيلس ته د روانېدو وخت نژدې وه، زه هغې په دواړه مخه بنسكل كړم، په الوداعي نظر مو يوبل ته كتل، اوس د هغوي د گاډي دروازې وتړلې شوې د يوې كړكۍ د شيشې پورې غاړه د فهميده رياض غمزنو سترگو ماته كتل، د هغې د خدای په امانۍ د پاره د خوزېدونكي لاس منگول اوس د گاډي د حركت سره زما د سترگو پناه شوه.... ډېره لحظه زه هلته ولاړه وم. ډېر وخت مې د هغې د مړو سگرتو ايرو او ټوټو ته كتل. بيا په درنو پښو هوټل ته راننوتم. نن د هوټل كمره كې زه يواځې وم، د شپې د ملاستې نه مخكې د ډېرو يادونو سره مې د سفر سامان راغونډولو.. لكه چې ډېر يادونه مې هم پند

کول... ټول کارونه اوس سرته رسېدلي وو. بس نن شپه ماته بڼه ارام کول ضروري وو. ولې چې د یوې ورځې او یوې شپې مزل مې مخې ته لکه د غر ولاړ وه. خوب ډېر زر راغی، د خوب دنیا کې بیا د ژوند د بڼایستونو بازارونه لگېدلي وو. د خپل بچي د پاره مې رنگ رنگ خیزونه اخستل. جامې، د لوبو خیزونه، په هغې کې گاډي، جهازونه، زما بچی ډېر خوشحاله وه... د گوتې نه یې کلکه نیولې وم... ځای په ځای یې گرځولم. هغه ډېر خوشحاله وه. او زه هم د هغه په خوشحالی خوشحاله خدای خبر چې نور به مې کوم منظرونه ترسترگو کېدل چې په موبایل د لگولي شوي الازم ټنګار مې سترګې وغړولې. د خوبونو په دنیا د ځان سره مسکې شوم، د تللو تیاری مې وکړو، وقاص نن اتلانتیا ته واپس روان وه، او فرتیېز به زما د سهولت په غرض زما سره د هوایي ډګر ترڅه ځایه تللو. د سرسري ناشتې کولو نه پس زه د فرتیېز په انتظار د هوټل په لاونج کې ناسته وم، خپل رغړنده بېګ مې ترڅنګ اودرولی وه، فرتیېز هم په خپل ټاکلي وخت راورسېدو. د هوټل ټول حساب یې د عملې سره په څو لمحو کې بې باکه کړو اوس یې زما بېګ ته لاس کړو، ما یو الوداعي نر د هوسټین په دې بڼایسته هوټل واچولو. او په منډه بهر ووتم. خپل وطن او کور ته د بېرته تلو احساس دومره بڼایسته وه چې لکه یو قیدی چې د جېل نه بهر وځي. یو ځل گاډی بیا د هوسټ بڼار په سرکونو په حرکت کې شو. دلته اېرپورټ په ډېره لږه فاصله دی. د سفر ټول کاغذونه مې بڼکاره په لاس نیولي وو. بیا د یوې

یوې مرحلې نه په زړه چاودون تېرېدل وو. لږ ساعت کې وقاص زمونږ نه رخصت اخستو د یو بل سره مو خدای په امانی وکړه، وقاص راته ووئیل چې زه ډېر زر پاکستان ته در روان یم، کېدی شي مردان ته راشم!! وقاص هم ډېر گړندی گړندی روان وه. فرتیلهز ما سره په ځنو مرحلو کې موجود وه، زما بېگ یې جمع کړو او ماته یې بورډنگ کار ډ راکړو. اوس زه د جهاز په انتظار د هوسټین په بنایسته اپرپورټ کې د واپسی د پاره بیخي تیاره ناسته وم. دا لاونج هم ډېر منظم وه. د مسافرو د سهولت د پاره پکې هره اساني موجود ده. فریتیهز زما سره ډېر وخت ناست وه. خو اخر مې ورته ووي چې ستا به خپل کارونه وي، وړاندې ماته هیڅ څه مسئله نشته، تاسو لاړ شئ!! هغه هم زما په لرلي اعتماد ډېر خوشحاله شو، د خدای په امانی یې راسره وکړه او زما نه رخصت شو. په اپرپورټ د خلکو تگ راتگ، د مسافرو په څهرو د سټریا او امیدونو گډوډ تاثرات څه هم که وخت دلته په ناسته په داسې مشاهده بڼه تېرېږي خو زما خپل وطن او کور ته د واپس کېدو تلوسه داسې د لېونتوب وه چې زه یې د دنیا نه... د دې لویې دنیا... د خور وور انسانی سمندر او غېږ غېږ بڼکلاگانو نه بې نیازه کړې وم. .... ما پخپل تصور کې د خپل وطن فضا لیدله. څه هم که د بارودو د لوگیو نه ډکه ده خو د خپل وطن او خپلې خاورې مینه هله راژوندی شي چې انسان د وطن نه لرې پاتې شي. زما د خیال په آئینه زما د مئینو څهرې زما لیدو ته هم ډېرې بې تابه وې. کله کله

به د فکر دا تسلسل ټول په ټوله د یوې نوې معصومي څهرې نه چاپېره شو. د هغه په مسکو سترگو ماته زما ظاهري جهان د یوې نوې رڼا سره روڼ ښکارېدو. د هغه ژړا مې د تخيل مارغانو ته د نوي ژوند نعرې وهلې. د هغه په کټ کټ د خدا سپرليو به زما نه گېر چاپېره گلونه وغورول... د هغه ورو ورو قدمونو د پاپلي پل احساس به لکه چې زه د عرش منارو ته وخېژولم... دا احساسات ډېر د خوند وو. زما په سينه کې د مور يو ناقلازه زړه د خپل بچي په مينه درزېدو. زر مې پخپل زړه لاس کېښودو لکه چې زما په دواړو سينو کې د سپينو پيو لختي د اوس نه په چپو وو. د يو ښايسته وجود د لمس احساس به زه د ځان سره مسکې کړم. د جهاز د روانېدو اعلان وشو، دا جهاز يو وړوکی جهاز وه چې ډېره محدوده عمله يې لرله. په تور پتلون او تور قميص کې يوې ښايسته پېغلې ټولو مسافرو ته هرکلی کولو. او يوې بلې د مسافرو راهنمايي کوله. جهاز پخپل وخت د الوت د پاره ځانگونه خواره کړل او د شکاگو په لوري حرکت وکړو. ماسره خوا کې يوه غټه تورپوستې امريکنې ناسته وه چې په ټوله لاز پخپل لېپ ټاپ يې سر داسې راځوړند کړی وه چې د دنيا نه بې خبره وه د شکاگو هوايي ډگر هم د پخپلو ښکلاگانو تر مخه هر نظر ځانله لکه د مقناطيس رابنکلو. د مسافرو د ناستې پاستې ډېر ښايسته ځايونه لري. د جديد طرز يوه شانداره نمونه چې انساني نظر ورته اريان پاتې شي. خو وخت دلته هم د انتظار په سولې تېرېدلو. کله به مې د چا مخ ته

کتلو او کله د چا...!! ټول مخونه نااشنا وو، د شپې اتنیمې بجې دوی ته روانگي وه، د امریکې نه وتل هم په پل صراط تېرېدل دي، هم هاغه سترپا هاغه په قطارونو کې ودرېدل او بیا د مېرې په قدم مخکې په قطارونو کې تلل. خو اوس زه د یوې پټې یا بنسکاره کېمري د سترگې نه نه ویرېدم ځکه چې ماته اوس بېرته تگ وه په دې وجه د ډېرو خوفونو نه ازاده وم. بس د دوی پورې په ناسته سفر به مې په ملا کې درېد کړو. دلته د ډېرو میاندو سره واړه واړه بچي زما د سترگو مخې ته کېدل. دا میاندې بچي په غېږه کله اخلي؟ د لاس په ورکوتې گاډي کې یې روان کړي وو. په یو لاس کې خپل سفري رغړنده بېگ وي او په بل لاس کې گاډی. ډېر مې زړه په هغه ماشومانو خفه شو چې د مور د غېږې په ځای په داسې گاډیانو کې موسېدلي پراته دي. یوه ماشومه چې مور یې په قطار کې زما نه مخکې ولاړه وه، او دغه ماشومه یې په لاس گاډي کې مخکې وړله، ماشومې ته ما په یو نېب ځیر ځیر کتل، هغې په خله کې د لاس کټه گوته نیولې وه، او په یو مخ یې روله. د دې ماشومې سترگې چې زما د سترگو سره ولگېدې، په سترگو سترگو کې مې ورسره خبرې کولې، اوس هغې خپل دواړه لاسونه په مینه راوچت کړل، "ما واخله" او زما زړه وغوښتل چې یاخو په زمکه د دې ماشومې د گاډي سره خوا کې کېنم او یا یې پخپله غېږه کې راوچته کړم. ما زر د خپلې کېمري سترگه د ماشومې مخ ته برابر کړه. دا وخت د هغې مور په ما پوهه شوه. نېغ نېغ یې زما په تن لویې تورې

بورقعی ته وکتل، هغې زما په لاسو کې کېمره لیدله، په ډېره سنجیدگی یې راته وویل "تصویر مه اخله" او ماته داسې ښکاره شوه لکه زما د یوې لحظې نه د راپیدا شوي ارمان ما تېره چاره رابنکلی وي. ما زر خپله کېمره سمباله کړه، دلته دا یو قدم نوره مخکې شوه، زه هم د خفگان نه ډېره سنجیده شوې وم. زما توجه د لږ وخت د پاره د دې ښایسته ماشومې نه گډه وډه شوه خو بیا مې ورته وکتل اوس هغه هم لږه سنجیده شوې وه، زر په خندا شوه لکه د سپردي گلاب وغورېده، اوس ما خپله توجه قصداً د دې ماشومې نه گرځوله. په دې دوران کې د هغې مور د اېمگرېشن کاونټر ته رسېدلې وه، زه یوه لحظه د هغې نه په فاصله ودرېدم خو ورستو راپسې د ولاړو خلکو قطارونو زه هممخکې تگ ته هڅولم. اوس د ماشومې مور د دې مرحلې نه تېره شوې وه او د یوې گټ پېرې نه پناه شوه. زه د کاونټر مخې ته د خپلو سفرې کاغذونو سره ولاړه وم. یو یو کاغذ دغه امریکنیانو لټ په لټ کولو. او اخر ماته هم د مخکې تلو اشاره وکړې شوه، بیا په یو لوی لاونج کې زما ناسته وه، د دوبي د جهاز انتظار وه. او اخر هاغه شېبه هم راغله چې په مسافرو د جهاز د روانگی زېری هم وشو.

دا یو لوی جهاز وه د عملي غړي یې هم گڼ وو. د جهاز د اېرھوسټي په مرسته زه خپلې چوکۍ ته ورسېدم. په جهاز کې د مسافرو گڼې گونې، د ماشومانو د ژراگانو غوغا اوازونو یو خاص

کېفیت جوړ کړی وه، د بېگونو سمبالولو درز دروز راته په سر درېد کړو، خو سیتونه یې هم داسې تنگ وو چې د دومره اوږدې ناستې سره به څه کوو۔ ما سوچ کولو ماته د وقاص خبره رایاده شوه چې "ته د خپلې بيمارۍ له سوبه په جهاز کې د خپلې طبعې چوکۍ غوښتلې شې، د داسې بيمار د پاره په جهاز کې څه سیتونه محفوظ ساتلی شي." چې د خلکو رش لږ په کمي شو نو زه د جهاز عملي ته راغلم او د یوې اېرهوسټې نه مې په خواست د یوې داسې چوکۍ غوښتنه وکړه چې زما د پاره د آرام وي، خو چې څنگه مې هغې ته د خپلې رنځورۍ او حالت ذکر وکړو نو زما په دې خبره یو الغاو تلغاو جوړ شو. خبر د هوايي ډگر لوی سکيورټي افسر ته په وارلس ورسولې شوه، په ما خو سمه اېمرجنسي ولگېده. په یوه لحظه کې دغه سکيورټي افسر زما مخې ته ولاړ وه. "ته د څو میاشتو حملداره یې؟" زما نه یې ډېر په هېبت تپوسونه کول، ما ورته وويې د شپږو میاشتو۔!! وې ته راپاڅه او راڅه. زر دو کسانو د لاسو ونیوم، لکه د مریض یې ورو ورو بوتلم، زه په دې نوي راپېښ شوي صورتحال سختې پرېشانی واخستم. دا په څه شر واورېدم. هغه پخپل وارلس د دې واقعي رپورټ چا ته ورکولو. اوس د جهاز لویې دروازې سره د لارې په سر کې یو ویل چیئر زما د پاره راغوښتې شوې وه، خلک په منډو تړپو وو، د جهاز الوت کې لږ وخت پاتې وه، زه یې په آرام سره په کرسی کېنولم او دوه کسان لکه د پهره دارانو مې په سر ولاړ وو. د هاغه سکيورټي افسر پرېشاني

هم د کتو وه. "تاسره د دې خبرې څه ثبوت دی چې ته د شپږو میاشتو ناجوره یې؟" هغه زما نه تپوس کولو— ما ورته ډېر په استقامت ووئیل چې ماسره د خپلې ډاکټرې د معائني سند (مېډیکل سرټیفیکېټ) پروت دی. هغه ووئیل "چرته دی؟" ما ورته وويې زما په هاغه لوی بېگ کې چې زما نه جمع کړی شوی دی. اوس هغه په وارلس سټ څه کسان راوغوښتل خو د هغه پرېشاني او حالت ډېر خراب وو. یوه شېبه پس دوه زلمي د اپرپورت لباس کې زما مخې ته ولاړ وو. خو هاغه مشر ډېر په ادب او شایستگی زما نه تپوسونه کول. ما ورته د خپل بېگ رنگ رغونه په گوته کړه. او زما چېرانتیا هغه وخت د کتو وه کله چې لږ ساعت پس هاغه دوو زلمو په منډه منډه زما بېگ راروان کړی وه. ما د امریکنیانو د دې وارخطایي نه ډېر خوند اخستو. په ځان مې هیڅ د پرېشاني اثار نه راپیدا کول. هغوي بېگ د پرانستو د پاره زما مخې ته کېښودو. زړه کې مې له خدایه سوالونه کول چې که دغه وخت دا سند په لاس رانه شي نو زما حالت به د شک شي. اوس زما لاسونه هم رپېدل او اخر د نورو کاغذونو په لوی فایل کې دغه سند او د ډاکټرې یو ورکوټی فایل موجود وه. زما حالت په سمې شو، هغه زر زر رپورت کتو او بیا یې د اوکي سره ماته جهاز ته د تلو اجازت راکړو. اوس زه په ویل چیسر کې ډېر په مزه ترخپلې چوکي ورسولې شوم. ماته د یو قطار مخکني سیتونه ټول څلور په څلور د خصوصي توجه سره راکړې شول. ما شکر ادا کړو چې په یو تنگ سیت د دې دومره

اوردې ناستې نه خلاصه شوم. په ارام مې پښې وغزولې، نرمې تکیه گانې مې سر ته بالښت کړې، په ځان مې کمبل راخوره کړه او بې غمه مې ډډه وارپوله. د جهاز شورېدو به لکه د ځانگو ځنگولم، خوب به یورم او بیا به د اېر هوسټېسې په غږ د خوبه رابېداره شوم. کله به د جوسو د گلاس په لاس ولاړه وه او کله به یې ځانله خوراک راکولو. څه خوراک خو به د ټولو سره شریک وه خو څه به زما د پاره په خصوصي توگه راوړلی شو. نزدې ناستو مسافرو به راته ډېر په عاجزۍ کتل. د لږې ناستې نه پس به مې بیا پښې اوردې کړې. وخت ډېر په ارام سره تېرېدو، د جهاز د عملي یو دنگ لوړ بڼایسته زلمی چې د کراچۍ وسېدونکی وه، هغه ته زما د خصوصي خیال ساتنې هدايات شوي وو. کله کله به هسې راغلو زما نه به یې زما د طبیعت پوښتنه وکړه. دا سفر ډېر د مزې وه. چې جهاز د دوبي په بې شانه ښکلي هوایي ډگر خپل پړاو سرته کړو. اوس هاغه دنگ لوړ هلک زما نه رخصت اخستو. "مخکې هم د ځان خیال ساتی" د هغه په دې خبره راته ټوله پېښه بیا رایاده شوه.

دلته هوا لږه گرمه وه... خو د سمندري هوا خپله یوه مزه وي نو په چا بده نه لگېده. سترگې مې اوس د هر منظر نه مړې وې. بس د خپل کور او خپل وطن فکر اخستې وم او یا د پاتې سفر دلته هم د چا تله وو د چاراتله یوه لویه دنیا وه چې پخپله لمن کې یې ډېرې دنیاگانې ځای کړې وې. خو ما ځانله د ناستې ځای کتو.

په زړه کې ډېره په تسلی و. اوس خو د هاغه لري دنيا نه په خېر واپس راغلی و. لکه چې خپل کور کې و. په دې ډاډه مې د پاتې سفر د پاره ستړی وجود دمه کولو. دلته هم د تور سکني مابنډام حسن د دوبي رنځگانو بڼکلی کړی وه. د شپې پوښاندې لس بجې د دوبي نه اسلام اباد ته تلل وو. د ټولو نه بڼه خبره دا وه چې زما په ټول سفر کې يو ځل هم جهاز د خپل ټاکلي وخت نه ايسار شوی نه وه. پاتې وخت مې د دوبي د اېرپورټ په بڼايسته لاونج کې تېرو چې په دې کې يوه بڼايسته جينۍ د خپلو دوو بچو سره راغله او زما په څنگ کې کېناسته، د هغې ماشومانو خپلو کې پښتو کې خبرې کولې، زه ډېره خوشحاله شوم چې په نيويارک کې د نسيمي نه پس په دې ټول سفر کې دا پښتنه چې زما سره يې پېژندگلو هم شوې وه، اخر يې په پسته صوابي واله لهجه کې زما نه تپوس وکړو. "تاسو هم اسلام اباد له ځي؟" ما ورته وويې هو! د اسلام اباد نه بيا خپل وطن او خپل کور کلي مردان ته! هغې پېښور ته د تلو ذکر وکړو، خپل نوم يې فرزانه راوښودلو، د تېرو پنځو کلونو نه په شکاگو کې وسېده، د واده نه پس سمدستي امريکې ته تلې وه... او نن د دومره وخت نه پس په ورمبي ځل خپل وطن ته روانه وه. د کور کلي وطن او مټينو د ليدو تلوسې هغه هم ډېره ناقلاړه کړې وه، د دوه نيمو کالو لور يې وه پلوشه او د غېرې بچي يې ننګيال نومېدو، داسې بڼکارېده چې د يوې سوچه پښتنې او نظرياتې کورنۍ سره يې تعلق وه، بيا يې پخپله هم وويې چې زما خاوند يو قام پرست پښتون دی.

د خپلې پښتو او خپلې خاورې سره ډېره مینه لري، دا وجه ده چې د خپلو بچو سره په کور کې په پردۍ ژبه خبرې کول د هغه د طرفه په ما منع دي. زما بچي خپله سوچه پښتو وايي او په سکول کې مې لور په انگرېزي کې ډېره کمزورې ده، د سکول نه يې هم دا شکايت راغلی دی خو د وخت سره به يې دا مسئله خپله حل شي، زه خوشحاله په دې يم چې د خپلې ژبې سره مې ساتلي دي. زه د دې پښتنې په دې جذبه او مینه ډېره خوشحاله شوم. هغې به هم خپله گړۍ بيا بيا کتله، بيا يې رانه په جهاز کې د تېرې پېښې تپوسونه وکړل، په خندا خندا مې ورته خپله قيصه وکړه، اوس د هغې لور پلوشه زما په غېږ کې ناسته وه. د مور سره يې څنگ چې زه پښتو کې په خبرو واورېدم نو د خپلې ژبې نسبت زما غېږې ته په ډېره خپلوی راوستله. فرزاني ماته ووي چې تا نه لويه غلطي وشوه، دغه وخت چې جهاز ستا د وړلو نه انکاري شوی وه، تاته به دلته د استوگنې موقع په لاس راغلی وه. د بچي زېږون به دې دلته شوی وه.... ماورته ووي چې زه په خپل بچي د خپل وطن هوا لگول غواړم. زما خواهش دی چې په خپله خاوره د ژوند د دې مرحلې نه تېره شم....!! هغې زما د خبرې سره اتفاق وکړو، پلوشې زمونږ خبرې اورېدې چې په دې کې ننګيال زر خپلې چاچۍ راوچتې کړې چې ما واخله — فرزاني وخنډل، وي وييل چې "دې دواړو د مور او پلار نه پس په وړمبي ځل تاسو وليدی چې پښتو کې خبرې کوی نو ځکه يې په تاسو ډېره مینه راغله!! پلوشې خو په لږ وخت کې ټوله د سکول

بسته ماته راپرانسته، خپل کتابونه يې راته وښودل. دلته هم په انتظار دا وخت ډېر بڼه تېرېدو. اوس مونږ سره نژدې يوه بڼايسته درنه خوږه د پوخ عمر مېرمن بله هم راغلې وه. دې په اردو ژبه کې خبرې کولې، خپل زوي د عمرې د پاره رابللې وه او واپس پاکستان ته روانه وه. د جهاز د روانېدو اعلان وشو، مسافر ټول راروان شو، فرزانه د خپلو بچو سره د هغوي په چال روانه وه.

زه او دغه بله مېرمن يو ځای روانې شو. دغه مشره بڼه هم ډېره مينه ناکه او ځيرکه مېرمن وه. په بورقع کې پټ زما حالت يې اندازه کړې وه، زما يې ډېر خيال ساتلو، د صفا اوبو يو بوتل يې په لاس کې، ساعت په ساعت يې ترېنه اوبه راکولې. د جهاز په پوښو هم زه د هغې په امداد ډېره په اسانه وختم. په جهاز کې زما د چوکۍ سره په خوا کې يو نارينه په دوېمه چوکۍ ناست وه. زما زړه يو ځل بيا په دې اتفاق تنگ غوندي شو. دغه مېرمن د لرې نه زما په پرېشاني پوهه شوه، خپلې چوکۍ ته يې هاغه کس ولېږلو چې په ډېره خاموشۍ او شرافت، خوڅه په نازړه پاڅېدو، دغه مېرمن مې اوس په دې سفر کې ملگرې وه. دا عجيبه نظام دی نور اوښخه نه گوري، خپل پردی نه پېژني خو يو ځای کېږي. هغې په اوچت اواز د جهاز په کمپنۍ تنقيد کولو. "ياد ساته چې کله درته په سفر کې داسې صورتحال مخې ته شي سمدستي د جهاز عملي ته وايه، چوکۍ مې بدله کړې". داسې ښکارېده لکه چې داسې سفرونه د دې

مېرمن د ژوند معمول وه. هغې راسره د خوږو خوږو خوږو خبرو سلسله شروع كړه. درې بچي يې په سعودي كې وو. هغوي يې په كال كې دوه درې ځله رابلي.. بيا يې يو دم په څهږه د ډېر خفگان او پرېشاني اثار ښكاره شول. وئيل يې يوه نيازينه لور مې په ډېرو لالچيانو خلكو كې واده ده چې اوس اوس مې ورسره په قانوني توگه د لور رسته خلاصه كړې ده، خاوند مې د لور د غمه د سرطان په رنځ گور ته لاړو.. او زه د خپلې لور ځواني او بد نصيب په ژوند ژاړم. اوس د هغې اواز د دې غم د لاسه د اوبسكو د زوره ډك ډك كېدو. ماته زر خپله خور د دوو بچو سره رامخې ته شوه چې ټوله ځواني يې د تور نصيب په تور د پلار په درشل زړوي. خو شكر زمونږ په پښتنو كې د طلاق رواج ډېر نشته يوه تور سرې ټول عمر خپله ځواني د پلار او وروڼو په كور زړوي. بيا مې د خداى شكر په دې ادا كړو چې خور مې په سكول كې باعزته روزگار لري، د امدن يوه بڼه ذريعه لري، دوه گلونه بېرک شاه او زرك شاه لري. زړه مې د داسې تور سرو په قسمت ډېر ودرېدو. زمونږ ټولنه چې د زغم او برداشت پكې ډېر كمى دى، په وړو وړو خبرو پكې لويې مسئلې رامينځ ته شي، ډېرې ځوانۍ خاورې شي، ډېر ارمانونه تلاشي، سر سري مې ورته د خپلې خور خبره وكړه چې لږه تسلي يې وشي، خو الميه يوه وه، غم يو وه، د هغې په سترگو كې د هغې د لور ځواني تار په تار پرته ښكارېده. اوس خو په دې طمعه وه چې د هغې د لور د نصيب پورې تمبې يو څوك يو ځل بيا په خوشحالى وډبوي. ډېر

وخت زما او د هغې ترمینځه خاموشي خوره وه، جهاز پخپل رفتار روان وه، کله کله به مو توجه په بل څه بنځه شوه خو واپس به بیا داسې د ډېرو تور سرو ایره شو خوبونو زمونږ په سترگو او څهرو خپلې ایرې بادولې. اخر د جهاز اسلام اباد ته د رسېدو وخت راوړسېدو، په توره شپه کې په زمکه د بجلو بلو ریناگانو زما توجه د وطن لوډ شپېنگ ته راوگرځوله "شکر چې بجلي شته" زر مې سم کارډ په موبایل کې برابر کړو، د نایاب د موبایل شمېره مې برابر کړه، د نایاب خوبولې غږ مې واورېدو. ما سوچ کولو چې په اپریورټ به زما په انتظار اوده شوی وي نو.... نو دا څه وو..... عجیبه غونډې صورتحال سره مخ شوم، هغه ووئیل زه خو کوریم، مونږ ووئیل ته به سبا راځي...!!

اوس خو مې د پښو نه زمکه وتښتېده.... أف! په دې توره شپه به کورته ځنگه ځم...!! د چا سره به ځمه او په څه کې به ځم؟ زما په کپړۍ کې لکه چې چاودنې کېدلې. د نایاب په دې دومره بې غورۍ مې زړه ډېر خفه شو خو زر مې د هاغه ځای او دې د وختونو حساب او فرق رامخې ته شو. دلته هاغه تاریخ به نن د نیمې ورځې نه پس بدلېدو او د نایاب خبره راته په دې دلیل صحیح معلومه شوه. خو زما سر اوس هم چورلکونه خوړل. په موبایل مې د نایاب ډېر کالونه د مس کالونو په شکل کې پراته وو ولې چې په دومره ګڼه کې ما د موبایل زنگ کله اورېدې شو. اوس نایاب هم ډېر پرېشانه

وه، ته چرته په ارام کېنه زه درپسې ځان در رسوم. هغه ډېر پرېشانی کې وه.. ما ټپکسي کولې شوه خو زما د سيمې حالات داسې دي نو په داسې حال کې به په دې نيمه شپه ماسره تلو ته کله څوک تيار بدل؟ او دا خوف هم لکه د مچۍ مې په ذهن ناست وه "زه يواځې زنانه يم، د امريکې نه راغلي يم، د ډېرېو خلکو به دا طمع وي چې ډېرې ډالرې به يې راوړې وي راشه چې....." دې سوچ راباندې غوني زيگ زيگ کرل. حقه دقه ولاړه وم اوس خو بس رڼايۍ ته مې انتظار وه، چې رڼا خوره شي نو کور ته به ځم. زه اوس غلی يوې خوا ته ولاړه وم. .... د سحر ترورمۍ مې محسوسول غوښتل... خو دومره رڼاگانې بلېدې چې د سحر رڼا پکې نه شوه بنکاره کېدې. اوس ما په يو مخ د خلکو تگ راتگ ته کتل... ډېرو مسافرو ته خپل مئين د هرکلي د پاره راغلي وو. زما دننه د دې محرومۍ په شدت سره سر راوچت کړی وه. کاش! ناياب هم زما د پاره په بې تابۍ ولاړ وی.. زه په دې سوچونو کې وم چې د شا نه مې په مټه چا وره چاچۍ کېښوده. هني گل...؟ او ما بې اختياره په دې غږ او لمس چې مخ وگرځولو نو د حېرانتيا نه مې سترگې واړې پاتې شوې، خديجې ته..؟ زما مخې ته زما د اېندرور لس کلنه لېورځۍ ولاړه وه... زه په دې عجيبه اتفاق ډېره حېرت وړې وم... په دې توره شپه دلته دا ماشومه څه کوي. چرته پېريان خو به نه وي...

یوه شېبه راباندې بیا وپنسته ودرېدل. خو اوس هغې زر زما
 حېرانتیا ختمه کړه.. مونږ ارسلاڼ بهایي ته راغلي یو هغه د کنېدا
 نه راځي، هغې خپل د تره زوي یادولو چې دا وخت د کنېدا نه
 رارسېدونکی وه. تاسره نور څوک دي؟ ما ترېنه تپوس وکړو....
 امجد کاکا.. هغې د خپل کشر تره ذکر وکړو چې دا ماشومه ورته
 ډېره گرانه ده. او گرانه خو دا ماشومه ټول کور والو ته ده ځکه چې
 پېدايشي توگه دا ماشومه د یوې داسې رنځورۍ د لاسه د مرگ او
 ژوند په نښته کې گېره ده چې بدن یې خپله وینه نه جوړوي، د ژوند
 لس کاله یې په پردۍ وینه سفر کړی دی... او دا ذمه واري د
 امجدخان په غاړه ده چې دا به د وینې اچولو د پاره پېښور ته بوځي
 او راولي. هم دا وجه ده چې د هغې د ناباوره ژوند له سوبه په ټول
 کور هغه گرانه ده. د هغې وړوکی نه وړوکی خواهش په نیمه شپه هم
 پوره کولی شي نو په دې نیمه شپه د امجد کاکا سره راتلل هم د
 هغې د یو ضد نتیجه وه. هرڅه چې وو دا زما د خپل کور خلک وو،
 الله پاک چې د چا مدد کول غواړي نو غائبانه سوب یې جوړ کړي.
 ما د خدای شکر ادا کړو چې په داسې حالت کې یې خپل د کور کس
 زما د مدد د پاره راپېدا کړو. په دې دوران کې امجدخان هم د
 خدیجه په وېنا راغلی وه. زما څنگ ته په منډه رانزدې شو. هغه چې
 په دې وخت په داسې ځای کې یواځې ولیدم نو حېرانه خو نه شو

ولې چې زما د تگ راتگ نه خبر وه. هغه وئیل خبر به شي تاسو ته زه د گاډي دروازه پرانزم.... لږ ساعت کې به ارسلان هم راځي، بيا به په گڼه ځو. زدي د هغه التيو گاډی ولاړ وه، زه يې په ورستو سيټ کېناستم. لږه شېبه پس امجد خان د خپل زلمي او مسافر وراره ارسلان سره رابنکاره شو.... اوس لږه رڼايي هم لگېدلې وه... کور کې ټول ډېر مطمئن وو. په دې دلچسپ اتفاق د ټولو زړونه مطمئن وو. گاډي کې د دوو مسافرو سفرې بېگونو ډېره تنگي راپېدا کړه.. ما خوځو ځله امجد ته ووئيل چې زه اوس تلی شم ټپکسي به وکړم. خو هغه داسې کله منل، وئیل يې چې زړونه تنگ نه وي ځای نه تنگېږي. په لاره مې د ټولو خپلوانو ټيليفونونه راتلل. زما په خبر رارسېدل د ټولو د پاره لويه خوشحالي وه. په موټروۍ دا دوه نيم ساعته لاره نن ډېره اوږده شوې وه... انتظار وه چې گران شوی وه... خو بيا هاغه وخت هم راغلو چې گاډی زما د کور کوڅې ته ننوتو، د کوڅې د سر نه مې د خپل کور د دروازې مخې ته ناياب په انتظار وليد،. گاډی ودرېدلې وه. د وارث په څهره د خوشحالی او اطمینان یو نوی سحر ماته بنکارېدو. هغه زرد گاډي هاغه دروازې ته رامنډې کړې چې زه ترې رابنکته کېدم. او بيا په سترگو سترگو کې مو يوبل له په يوه لمحې کې د ډېرې اوږدې جدایۍ ډېرې قيصې وکړې..

د کور ټول غړي راته په دروازه کې د هرکلي د پاره ولاړ وو. ټول خوشحاله وو. زما د بڼه او محفوظ سفر ډېرې دعاگانې يې غوښتې وې... د سحر ناشته او چايي... اُف څومره د خوند وه... د سترپيا احساس څه هم که د خپل وطن غېږې رانه اخوا کړی وه خو بيا هم د کور والو په خواهش چې ته ارام وکړه. لوی سفر دې کړی دی...!! د خپلې کوتې سکون او خپل کټ پوزي مينې ډېره جذباتي کړم... خپل کټ لکه د مور د غېږې تار تار... ذرې ذرې راتوله کړم... او بيا په دغه ورځ چې تور ماښام ژوند په خپلو زلفو کې راتولولو... زه لکه چې د يوې نوې ورځ اغاز د خوبه رابېداره کړم... د ستومانی هر لباس مې د تنه غورزېدلی وه. د ارام او راحت د خوشگوار احساس سره د خپلې کورنۍ د غړو مينځ کې ناسته وم، ټول رانه په مينه چاپېره وو. زما د سفر روداد ټولو په ډېر غور اورېدو... ماته خپله مرگانه ترور بيا مخې ته ودرېده زړه مې غوښتل چې په وزرو ورله والوتې... خو د کور يو کس هم ماته د هغې ذکر ونه کړو. خو پخپل زړه کې يوې د غم ناقلاړۍ ماته گواهي راکوله... لکه چې...!! د دې نه وړاندې چې کوم حقيقت مخې ته لکه د تورې بلا ولاړ وه. هغې ته بيخي نه وم تياره - د ورور نه مې تپوس وکړو - بي بي څنگه ده...؟ هغه يوه لحظه ساوی شو... بڼه ده... بيا يې ډېر په کلکه ووئيل... زما زړه کې هسې يو شک ځای

نیولی وه... اوس کور کې د مېلمنو د تلو راتلو سلسله ونخته ... ماته د هرکلي د پاره راتلل. اوس زما ټوله توجه خپلې ناروغۍ ته گرځېدلې وه. د ډاکټرې د معائني ترمخه ماته د گوتو د شمېر څو ورځې پاتې وې خو موسم او گرمۍ سم زور کړې وه. د ټولو دا خیال وه چې د سفر نه پس یوه معائنه بیا پکار ده. خو د گرمۍ له سوبه مې ډاکټرې ته د تلو هډو تاب نه لرلو. اوس خو لږه ویرې هم اخستې وم. د ماشوم د اپوټه والي حالت د شپږمې میاشتې راسې وه. د دې صورتحال سره د لوی اپرېشن امکان هم وه. ذهن مې گډ وډ وه خو د ماشوم د راتلو خوشحالی د لېونتوب او مینې په اسمانونو گرځولم. د بنځې په ژوند کې د "عمل" دا تجربه چې د بنځې د ذات او وجود تکمیل کوي، د هغې د هستۍ او څټې ډېر نیمگړتیاوې لري کوي، د خپلې هستۍ د تکمیل احساس زه هم ناقلاړه کړی وم... په کور کې د نوي ماشوم د راتلو ټولې تیاری مشرانو پخپل سمي برابر کړې وې، ډېر روایتي دودونه، دستورونه ترسره کېدل، وړې وړې، پستي پستي جامې جوړولې شوې. کله کله به مې دا ورکوټی قمیصگی د خپلې سینې سره جخت ونیوه. د هغه د گړېوان نه به د اومو پیو یوه کاواکه خوشبویي بې اختیاره راولاړه شوه. زر به مې پرې دواړه شونډې کېښودې... سترگې به مې د ژوند په دې نااشنا احساس درنې غوندې شوې چې د یو ټوزپ سره به بیا یوې

ماشومی زندگی د خپل وجود دننه د مینې او ژوند احساس راکړو... اوس به مې سترگې بڼې پټې کړې... په غېږه کې به مې بڼکلی ماشوم اوده پروت وه. هم هاغه قمیصګی به یې په غاړه وه. د پیو د هاغه خوشبویۍ سره... زر به د خیال امېل دانه وانه شو. لاخو هغه ماشوم زما د وجود دننه په پټه دنیا کې وړې چاچۍ پایۍ وهلې، لاخو یوه لویه پرده زما او د هغه مینځ کې دېوال وه....

زما د راتلو څو ورځې شوي وې چې یوه غرمه زما خوابښې مور په ډېره طریقه او مینه زما سره جخته کېناسته، ورو ورو یې یوه خبره راواخسته، زما زړه بې واره بې واره په درزېدو شو. کله کله به غلې شوه... ما د هغې مخ ته په یو مخ کتل. زه نه پوهېدم چې دا ماته څه وایي... لورې! بې بې دې...!! هغې خبره نیمګړې پاتې کړه او ما د هغې د نیمګړې خبرې معنې پخپله وپېژندې. یوه چغه مې کړه... او بیا د کور ټول لوی واره زما خوا کې ناست وو. ستا طبیعت بڼه نه دی.. ګوره! دعا ورته کوه. نایاب زه په غېږ کې نیولې وم. او په ما خو لکه چې رڼا ورځ توره تیاره شوه. دا کله؟ ورو شاني مې په ژړا د هغه نه تپوس وکړو... په ۲ مټي... أف! په دغه ورځ خو ما د نیویارک د بنار سېلونه کول...!! بیا مې په زوره زوره ژړا ته ګوتې کړې... د کور خلک ډېر پرېشانه وو. ډېر وخت مې د هغې غم وژړلو. اوس زما خیال وه چې زر د هغې د ګور خاورې بڼکل کړم.

سبا مې د تلو نېټه وگرځوله. د نایاب خیال وه چې بیا ستا به په دې حالت کې تلل گران شي خو د غم خبره وه نو تگ ضروري هم وه. د ترور د غم د فاتحې د پاره اوس زه رارسېدلې وم. خو اکثر داسې غم زر زور شي چې مریض ډېر اوږد وخت په مرگانه حالت کې په کټ تېر کړی وي... د ټولو حوصلې ورته برابر وي. دغه هرڅه ما د خپلې ترور د اولادونو په څېرو لیدل. زما په چغو او ساندو د هغوي سترگې نمونې شوې خو زریې زه کېنولم د حوصلې غږ یې راته وکړو خو ما بیا بیا هاغه ځای ته کتل چرته چې مې د ترور کټ پروت وه، د هغې نېټې فریادونه مې اوس هم غوږونو ته راتلل، د هغې پټې ورغلې سترگې مې په سترگو کې وې. ډېر ساعت مې تېر کړو او بیا د خپل پلار لیدو ته پلار کره لارم. ټول زما په خبر سره په راستنېدو ډېر خوشحاله وو. د ترور بي بي د مرگ ټول حال احوال راته خپلې ورنډارې تېر کړو. دلته د یوې شپې د پاره زما ایسارتیا وه. وخت ډېر بڼه تېر شو ورنډارې مې د روغې خټې او خوشحالی ډېرې پېرزوونې زما په سر امبار امبار کړې راولېږلې. اوس د ډاکټرې نېټې ته شپږ ورځې پاتې وې..

نن غرمه ډېره سره وه. د کور په برنډه کې د غرمې د آرام د پاره په کټ کې اوده وم. د خپل ماشوم راتگ مې د خیال په شیشه بیا لکه د فلم لیدو. لاس مې ناڅاپي خپلې خټې ته وروغزېدو....

خو نن مې هیڅ ټوپ ترپ او حرکت محسوس نه کړو. زر مې خپل اړخ بدل کړو، اوس مې مخ دېوال ته وه او بل لاس مې په خټبه خو هیڅ ترپ نه وه... زما دننه یوه ویره راولاړه شوه... دا ولې؟ مخکې خوبه داسې نه وو. دې پرېشانی ډېره ګډه وډه کړم او دا فېصله مې وکړه چې نن مازیکر خپلې ډاکټرې ته ځم. مازیکر نیاب ډاکټرې ته بوتلم، ډاکټره زما په لیدو ډېره خوشحاله شوه. زریې د التراساوند د پاره ځم لولم. او بیا یو دم هغه په هېبت شوه... لکه چې څه ورته ټک ورکړی وي... دا ولې؟ زه د ډاکټرې د مخ ګډو وډو تاثراتو په هېبت کړم... اوس ماته یقین وشو چې هاغه شک صرف زما شک نه وه. ډاکټره اوس د ګمان د حد نه د یقین لرې مېدان ته تلې وه... هغه اوس هم غلې وه، زه یې د خپلو لاسو په امسا راولاړه کړم... زما خله بیخي وچه شوه د خبرې د پاره مې ژبه په خله کې ډېره واړوله راولاړوله خو ژبه مې لکه د لرګي کلکه شوې وه... اوس ډاکټره فکرمنده پخپله کرسی ناسته وه... او زه د هغې خوا کې د مریض په چوکۍ -!! ماته یې ډېره په افسوس کتل... دا دې څه کړي دي...؟

آخر هغې هم مړه حوصله راژوندی کړه او مانه یې تپوس وکړو... څه چل دی...؟ ما ترې غلی شان تپوس وکړو... ماشوم ساه نه اخلي...!! او د ډاکټرې په دې وېنا اوس زما مری غنې غنې شوه... یوه لحظه دواړه غلې ناستې وو. بیا یې یو ځل د التراساوند د پاره

برابر... کرم اوس ما خپلې سترگې پټې کړې وې... د ماتو شیشو تېرې تېرې ذرې مې پخپلو سترگو کې لکه د ازغو چوکه کېدې.. ورو... ورو... د سترگو نه مې اوښکې راتوې شوې... ډاکټرې زما د قميص لمن زما په خپټه راخوره کړې وه...!!

تاسره نور څوک راغلي دي؟ ډاکټرې تپوس وکړو.. زما خاوند...!! ما لنډ جواب ورکړو. ماسي ته ورشه د دې خاوند ته حامل ورکړه.. هغې ولاړې دايي ته ورو شان ووي. نه زه پخپله ورځم.. ما د ژوند دانه وانه حوصله په ځان کې رايوځای کړه. د کلينک لويې دروازي ته بيخي مخامخ ناياب ولاړ وه. په موبایل يې خبرې کولې.. خبر خو دی؟... هغه چې زما حالت ته وکتل نو لکه چې زما درنو درنو قدمونو هغه ته د خطرې څه انگازه تر غوږو کړې وه... بس خپل نصيب راوړسېدو... زه هغه ته بې اختياره ترغاړې وتم. زما د سترگوبندونه وشلېدل. د خپلو اوښکو په سپلاب کې د هغه په اوږه سر اېښودی په ولاړه ولاړه ډوبېدم... د هغه د مخ تاثرات مې نه شو ليدلي خو د هغه په بدن کې نوي "ریندي" د هغه د وجود دننه د لړزېدلي طوفان حال راکوه. گېر چاپېر ډېر خلك ولاړ وو. د هر نظر د لپو نه بلها سوالونه راتوئېدل. ته چې شه حوصله وکړه... هغه زما دا حالت سمول غوښتل.. خو په ما دنيا نسکوره وه. د يو يو ارمان نه

مې ساه وتلې وه. په خالي مېدان تش لاس ولاړه وم.... د خپلې بقا جنگ مې په ډېر لوی تاوان بائیللی وه.

سبا سحر وختي به د ډاکټرې په وېنا زه بيا راتلم او دلته به د ماشوم د زېږون د عمل نه تېرېدم.... اوس ناياب په فون کور ته اطلاع کوله.... د وارث په دې خبره په کور کې د غم يوه غوغا جوړه شوه. هغه زر د موبایل د بندو بټن زور کړه — خپلې شونډې يې د شديد درد او کرب نه په غاښونو وچيچلې... سترگې يې بندې کړې... خو زما سلگو هغه بيا راسم کړو... "ته حوصله وکړه" ما خو هم د هغه کيفيت ليدلی وه.... او ته.. زر مې ترېنه تپوس وکړو... زه سم يم.. هغه خپل ځان بيا بيا سمولو... کور کې مړی نه وه ویر وه. ټول مئينان رانه راچاپېره شول.... سترگې وې چې سمندرونه يې توئبول... زما لاس پښې داسې بې دمه وو لکه چې زما دننه دې ورکوټي "وجود" سره زما د وجود او ساه سره يې زما د ساه نظام تړلی وه. لکه چې اوس زه هم پخپلو پښو نه شومودرېدې.... خو ماته ژوند کول وو، د خپل مئين د ژوند د ملگري د پاره، چې اوس يې زما د سر صدقې منلې وې. د خپل بچي د مړينې غم يې چرته په يو گوت کې غلی کړی وه. زما د تسلی د پاره يې يوه نوې حوصله راپېدا کړې وه. زما ټولې اوښکې يې په مينه څښلې. گوره! ماته ستا ضرورت دی. ټوله شپه يې ما سره په وينه تېره کړه او زما په

هاغه غم يې د مينې ملهم کېښودل، کوم چې ما د خپلې هستۍ او نېستۍ په جنگ کې موندلی وه. د کور ماحول لکه د يو بائلي جنگ د مېدان په شان سوړ سمخ وه. هرې څهرې د غم د تصوير رنگ اخستې وه. هرې سترگې ډېرې اوبښکې توې کړې وې، هر يو خانگ، هره وزر د هاغه خوشحالي په رانيو زخمي زخمي وه... د دې سحر د نمر پلوشې هم لکه د يوې رنځورې څهرې زيرې زوالې وې. د کور مشران په ډېر غم کې د هاغه نوي مېلمه په راوستو پسې روان وو چې د يوې تياره نه بلې ابدي تياره ته روان وه. نن د ژبو رگونه لکه چې اوچ شوي وو. شونډو تمبې پورې وې چا کلکې تړلې وې، د سترگو نيمې پټې نيمې خلاصې کړکۍ هم تياره تياره وې... د اميد بله ډيوه پکې نسکوره پرته وه، لکه چې د يوې ساه تېز پوکي وژلي شوې وه، هر انگن يې تياره کړې وه. د ويرې اثار د هرې څهرې نه ښکاره وو، اوس د يو بل ژوند د سلامتيا د پاره هره لپه دعا دعا وه، گادۍ يو ځل بيا د ډاکټرې د کلينک مخې ته ولاړ وه، چرته نه چې څه وخت وړاندې دغه پټه مخ ماشوم مونږ ته د خپل شته والي زېرې راکړې وه، په هاغه ورځ دلته دا ټول څومره خوشحالي وه...؟ امبارک شه، ته احتياط کوه او نن د مرگ خاموشي وه... لکه چې د ژوند د ژوند ساه وتلې وي اوس ډاکټرې د ډېر افسوس سره زما د ښه کېدو تياري شروع کړې وه. د مې ماشوم په قدرتي توگه د پېدا

کولو عمل ډېر د خطري او پيچيده وه. ټوله ورځ ډېره په کړاو تېره شوه. نه دعا کار کوه او نه دوا څه اثر لرلو.... ډاکټره هم فکرمندي اخستې وه او اخر په دې صلاح شوه چې اوس د لوی اپرېشن د پاره د بڼار لوی شخصي هسپتال ته تگ پکار دی، د خطري دېوان مخې ته ولاړ وو. گاډی لکه چې چا په هوا روان کړی وه. زما وجود اوس بيخي بې دمه وه. ولې چې د وجود وينه مې د تلانو په شکل کې ضايع شوې وه. د ډاکټري تجربه کارې دا يې چې زما حالت ته وکتل نو چغه يې کړه... زر ځی...!! او په دې هېبتي چغه زه د نيم بې هوشۍ په حالت کې د حالاتو په نبض ورسېدم، زما د سترگو مخې ته که هراخوا د شپې تياره هم وه خو ماته داسې بڼکارېده لکه چې دې تيارې زما وجود او زړه پخپل تور موتي کې کلک راايسار کړی وه. لحظه لحظه مې پخپله مری يو زور محسوسولو. خو د درېد يوې ناقلاړه څړيکې به زما حالت بدل کړو. د زمان هسپتال د لويې دروازې مخې ته غټ سترېچر زما د پاره تيار ولاړ وه.... لږه لحظه کې د هسپتال کسانو په هوا وړلم او زما د کور زنانه او نارينه په هېبت په ما پسې په منډو وو. اوس په يو لوی خونړي اپرېشن ته تير کې ما سترگې غړولې نو.... زما وجود د يو لوی اړي گړي او سخت ازمېښت نه تېر شوی وه. لاس مې په خپته پروت وه خو د ژوند هاغه لويه خوشحالي ترېنه لکه د هوايي مارغه الوتلي وه. خپل لږ هېر

شوی غم مې بیا رایاد شو، لکه چې د دردونو د خوبه راپاڅېدلې یم. ماته زما د لړمون خلا مخې ته وه. خو بیا هم د یو نوي پیدا شوي ماشوم د ژړا اواز مې بیا بیا غوږونو ته راتلو. اوووان... اوووان...!! ما زرد ټولو مخونو ته وکتل... چې څوک راته ووايي امبارک شه... او بیا هم هاغه شان وشول، زما خور ورو شان زه په تندي بڼکل کړم... خپله روغه خټه دې امبارک شه...!! هغې هم د ډک ستوني سره دا خبره وکړه. د غم نه مې سترگې بیا پټې کړې... اوس هاغه ډاکټره هم مسکې ولاړه وه... بڼه ده چې ستا ځان و ژوند بچ شو...!! عموماً په داسې حالاتو کې د مریض د پاره دا د هر چا یوه تسلي وي... خو زما زړه او سترگې لکه د جام راډکې شوې وې... ماته داسې بڼکاره شوه لکه چې د ژوند او وجود په دې سفر کې مې هرڅه له لاسه ورکړي وي... د هسپتال لوی کټ ته مې بیا پام شو... زما سره خوا کې په ابدې خوب اوده زما د وجود هغه برخه پټ مخ یخ یخ، غلی قلا پروت وه. زما هاغه همسفر چې د لسو میاشتو په دې سفر کې پناه مخ زما د ژوند د لسو میاشتو د سفر زما ماشوم رهبر چې په دې ټول سفر کې یې ماله لحظه په لحظه د خپل وجود برابر احساس راکړی وه. د خپل قسمت په زور یې زه د دنیا لرې سر ته په کامیابۍ ورسولم... خو بیا یې د خپل غم په صحرا کې یواځې پرېښودم... ما په رېږدونکو لاسو د هغه په مخ خور کړی څپوټکی

اخوا کړو. د هغه راتگ هغه هم زخمي کړی وه. په مخ او تندي يې د
 زخمونو احساس زما په زړه چرې بنځې کړې. زر مې پخپل زخمي
 زړه لاس کېښودو... سترگې مې بيا پټې کړې او دغه وخت د پټو
 سترگو په شا مې دوه نرۍ نرۍ شونډې و خوزېدې... لکه چې په وړه
 ژبه خبرې کوي... ماته ستا په څنگ کې هاغه سفر ډېر خوند را کړی
 وه... زه اوس په سفر مټين شوی يم په یو لوی سفر...!! او د دې
 گنگوسې په اورېدو مې هاغه راتول کړی سپين د ململ څپوټکې د
 هغه په مخ بيا خور کړو... اوس هغه د ټول عمري سفر د پاره بيخي
 تيار وه... او دلته زما سفر د هستۍ نه تر نېستۍ سفر د اختتام
 پړاو ته رسېدلی وه.

و تمت کلیمه بالخیر

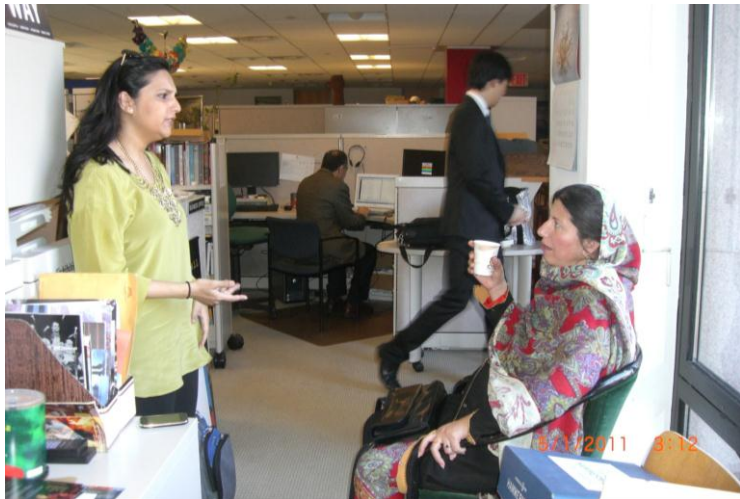
وقاص خواجه، فهميده رياض، او حسينه گل- په نيويارک کي د هويل مخي ته

په نیو یارک کي د دستوري نه مخکي

د ایشیاء سوسائیتی نیو یارک په دفتر کې

د ایشیاء سوسائیتی دفتر

د ایشیاء سوسایټی دفتر

په نیو یارک کې د دستوری پر مهال

د نیو یارک د دستوري یو بل عکس

په سټیج ناسته فهمیده ریاض او حسینہ گل وقاص خواجه د وینا پر مهال

په نیو یارک کی غونډی ته د وینا پر وخت، حسینہ گل

د غونډی نور گډونوال

د ایشیاء سوسائیتی یو رابطه کار، وقاص خواجه حسینه گل او فهمیده ریاض

ددي دستوري يو بل عكس

فهمیده ریاض د وینا کولو پر مهال

د ایشیاء سوسائیتی مشرہ رچل کوپر د خطاب پر مهال

د پوښتنو او ځوابونو پر مهال

د غونډې نور گډونوال د پوښتنو پر مهال

د کتاب د پلورلو پر مهال

د فهمیده ریاض د کتابونو خرڅېدل

زما د ناول ملکه بی ارزي

په نیو یارک کې د اردو ژبې له لیکوالو سره

افتخار نسيم وقاص خواجه فهميده رياض او حسينه گل د دستوري نه پس

هم ددي وخت يو بل عكس

خدای بینلی افتخار نسیم او وقاص خواجه

فهمیده ریاض وقاص خواجه او حسینہ گل، پہ نیو یارک

نيو يارک کي د سمندر د سيل پر مهال

د سمندر د غاړي يو بل عکس

د سمندر د غاړې يو بل عكس

د نيو يارک د سمندر د غاړې يو بل عكس

کشتی کی د کیناستو نه وړاندې

یو بل عکس

په کشتی کی د ناستی پر وخت یو عکس

د کبنتی په اخري منزل کی د ناستی پر مهال

یو بل بنکاره عکس د نیویارک سمندر

د نیویارک د ښار ننداره د کشتی د اخري منزل نه

د سمندري هواگانو په ټيل نا ټيل کې

يو بل عکس د سمندر د غاړې

راغلي سيلگر، او زه

د بنار يو بل منظر د سمندر نه

نیو یارک بنار د کشتی سیل او سمندر غاره

د سمندر چکر د بلی غاړې سفر

د بلي غاري سيل

زه او پيني اوچيده

د اخري منزل يو بل عکس

د سمندر غاړه نیو یارک

افتخار نسيم، ثمينه قريشي، حسينه گل، فهميده رياض، پيني اوجيده، وقاص
خواجه او كورينه باكتر عذرا رضا

ثمينه قريشي، حسينه گل، او فهميده رياض

عذرا رضا وقاص خواجه

په هوسټن کې د وقاص خواجه سره د یوې مرکې پر مهال

مننه او کوروداني

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پال او فرهنگپال شخصيت
بناغلي (غلام نبي فراهي) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې
اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د علمي
اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. مور له
ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل
معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.
يو ځل بيا د دې اثر له ليکوالي او چاپوونکي څخه د زړه له تله
مننه کوو چې د دې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک

د ليکوالې چاپ شوي اثار

شپون، شپول، شپېلی (شعر)

خو ته خبرې کوه (شعر)

دا هم هاغسې موسم دی (شعر)

افضل افضل شوق (تنقید)

له مانه مه بیلېره (شعر)

نېمگري کتاب (لنډې کيسې)

ملکه (ناول)

خپل اواز له تا نه اورم (شعر)

ته له ما څنگه يې جدا؟ (شعر)

د چاپ لاندې اثار

وختونه (ناول)

د اوبنکو مارغان (لنډې کيسې)

په لره څم ټوله څنگېرم (يونليک)

ناچاپه اثار

کله کله (شعر)

اوس بيا څمه (د کابل يونليک)

سیده حسینه گل

د افغانستان ملي تحریک

www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۳۲

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**